TYÖLÄISILLÄ ON: YKSI VIHOLLINEN! YKSI TAISTELU! —— SIKSI: YKSI PUOLUE! YKSI UNIO! YKSI RINTAMA! YKSI PÄÄMÄÄRÄ!

Vain järjestyneenä joukkona voi työväenluokka voittaa!

VAPAUS

Työväen vapautus tapahtuu vain sen itsensä kautta!

No 115 — 1924 | Torstaina, lokak. 2 p. — Thur., Oct. 2nd, 1924 | VIII Vuosik. - Vol. VIII

Kultakaivokset tuottavat edelleen huikeita voittoja

Timmins. — Täällä sijaitsevan maailmankuulun Hollinger kultakaivoksen tulot viimeisen yhdeksän kuukauden aikana nousevat yli 9,500,000 dollarin. Kaivoksen isännistön taholta ilmotetaan, että työkustannuksia kaivoksessa on viime aikoina pyritty entisestään supistamaan. Laskelmat osottavat, että kun kaivoksessa kyetään käsittelemään ooria 8,000 tonnia päivittäin, voidaan kustannukset supistaa neljään dollariin ooritonnia kohti ja puhtaaksi voitoksi tulee jäämään neljä dollaria jokaisesta ooritonnista. Näin ollen kaivoksen voitot nousevat 32,000 dollariin jokaista 24 tuntia kohti, eli 11,680,000 dollariin vuosittain. Kaikkien alhaisempienkin laskelmien mukaan yhtiön puhtaat voitot nousevat kolmeen dollariin tonnilta, mutta todennäköisesti ei missään tapauksessa yhtiön osakkeiden tarvitse näin alhaiseen voittoon tyytyä. Yhtiö piireissä lasketaan, että työläisten järjestyminenkään ei tuota vielä heille erikoisempaa haittaa, vaan he ovat edelleenkin tilaisuudessa pistämään kassaholveihinsa ne rikkaudet, mitkä työläiset maan uumenista heille ammentavat.

Fort Williamissa on paljon puhelimia

Fort William, Ont. — Kohdakkoin julaistava uusi puhelinluettelo osottaa että Fort Williamissa ja Port Arthurissa on yhteensä 6,300 puhelinta, joista 3,700 on Fort Williamissa ja 2,600 Port Arthurissa. Tämä on kohtuullisesti korkein määrä puhelimia väkilukuun verrattuna koko Amerikan mantereella. Siellä on puhelin jokaista viittä henkilöä kohden.

Työläisten kiristys kiihtyy

Toronto. — Canadan kapitalistit saivat huikeita voittoja viimeisestä sodasta. Voitonkiskojat ja miljoneerit sijottivat verentahrimat omaisuutensa veroista vapaisiin Victory bondeihin. Senvuoksi että joka vuosi täytyy maksaa 168 miljoonaa dollaria korkoja näille kiskureille, on hallitus päättänyt »säästää» nylkemällä postityöläisiä ja kääntämällä kuuron korvan ahdinkotilassa oleville maanviljelijöille ja työttömille.

Samalla kun kymmeniä tuhansia miehiä kuljeksii ilman työtä, kun postityöläiset ovat petettynä ja hävinneenä, lännen maanviljelijät toivottomina, 18 piirin kaivosmiehet taistelevat palkanalennusta vastaan ja ovat olleet lakossa kuukausimääriä, kun Besco sulkee tehtaitaan heittäen tuhansia teräs- ja kivihiilityöläisiä kaduille ja kun tuhansia työläisiä narrataan tulemaan muista maista ja jätetään ilman minkäänlaista elämisen mahdollisuutta tai työtä vaatii Toronton »Mail and Empire», porvarillinen sanomalehti, että poliisivoimaa olisi lisättävä »kumousmielisten työttömien kurissapitämiseksi.»

Eivätkä tämän maan pomot ole läheskään vielä lakanneet pahentamasta oloja. He valmistautuvat alentamaan rautatietyöläisten palkkoja. Rahtimaksujen halventaminen ei koske rautatienomistajien voittoja vaan työläisiä, täten alentaen yleistä ostokykyisyyttä joka olisi maanviljelijälle eduksi. Kaiken lisäksi vaaditaan vielä että summia jotka menevät opetukseen vähennettäisi mutta tämä ei tietystikään koske sotilaskoulumenoja, vaan niitä menoja jotka aiheutuvat työläisten lasten opetuksesta.

Haaksirikkoutuneen laivan miehistöä etsitään

Cleveland, Ohio. — Kun haaksirikkoutuneen tavaralaiva Cliftonin hylky löydettiin viime maanantaina, alettiin etsimään kovan onnen kohdanneen laivan miehistöä ja päällikkökuntaa, yhteensä. 28 miestä, joista ei ole vielä yhtään löydetty. Etsintä on keskitetty Canadanpuoleiselle rannalle, johon tuulen luullaan niitä kulettaneen.

Suomalaisia petetty viljakaupoissa

Montreal, Que. — K. K. Auermaa, eräs helsinkiläinen »julkisuusmies», joka nykyään vierailee täällä, sanoi haastattelussa, että muuan newyorkilainen viljayhtiö on pilannut Canadan mainetta myymällä viime vuonna Suomeen 2,050 tonnia canadalaisia kauroja. Viljan piti olla oikeata, mutta perilletuotuna osottautui se sellaiseksi, että hallituksen täytyi kieltää sen myynti ja määrätä se uudelleen puhdistettavaksi, mikä työ tulee melkoisen kalliiksi. Haastateltava lisäsi, että mainittu yhtiö saatetaan teostaan edesvastuuseen oikeudessa.

Auermaan mielestä canadalaiset voivat myydä siemeniksi Suomeen alfalfaa, varhain kypsyvää kauraa, pohjolan vehnää, pellavaa ja erinäisiä juurikasveja. Ennen hankittiin näitä Tanskasta ja pohjois-Venäjältä, mutta äskeiset kokeilut ovat osottaneet Auermaan selityksen mukaan, canadalaiset siemenet paremmiksi, nähtävästi sen takia, että Canadan ja Suomen ilmanalat ovat yhtäläisemmät.

Suomi tuo ulkomailta vehnä- ja ruisjauhoja 278,967 tonnia, sekä lisäksi kauroja, papuja, herneitä y. m. Canadalaisten tuotteiden kysyntä on huomattavasti kasvanut Suomen markkinoilla, jopa 2,000 tonnilla kuukaudessa. Nopeampaa edistystä haittaa se, että Canadasta lähetetyt tavarat joutuvat viipymään Hampurissa tai Köpenhaminassa 2—5 viikkoa, joten tilaajille voi koitua vahingoita rahankurssin ja hintojen vaihtelun sekä tavaran osittaisen hukkaantumisen takia. Senvuoksi suomalaiset ovat taipuvaisia ostelemaan Lontoosta ja muilta läheisemmiltä markkinoilta. Haittana on myöskin se, että canadalaisilla ei ole vielä riittävää edustusta Suomessa, vaan ovat he edustettuina skandinavialaisten maiden toimistojen kautta tai sitten joku sama konttori edustaa liian monta liikettä.

Auermaa kertoi että vuodentulotoiveet Suomessa ovat hyvät. Se tietysti on omiaan vähentämään ulkomaalaisen viljan kysyntää, mutta sittenkin Suomi tarvitsee paljon ulkomaalaista viljaa sekä lukuisia muita canadalaisia tuotteita.

Kaivosmurha Cobaltissa

Cobalt, Ont. — Viime lauantaiaamulla joutui ukrainialainen poraaja A. Popaidink putoavan kiven alle ja menetti paikalla henkensä täkäläisen Nepissing Minen Meyer shaftissa. Kun häntä ei tullut maanpäälle yövuoron saapuessa työvuorolleen, lähtivät toiset työläiset häntä etsimään ja löysivät hänen ruumiinsa kiviläjän alta.

Hän oli ollut "stoopissa" irrottamassa ampumisen jälkeen löysikkijääneitä kiviä. Hän oli mennyt naimisiin joku kuukausi sitten.

Norjan työläiset naulaavat Suomen porvariston häpeäpaaluun

Norjan kommunistisen puolueen keskushallitus on julkaissut julistuksen, jossa lausutaan inho valkosuomalaisten hirmuvallasta. Se häpeällinen väkivalta, sanotaan julistuksessa, jota harjoitetaan urheita suomalaisia luokkataistelutovereita, työläisten järjestöjä ja lehtiä vastaan sekä turvattomain naisten pahoinpitely, on herättänyt Norjan työväenluokan vihan, ja katkeruuden Suomen porvariston verenjanoisia työväenpyöveleitä vastaan.

Ennustaa Saksan liittymistä kansojen liittoon

Geneve. — Kreivi Kessler, joka on ollut neuvotteluissa Saksan ministeristön kanssa Berlinissä, on tänne tultuaan selittänyt mahdollisuuksia Saksan liittymisestä kansojen liittoon. Sikäli kun osaa asemaa arvioida, tulee Saksa liittymään kansojen liiton jäseneksi noin vuoden kuluttua. Kansojen liiton neuvotteluissa on kreivi Kessler toiminut epävirallisena Saksan edustajana neuvotteluissa.

Ruotsin kommunistit vallanneet toisenkin lehden

Tukholmalaisten lehtien kertoman mukaan on Ruotsin kommunistien keskuudessa tapahtunut toinenkin lehtivaltaus. Sundsvallissa ilmestyvä Norrlands-Kurriren on tähän asti ollut höglundilaisten käsissä. Sen päätoimittaja Malmsjö on taattu höglundilainen. Hänen ollessaan Tukholmassa höglundilaisten puoluekongressissa joutui lehti internatsionalistien käsiin. Höglundilla on nyt enään vain kaksi lehteä, äsken perustettu Den nya Politiken ja Nya Småland.

Saksan teollisuus valtaa entisen asemansa markkinoilla

Rooma. — Italian hallitus valmistelee parasta aikaa uutta kauppasopimusta Saksan kanssa. Hallitus pitää sitä sangen tärkeänä. Sopimuksen uskotaan muodostuvan saman sisältöiseksi kun muutkin Italian hallituksn neuvottelemat samanluontoiset dokumentit.

Maan suurimman liikemiesryhmän, Industrial Confederationin, yleissihteeri Olivetti on juuri palannut matkaltaan Saksan liikekeskuksista, ja vaikkakaan hän ei ole ollut siellä hallituksen edustajana, on hän palattuaan tehnyt pääministeri Mussolinille raportin havainnoistaan.

Saksa on nopeasti voittamassa asemansa Italian markkinoilla. Sen tuotteet ovat syrjäyttäneet kalliimpi hintaiset amerikalaiset tuotteet suuressa mittakaavassa. Kauppapuodit, jotka vielä äskettäin olivat täynnään amerikalaista rauta ja terästavaraa, ovat nyt täynnään saksalaista tavaraa.

Italialaiset liikemiehet selittävät että saksalaiset omaavat paljon laajemmat tiedot italialaisista markkinoista ja ovat niihin syvemmin kiintyneet kuin heidän amerikalaiset kilpailijansa. Italialaiset sanovat amerikalaisten tyrkyttävän heille sellaista tavaraa, jonka he itse arvelevat olevan kyllin hyvää italialaisille, kun taasen saksalaiset firmat haluavat lähettää sellaista tavaraa kun Italiassa halutaan.

Italia, joka on halukas saamaan markkina-alueita omille maanviljelystuotteilleen, haluaa antaa Saksan vientitavaralle erikoisoikeuksia, saadakseen siten markkinapaikkoja Italian hedelmänkasvattajain tuotteille Saksassa, tuotteelle, joiden vienti Yhdysvaltoihin on kielletty.

Suutelossakin voi väijyä kuolema

Chauvin, Alta. — Kuolema voi joskus väijyä suutelossa. Joitakin viikkoja sitten kuoli täällä erään Brake nimisen perheen lapsi lapsihalvaustautiin. Perheen sukulainen Mrs. Christian suuteli kuollutta lasta huulille. Päivää myöhemmin tuli Mrs. Christian sairaaksi ja kuoli. Lääkärien lausunnon mukaan kuolema aiheutui samasta taudista joka lapseltakin oli hengen vienyt.

Suomalais-venäläinen rautatiesopimus

Neuvottelut Suomen ja Venäjän välillä allekirjoitetun rautatieliikennesopimuksen edellyttämää yhdysliikennettä koskevissa toimeenpanomääräyksissä ovat nyttemmin edistyneet niin pitkälle, että sopimus voidaan kohdakkoin allekirjoittaa.

Karjan tuonti kielletty Yhdysvalloista Canadaan

Ottawa. — Canadan maanviljelystoimisto on kieltänyt Yhdysvaltain seitsemästä valtiosta karjan tuonnin Canadaan niissä vallitsevan sorkka- ja kuonotaudin takia. Nämä valtiot ovat: Texas, New Mexico, Colorado, Kansas, Oklahoma, Arkansas, Louisiana ja Mississippi. Myöskin siipikarjan ja kaikenlaisten lihatavarain tuonti mainituista valtioista Canadaan on toistaiseksi ehdottomasti kielletty.

Egyptiläisiä upseereja karkoitettu Sudanista

Berlin. — Englannin ylipäällikön käskystä on joukko egyptiläisiä upseereja ja virkamiehiä karkoitettu Sudanista salajuonien vuoksi kapinallisten kanssa.

Kreikkalainen sotilasjuntta paljastettu

Ateena. — Kenraalit Tseroulin ja Panajotopulon on vangittu erään armeijassa ilmi tulleen salaliiton johdosta, jonka tarkoituksena oli hallituksen kukistaminen ja diktaattorinvaltuuksilla varustetun väliaikaisen hallituksen perustaminen.

Kreikan armeijan järjestely

Kreikan sotaministeri julkaisee Kreikan armeijan uudelleen järjestämistä koskevan suunnitelman, jonka mukaan koko armeija jaetaan 12 piiriin ja sen miesluku määrätään 250,000 mieheksi.

Masinistien konventsioni

Detroit. — Sen jälkeen kun järjestön presidentti William H. Johnston sai kokouksen kannattamaan La Folletten itsenäistä ehdokkuutta, on vasempi siipi kansainvälisen masinistien union konventsioonissa täällä osoittanut voimaansa useissa kysymyksissä.

Konventsiooni päätti 288 äänellä 199 vastaan lyhentää union virkailijain toimikaudet kahteen vuoteen edellytyksellä, että kaikki virkailijat valitaan uudestaan tammikuun ensimäisenä päivänä 1925. Päätettiin myöskin valita erikoinen vaalikomitea äänien laskemista varten. Varapresidenttien luku vähennettiin kymmenestä seitsemään. Järjestön presidentti, sihteeri ja varapresidentti muodostavat 9-henkisen toimeenpanevan komitean.

Päätösluaselman kautta vaaditaan Neuvosto-Venäjän hallituksen tunnustamista.

Presidentti Johnson kieltäytyi peruuttamasta niiden seitsemän Toledon jäsenen sakot ja erottamisen, jotka erotettiin sen tähden, että kuuluivat Workerspuolueeseen sekä Ammattiunioiden Valistusliittoon. Tämä asia menee konventsioonin komiteaan, joka käsittelee valituksia ja vetoomuksia kärsityistä vääryyksistä.

Päätösehdotuksessa, jossa kannatettiin työväenpuolueen perustamista Amerikassa lisäsi virkailijain ryhmä kohdan, jossa tuomitaan kaiken tapainen poliittinen diktatuuri sekä väkivaltaisuus minkä tahansa poliittisen päämäärän saavuttamiseksi. Sekä lisäys että alkuperäinen ehdotus kumottiin, joten konventsiooni ryhtyy kannattamaan La Follettea ilman minkäänlaista suunnitelmaa tulevaisuuteen nähden.

KEUHKOTAUDIN VASTUSTAMINEN

Sisäministeriö on myöntänyt Etelä-Pohjanmaan keuhkotaudin vastustamisyhdistykselle Kurikan keuhkotautiparantolan ylläpitoa varten kuluvana vuonna 5,000 mk.

Maritime Labor Heraldin painon tuhoaminen

The Worker kertoo Maritime Labor Heraldin painon tuhoutumisesta seuraavaa:

Maritime Labor Heraldin paino paloi maantasalle syyskuun 24 päivän vastaisena yönä, kärsien noin 20,000 dollarin vahingon. "Herald" tulee edelleenkin taistelemaan kaivosmiesten puolesta ja tullaan sitä painamaan jossakin toisessa painossa. Palon johdosta on vaadittu toimitettavaksi tutkintoa, sillä on syytä epäillä että taantumuksen palkkarengit olivat sytyttäneet tulen ilkeyksissään ja että tämä oli viimeinen pahateko niiltä, joita "Labor Herald" on niin ankarasti arvostellut sentähden että ovat antautuneet Lewisin kätyriksi ollessaan väliaikaisesti 26 piirin asiain hoidossa. "Herald" on levittänyt laajoille aloille piirin konventsionikutsua ja samaten käsitellyt toisia piirin sellaisia asioita, joita ei olisi tahdottu tuoda päivänvaloon. Tätä julkisuutta karttoi etupäässä se osa, joka oli antanut Houstonille diktaattorivallan.

Seuraavassa on jäljennös konventsionikutsusta, jonka Lewisin kätyrit olivat julaisseet 26 piirissä. Maritime Labor Herald julkaisi tämän ylimääräisessä numerossa ja sen jälkeen julaisten heti toisen ylihmääräisen numeron, jossa oli Lewisin, väliaikaisille virkailijoille lähettämän kirjeen sisältö. Siinä kehotettiin virkailijoita toimimaan kuten ennenkin, mutta lisäksi vielä sanottiin siinä että kaikki "väliaikaisten virkailijain kirjeenvaihto ja tilikirjat ovat Kansainvälisen Union omaisuutta, jotka sinun (Houstonin) on lähetettävä Kansainvälisen sihteeri-rahastonhoitajalle." Houstonin piti myöskin toimia konventsionin diktaattorina, antamatta edustajille oikeutta määritellä milloin hän on oikeassa, milloin ei.

Konventsionikutsu.

Paikallisunioiden virkailijoille ja jäsenille.

Veljet: —

Väliaikaisen 26 piirin konventsioni tulee pidettäväksi Trurossa, maanantaina syyskuun 29 päivänä kunnan oikeustalossa alkaen kello 10.30 aamulla.

Seuraavat ohjeet ovat saapuneet yleisjärjestön toimeenpanevalta komitealta ja tullaan niitä konventsionissa noudattamaan:

"1. Yleisjärjestön toimeenpaneva komitea velvottaa väliaikaiset virkailijat palauttamaan 26 piirin lupakirjan ja itsemääräämisoikeuden niin pian kun siihen tulee sopiva tilaisuus.

"2. Että sanotut virkailijat julkaisevat muodollisen konventsionikutsun piirikonventsionin pitämistä varten mahdollisimman pian, jossa konventsionissa väliaikaiset virkailijat voivat suunnitella myöhemmin toimitettavasta vakinaisten virkailijain vaalista.

"3. Että yleisjärjestön toimeenpaneva komitea julistaa kaikki ne henkilöt, jotka olivat piirin toimeenpanevan komitean jäseninä ja jotka erotettiin virastaan heinäkuun 17 päivänä 1923, kelvottomiksi joko väliaikaisiksi tai vakinaisiksi toimeenpanevan komitean jäseniksi.

"4. Että yleisjärjestön presidentille annetaan valta toimeenpanna tämän määritelmän yksityiskohdat."

Konventsionin tehtävät tulevat rajottumaan yksinomaan väliaikaisten virkailijain valitsemiseen sekä määrittelemiseen milloin vakinaisten virkailijain vaali toimitetaan.

Jokainen paikallisunio, jossa on 200 jäsentä tai vähemmän on oikeutettu lähettämään yhden edustajan ja yhden lisäedustajan jokaista kahtasataa jäsentä tai sen enemmistöosaa kohden.

Piiri tulee maksamaan matkakustannukset konventsioniin ja sieltä takasin sellaisille edustajille, jotka ovat valitut edellä olevan määritelmän mukaan.

Veljellisesti teidän,

William Houston.

U.M.W. of A. väliaikaisen 26 piirin presidentti. L. MacCormack sihteeri-rahastonhoitaja.

Leningrad on selviytynyt tulvan tuhoista

Moskova. — Elämä on jälleen normaalista sen jälkeen, kun kolme neljäsosaa kaupungista oli veden alla kolmekymmentäkuusi tuntia. Tefelooniyhteys, joka oli Moskovassa keskeytyksissä, on jälleen uudistettu.

Viimeisimpien tietojen mukaan on kymmenen henkilöä saanut surmansa ja kaksikymmentä henkilöä on loukkaantunut. Tulva tuli väestölle suurena yllätyksenä. Meteorologiselta asemalta ilmotetaan, että aikaisin 23:nnen päivän aamulla ei vielä ollut minkäänlaisia merkkejä hirmumyrskyn lähestymisestä. Myöhemmin annettiin varoitus, että vesi saattaa kohota viisi jalkaa.

Katastroofi alkoi hienolla sateella ja tavallinen tuuli muuttui hirmumyrskyksi. Pietarin linnasta annettiin tykinlaukauksia väestölle varotukseksi lähenevästä vaarasta. Suomen lahdelta tulvinut vesi peitti kaupungin alavammat paikat puolenpäivän aikaan ja kello 4 iltapäivällä oli Neva ja kaikki sen yhteydessä olevat kanavat nousseet yli äyräidensä, katkaisten kulkuyhteyden eri kaupunginosien välillä.

Vesi yllätti ihmiset kaduilla. Toimistoissa työskennelleet eivät päässeet kotiaan. Liikenne pysähtyi ja illalla ei saatu valoja voima-aseman jouduttua epäkuntoon.

Sotilaita, miliisejä ja palokuntalaisia mobilisoitiin järjestystä ylläpitämään.

Yhtään ryöstöä ei ilmoteta tapahtuneen. Useita tulipaloja syttyi sähköjohtojen vioittumisen takia. Kaupungin alaosa toisella puolella Nevaa kärsi suuria tuhoja ja Leningradin ulkopuolella olevat tehtaat ovat joutuneet tulvan valtaan ja niiden koneisto on tuhoutunut. Tiedeakatemia menetti arvokkaita kirjoja useiden satojen tuhansien dollarien arvosta. Yliopiston fysikaaliskemiallinen laboratorio tuhoutui kokeiluissa käytetyn ruudin räjähtäessä.

Suomenlahden rannalla olevat kesäasunnot ovat tuhoutuneet ja entisessä keisarillisessa kesäasunnossa on tapahtunut suuria vahingoita. Leningradin keskustassa ovat kadut kärsineet vaurioita ja 1,500,000 neliömetriä käsittävä puuperusta on mennyt tulvan mukana. Kattoja irtaantui, tuulen kiidättäessä niitä ilmassa kuin paperipalasin useita maileja.

Leningradin neuvoston toimeenpaneva komitea julisti sotalain ja nimitti erikoisen komitean pitämään huolta, että elintarvepula ei tule tekemään suurta haittaa. Moskovasta on pyydetty jauhoja ja voita. Kauppiaita on varotettu hintojen korottamisesta.

Kokonaisvaurioita ei ole vielä voltu arvioida, mutta uskotaan vahinkojen nousevan useihin miljooniin dollareihin.

"Pyhän Iisakin" kirkossa satuttiin pitämään juuri jumalanpalveluksia myrskyn raivotessa. Eräs uskonnon sokaisema nainen nousi alttarille ja höpisi hysteerisenä: "Maailmanloppu on tullut; valmistukaa kuolemaan."

Seurakuntalaisten keskuudessa syntyi pakokauhu ja useat naiset heittäytyivät veteen ja hukkuivat.

Pietarin neuvosto on pyytänyt Moskovaa lähettämään 6,000,000 naulaa jauhoja. Valtiopankki on antanut lykkäystä maksujen suorituksessa niille, jotka ovat joutuneet tulvan takia kärsimään.

Viranomaiset ovat kehottaneet Moskovaa kiireesti lähettämään pumppuja ja muita pelastuskoneita.

Venäjän fyysikkojen kongressi

Moskova. — Leningradissa pidetään näinä päivinä venäläisten fyysikkojen neljäs kongressi, jonka edustajain lukumäärä nousee 200 henkeen. Ulkomaisista kongressivieraista mainittakoon prof. Ernfest.

Murhayritys kenraali Budennyä vastaan

Konstantinopoli. — Tänne tulleiden tietojen mukaan neuvostohallituksen ratsujoukkojen komentajaa, kenraali Budennyä vastaan on tehty murhayritys. Budenny oli juuri astumassa autoonsa, kun eräs georgialainen ampui häntä kohti useita laukauksia. Kenraalin sanotaan vaikeasti haavoittuneen.

Englannin ammattiyhdistysten kongressi

Englannin äskeinen ammattiyhdistyskongressi ei tosin tehnyt suurta harppausta luokkataistelun tiellä ja ammattiyhdistyskellokkaat onnistuivat hyvin öljytyllä organisatsionikoneistollaan estämään radikaalisimmat suunnitelmat. Kongressi korosti, että sen päävaatimus tuotantolaitosten sosialisoimisesta oli toteutettava laillista tietä. Kongressi katsoi lisäksi asiakseen lähettää kiitossähkösanoman MacDonaldille tämän kauniiden rauhan korulauseiden johdosta Genevessä. Mutta kongressi oli huomattava edistysaskel. Siinä esiintyi ensi kerran voimallinen oppositsioni, joka saavutti huomattavia voittoja. Lennätintiedot ovat jo kertoneet kongressin sodanestämispäätöksestä ja siitä, että yleisneuvoston tehtäväksi annettiin kongressin kutsumisen sodanvaaran uhatessa. Niinikään hylättiin ponnella kaikki yritykset pakolliseksi välitykseksi työriidoissa, kannatettiin lämpöisesti sopimusta Neuvosto-Venäjän kanssa ja sen pysyttämistä porvarillisten hyökkäyksiä vastaan. Samoin kehoitettiin johtoa tekemään voitavansa kaikkien europalaisten työväenjärjestöjen yhdistämiseksi, siis myös vallankumouksellisten.

Tärkeä päätös suurempaa sentralisointia ja työväenliikkeen tehostamista kohti oli seuraava:

Kongressi selittää:

a) että on tullut aika ammattiyhdistysten luvun vähentämiseksi pienimpään määräänsä;

b) että tarkoituksena on mikäli mahdollista teollisuusjärjestö;

c) että on tärkeintä, että muodostetaan yhteisrintama työläisten elintason parantamiseksi; ja

d) kongressi antaa yleisneuvostolle tehtäväksi teollisuusjärjestön suunnitelman luomisen, samoin kuin sellaisen suunnitelman laatimisen, jolla voidaan taata yhtenäisyys toiminnassa ilman että lopullisesti poistetaan nykyisiä yhdistyksiä.

Tämä päätöslauselma voitti 2,503,000 äänellä 1,428,000 ääntä vastaan.

Merkitykseltään tärkeä oli myös päätös taistelun käymisestä minimipalkan aikaansaamiseksi kaikille Englannin työläisille.

Kaikkien kuvaavimpana todistuksena oppositsionin ja kansainvälisyyden uudesta hengestä mikä vallitsi kongressissa, oli sydämellinen vastaanotto, minkä venäläinen valtuuskunta kongressilta sai. Daily Herald, macdonaldilaisten äänenkannattaja toteaa, että venäläiset saivat saapuessaan osakseen kerrassaan ainutlaatuisia suosionosoituksia. Näiden vihdoinkin vaiettua piti valtuuskunnan johtaja Tomski pitemmän puheen, missä hän tervehti neuvostoliiton puolesta Englannin työläisiä. Tomski puhui m. m. sodan opetuksista, kuinka kansainvälinen sentralisointi on ehdottoman välttämätön työväenluokalle, sekä ennusti, että työläiset kautta maailman lopuksi ryhmittyisivät yhteisrintamaan tehokkaasti torjuakseen uusia kapitalistisia sotia. Tomski selitti, että venäläiset ammattiyhdistykset olivat taipuvaisia neuvottelemaan yhteisrintamasta ja yhteistoiminnasta asettamatta etukäteen mitään ehtoja.

Tulkoon tässä mauten mainituksi, että Tomskin puhe otettiin vastaan rajuin suosionosoituksin.

Englannin ammattiyhdistysten kongressissa Hullissa ei tosin otettu askeleita 'seitsemänpeninkulman saappailla'', mutta päästiin kuitenkin niin pitkälle, että englantilainen kapitalistilehdistö jo alkaa huolestua luokkataistelun juurtumisen johdosta Englannin maaperällä. Hyväksymällä päätöslauselman teollisuusjärjestöistä otti kongressi ratkaisevan askeleen Englannin järjestyneen työväestön luokkavoimien keskittämiseksi ja tehostamiseksi.

Ajan vieriessä, kun Dawes-suunnitelman ja Lontoon sopimuksen kohtalokkaat vaikutukset ovat kyntäneet uransa englantilaistenkin työläisten parissa (eräissä teollisuuksissa on se jo alkanutkin), on jyrkkä luokkataistelu juurtuva entistä syvempään brittiläisten osaksi vielä puolporvarillisten joukkojen maaperään. Äsken pidetty Hullin ammattiyhdistyskongressi oli tästä kehityksestä oivallisena ilmiönä.

Kansainväliset työväenjärjestöt

Sen jälkeen kun kapitalismi on laajentunut kansainväliseksi, ovat kaikkien kapitalististen maiden työläiset myöskin alkaneet tuntea kansainvälisen järjestymisen tarvetta. Ensimmäinen epämääräinen yritys muodostaa kansainvälistä työväenjärjestöä oli "Suur-Britannian Yhdistynyt Ammattiunio", joka perustettiin 1823. Sen periaatejulistuksessa sanottiin: "Älkäämme antako jokien, virtain tai valtakunnan rajain määritellä toiminta-aluettamme. Saattakaamme vuorovaikutukseen toinen toisensa kanssa Lontoo ja Lissabon, Liverpool ja Pariisi, Manchester ja Rooma ynnä kaikki muut maailman teollisuuskeskustat.» Englannin työnantajat onnistuivat kuitenkin murskaamaan tämän järjestön melkein heti alkuunsa.

Seuraavan hataran askeleen työväen kansainväliseen järjestäytymiseen tapaamme Ranskassa vuoden 1842 luvulla. Eräs nainen kirjoitti siellä sinä vuonna "Kansainvälinen työväen järjestäytyminen" nimisen kirjan. Liike ei siellä kuitenkaan saavuttanut huomattavampaa edistyneisyyttä ja kun nainen kuoli paria vuotta myöhemmin, niin kuoli liike hänen kanssaan.

Ensimmäinen Kansainvälinen.

Ensimmäinen päättäväinen yritys muodostaa kansainvälistä työväenjärjestöä tapahtui kuitenkin vasta sen jälkeen kun tunnetut tieteellisen sosialismin perustajat Karl Marx ja Friederich Engels olivat v. 1848 julkaisseet Kommunistisen Manifestinsa ja siinä tehneet tunnetuksi tuon kuuluisan tunnuslauseensa: "Kaikkien maiden työläiset liittykää yhteen. Teillä ei ole muuta menetettävää kuin kahleenne, jotavastoin teillä on koko maailma voitettavananne." Kommunistinen Manifesti sai vastakaikua kaikissa kapitalistisissa maissa. V. 1862 pidettiin Lontoossa neuvottelukokous, johon otti osaa työläisten edustajia useimmista maista. Neuvottelujen seurauksena alkoi sosildarisuus eri maiden työläisten välillä kasvaa, kunnes syyskuun 25 p. 1864 muodostettiin Ensimmäinen Kansainvälinen.

Ensimmäinen Kansainvälinen tunnettiin Työmiesten Kansainvälisen Yhdistyksen nimellä. Se oli jonkunlainen sekäläinen liittoutuma, kuuluen siihen työläisten poliittisia järjestöjä, ammattiunioita, propagandaryhmiä ja jossain määrin myöskin tasavaltalaista hallitusmuotoa ajavia järjestöjä. Sen keskusvirasto oli Lontoossa. Marx oli sen keskuskomitean jäsen. V. 1867 Ensimmäisen Kansainvälisen jäsenmäärä oli korkeimmillaan, kuuluen siihen noin 300,000 työläistä. Suurimman huomionsa kiinnitti se työläisten taisteluihin taloudellisella areenalla. Se auttoi työläisten lakkoja kaikissa maissa ja onnistui suuressa määrässä estämään rikkurien kulettamisen yhdestä maasta toiseen, mikä silloin oli yleistä.

Amerikan kanssa ei Ensimmäisellä Kansainvälisellä ollut kovinkaan kehuttavaa yhteyttä, mutta oli sillä täälläkin kuitenkin huomattava määrä jäseniä. Useampia taloudellisia järjestöjä perustettiin Pohjois-Amerikassa Ensimmäisen Kansainvälisen toimesta, m. m. olutpanimotyöläisten järjestö, leipurien järjestö, y.m.

Heti alusta alkaen Ensimmäistä Kansainvälistä raateli sisäiset riitaisuudet. Jotkut tasavaltaista hallitusmuotoa ajavat jäsenet halusivat tehdä tästä järjestöstä salaisen järjestön, jonka pääasiallisimpana tehtävänä olisi ollut järjestää hallitsijain murhia ja toimeenpanna valtiokaappauksia. Proudhon yritti saada Ensimmäistä Kahsainvälistä luottopankki-yrityksensä taakse ja Bakunin yritti sen ohjelmaan liittää tunnetun anarkistisen mielilauseensa: Ei jumalaa, ei valtiota, ei politiikkaa. Marx edusti kollektiivista eli sosialistista ryhmää. Vuosia kestävä ankara taistelu kehittyi Marxin ja Bakininin välille.

V. 1871 puhkesi Pariisin kommuuni. Tällä oli suuri merkitys ensimmäiseen kansainväliseen. Vanha riita Marxin ja Bakuninin välillä jäi hetkeksi syrjään. Mutta kun kommuuni oli ohi. riita kehittyi uudelleen ja entistä katkerampana. Ja seuraavana vuonna tämän saman riidan seurauksena Ensimmäinen Kansainvälinen jakautui kahtia. Marxilainen ryhmä, joka edusti enemmistöä, muutti suuresti heikontuneen järjestön pääkortteerin New Yorkiin. Viimeinen Ensimmäisen Kansainvälisen konventsioni pidettiin Philadelphiassa v. 1876, jolloin sen toiminnan voidaan katsoa päättyneeksi, vaikka vielä useita vuosia sen hajanaisia ryhmiä oli toiminnassa eri maissa.

Toinen Kansainvälinen.

Ensimmäisen Kansainvälisen häviämisen jälkeen perustettiin useammissa maissa ammattiunioita ja sosialistisia puolueita. Nämä työläisten järjestöt alkoivat tuntea entistä kipeämmästi kansainvälisen järjestäytymisen tarvetta. Niinpä sitten v.1889 perustettiinkin Toinen Kansainvälinen. Seuraavana vuonna sille avattiin vakinainen toimisto Brysselissä. Vaikka Toiseenkin Kansainväliseen alussa kuului sekä poliittisia että taloudellisia järjestöjä, oli siinä sentään poliittiset järjestöt määräävässä asemassa. Kansainvälisen johto oli sen voimakkaimman ryhmän, Saksan Sosialidemokraattisen puolueen käsissä. Päinvastoin kuin Ensimmäinen Kansainvälinen, oli Toinen Kansainvälinen suuressa määrässä taipuvainen reformismiin. Se oli järjestetty löysälle liittoutumisperustalle. Toinen Kansainvälinen oli kansainvälinen järjestö vaan sangen rajotetussa määrässä. Useat järjestöt, jotka siihen kuuluivat, olivat kansallishengen läpitukemia, eivätkä halunneet antaa mitään valtaa itsensä yli kansainväliselle järjestölle, joka itseasiassa ei ollut mikään muu kuin siihen kuuluvien järjestöjen tiedonantotoimisto.

Maailmansota oli se salakari, johon Toinen Kansainvälinen murskaantui. Vaikka sen kokouksissa oli kerta toisensa jälkeen hyväksytty päätöksiä, joilla vastustettiin sotaa ja vaikka Kansainvälinen oli järjestävinään työläisiä sotaa vastustamaan, ei sen taholta tehty mitään sodan estämiseksi kun se vihdoinkin tuli. Kansallishengen läpitunkemana ei Toinen Kansainvälinen voinut tehdä mitään sodan estämiseksi. Koko sodan ajan melkein jokainen Toiseen Kansainväliseen kuulunut puolue innokkaasti auttoi maidensa hallituksia sodan käynnissä. Ja kun sota vihdoin loppui ja vallankumouksellinen työväenliike alkoi nostamaan päätänsä eri maissa, olivat ne samat Toisen Kansainvälisen johtajat, jotka asevoimalla kukistivat kaikki vallankumousyritykset ja siten toistaiseksi pelastivat kapitalistisen järjestelmän lopulliselta häviöltä.

Kahden ja Puolen Kansainvälinen.

Seurauksena Toisen Kansainvälisen petturuudesta oli kapina sen omissa riveissä, tai oikeammin niiden keskuudessa, jotka vielä siinä pysyttelivät sen jälkeen kun maailmansota oli päättynyt. Toiseen Kansainväliseen kuuluneiden puolueiden keskuudessa melkein kaikissa maissa jakautuivat työläiset kolmeen eri leiriin: reformisteihin, radikaaleihin ja vallankumouksellisiin. Reformistit jäivät edelleenkin Toiseen Kansainväliseen, radikaaliset ainekset muodostivat itselleen n. s. Kahden ja Puolen Kansainvälisen ja vallankumoukselliset työläiset liittyivät Kolmanteen Kansainväliseen, josta puhumme myöhemmin. Vaikka radikaaliset ainekset kivaasti vastustivat Toisen Kansainvälisen natsionalistista henkeä, eivät he kuitenkaan olleet kyllin kypsiä liittymään Kolmanteen Kansainväliseen vaan jäivät sille välille. Kahden ja Puolen Kansainvälisen selkärankana oli Saksan Itsenäinen Sosialidemokratinen puolue, joka sota-aikana muodostui niistä työläisistä jotka eivät hyväksyneet oikeistolaisten sosialidemokraattien äärimmäistä sotaisänmaallisuutta. Samallaisia ryhmiä muodostui sitten sodan jälkeen toisissakin maissa ja näiden toimesta v. 1920 muodostettiin Kahden ja Puolen Kansainvälinen.

Sen jälkeen ovat Kahden ja Puolen Kansainvälisen johtajat kuitenkin oppineet, että heillä itseasiassa ei olekaan niin suuria periaatteellisia enempi kuin taktillisiakaan erimielisyyksiä Toisen Kansainvälisen periaatteiden ja menettelytapojen kanssa kuin he ensin luulivat ja väittivät olevan. Aste asteelta on Kahden ja Puolen Kansainvälisen taholta lähennelty Toista Kansainvälistä ja kulettu yhä kauemmaksi Kolmannesta Kansainvälisestä. Vihdoin toukokuussa v. 1923 Toisen ja Kahden ja Puolen Kansainvälisen yhteinen kokous pidettiin Hamburissa, Saksassa ja päätettiin liittää nämä kansainväliset yhdeksi järjestöksi. Siten muodostettua uutta kansainvälistä järjestöä kutsutaan Työläisten ja Sosialistien Kansainväliseksi, ollen sen pääkortteeri Lontoossa. Pääasiallisesti kuuluu siihen kaikki vanhat Toiseen Kansainväliseen maailmansodan jälkeen kuuluneet puolueet ja onkin se sekä kokoonpanoltaan että periaatteiltaan sama vanha Toinen Kansainvälinen, vaikka nimeä on hieman muutettu.

Kolmas Kansainvälinen.

Kolmas Kansainvälinen on maailman vallankumouksellisten työläisten kansainvälinen järjestö. Kolmannen kansainvälisen voidaan sanoa alkaneen Zimmerwaldin ja Kienthalin konferensseista, jotka pidettiin sotavuosina 1915—16. Noissa kokouksissa jo kommunistiset astuivat etualalle. Mutta voimakkaamman sysäyksen sen lopulliselle muodostumiselle antoi v. 1917 tapahtunut Venäjän vallankumous, jonka seurauksena kommunistinen puolue pääsi Venäjällä valtaan. Kommunistisia puolueita ja ryhmiä alettiin heti Venäjän vallankumouksen jälkeen perustaa monissa muissa maissa. Huomattavin ja samalla voimakkain lukuunottamatta Venäjän Kommunistipuoluetta, niissä oli niin sanottu Spartakusryhmä Saksassa, jonka perustajia olivat Karl Liebknecht ja Rosa Luxemburg.

Maaliskuussa v. 1919 pidettiin näiden eri maiden kommunististen ryhmäin edustajain kokous Moskovassa ja tuossa kokouksessa lopulliseshti muodostettiin Kolmas Kansainvälinen. Sen jälkeen on Kolmas Kansainvälinen kasvanut nopeasti, ulottuen vaikutusvaltaansa m. m. Aasian maihin, joissa ei ennen ole minkäänlaisia kansainvälisiin työväenjärjestöihin kuuluvia ryhmiä ollut.

Sen sijaan kun Toinen Kansainvälinen oli löysä erimaiden puolueista muodostettu liitto, on Kolmas Kansainvälinen todellisuudessa vallankumouksellisten työläisten kiinteä ja kurin tunteva maailmanpuolue, jolla on osastoja jo melkein kaikissa maailman maissa. Kolmannesta Kansainvälisestä on kehittynyt voima, jota maailman kapitalistit kauhulla katselevat ja jota vastaan he ovat koonneet kaikki voimansa.

Amsterdamin Kansainvälinen.

Kansainvälinen Ammattiunioiden liitto eli Amsterdamin Kansainvälinen, ei oikeastaan ole mikään muu kuin Toisen Kansainvälisen taloudellinen osasto. Alkuperin Toiseen Kansainväliseen kuului taloudellisia järjestöjä yhtähyvin kuin poliittisia puolueitakin. Sittemmin v. 1910 muodostettiin Toisen Kansainvälisen yhteyteen erikoinen taloudellisten järjestöjen osasto, jonka pääkortteeri oli Berlinissä. Tuon toimiston muodostivat eri maiden johtavimmat henkilöt. Sillä ei ollut minkäänlaista kiinteää ohjelmaa ja olikin se paremmin jonkinlainen tiedonantotoimisto kuin mikään kansainvälinen järjestö. Maailmansodan jaloissa sekin kuitenkin hävisi, johtajien asetuttua kukin maansa porvareita auttamaan sodan käynnissä.

Maailmansodan jälkeen v. 1919, samat reformistit ammattiunioiden johtajat perustivat nykyisen Amsterdamin Kansainvälisen, joka itse asiassa on jatkoa ennen sotaa toimineelle Toisen Kansainvälisen ammattiunioosastolle. Amsterdamin Kansainvälinen seuraa uskollisesti Toisen Kansainvälisen periaatteita ja menettelytapoja. Heti perustamisestaan asti on se auttanut reformisteja kapitalistisen järjestelmän jälleenrakentamisessa ja vallankumouksellisten työläisten vainoamisessa. Amsterdamin Kansainvälisen johtajat erottelevat kommunistit pois kaikista Europna ammattijärjestöistä, tai hajottavat sellaiset järjestöt joissa kommunistit ovat päässeet enemmistäksi.

Punainen Taloudellinen Kansainvälinen.

Punainen Taloudellinen Kansainvälinen on vallankumouksellisten taloudellisesti järjestyneiden työläisten kansainvälinen järjestö, jonka pääkortteeri on Moskovassa. Silloin kun Kolmas Kansainvälinen perustettiin, liittyi siihen sekä taloudellisia että poliittisia työväenjärjestöjä. Ennen pitkää kävi kuitenkin selväksi, että taloudelliset järjestöt ovat järjestettävä omaan kansainväliseen järjestöönsä. V. 1920 muodostettiin väliaikainen taloudellisten järjestöjen neuvosto. Tähän neuvostoon kuuluvien järjestöjen edustajien kokous pidettiin Moskovassa v. 1921, jossa Punainen Taloudellinen Kansainvälinen lopullisesti perustettiin.

Punainen Taloudellinen Kansainvälinen muodostuu kahdenlaisista ryhmistä; taloudellisista järjestöistä ja taantumuksellisten ammattiunioiden edistysmielisistä vähemmistöryhmistä. Kaikissa maissa on Punainen Taloudellnien Kansainvälinen saavuttanut työläisten keskuudessa voimakasta kannatusta ollen sen jäsenmäärä kappaleen toistakymmentä miljoonaa.

Syndikalistinen Kansainvälinen.

Jo pitemmän ajan on syndikalististen järjestöjen taholta puuhattu kansainvälistä järjestöä. Siinä tarkotuksessa pidettiin m. m. konferenssi Lontoossa v. 1913, mutta osanottajien vähyyden tähden jäi se perustamatta. V. 1920 pidettiin Berlinissä taasen syndikalististen järjestöjen edustajien kokous samassa tarkotuksessa kun edellinenkin, mutta raukesi se samoin kuin edellinenkin yritys. Vihdoin v. 1922 muodostettiin syndikalistien toimesta eräänlainen kansainvälinen järjestö, jonka pääkortteeri on Berlinissä.

Sen päämääränä on kukistaa, aito-syndikalististen oppien mukaan, kapitalistinen järjestelmä pelkällä taloudellisella toiminnalla, etupäässä suurlakolla ja sen jälkeen perustaa valtioton yhteiskunta, jota kontrolleeraavat yksinomaan taloudelliset järjestöt. Syndikalistinen Kansainvälinen vastustaa kiivaasti työläisten poliittisia järjestöjä ja taistelee kaikin voimin niitä vastaan. Taloudellisissa järjestöissä se päinvastoin kuin punainen Taloudellinen Kansainvälinen, kannattaa kilpailevaa unionismia yrittäen sen avulla saada hajaannusta aikaan eri maiden taloudellisessa työväenliikkeessä.

Jäsenmääräänsä nähden Syndikalistinen Kansainvälinen on heikko, kuuluen siihen ehkä puolitoista miljoonaa työläistä.

Viettäkää Joulunne Suomessa

Jokainen, joka on viettänyt joulun Suomessa, muistaa aina tämän suurimman juhlamme. Kun on joulu tulossa, tulevat mieleen omaiset ja ystävät siellä kotona vanhassa maassa ja sydän kaipaa: kotiin — kotiin rakastetulle lapsuuden seudulle, omaisten luo, joulurauhaan ja jouluiloon.

Matkustakaa tänä vuonna — siellä kotona Suomessa odotetaan.

Anna heille ilo, että saavut kotiin joulupyhiksi. Ihaile vielä kerran Suomen talvea ja elä vanhoja muistojasi — täyttäen aikanaan antamasi lupauksen, että tulet kerran vielä jouluksi kotiin.

Matkustakaa tänä vuona suomalaisten suuresti suosimaa

RUOTSIN-AMERIKAN LINJAA

joka tyydyttääkseen monen Canadan suomalaisen toivomuksia on päättänyt järjestää

SUUREN JOULUMATKAN

Canadasta Suomeen

HÖYRYLAIVALLA

"STOCKHOLM", joka lähtee Halifaxista joulukuun 4 näivänä

Matkustajat saapuvat Suomeen joulukuun 14 pnä. Valtamerimatka käy Halifaxista suoraan Göteporiin, siletä pikajunalla Tukholmaan, missä RUOTSIN-AMERIKAN LINJAN omat hinvat odottavat matkustajia ja vievät heidät heti suoraan Suomeen.

Pilettihinnat	Cabin luokassa $155.00	Lisäksi $5.00
Halifaxista	Kolmannessa luokassa $110.50	Canadan veroa.

Matkalla Ruotsissa ei ole mitään tullitarkastuksia, ei mitään passiviseerauksia eikä mitään viivytystä

Voimassa olevia passeja ei Suomen kansalaisten tarvitse missään leimauttaa.

NE JOTKA MATKUSTAVAT RUOTSIN AMERIKAN LINJAN

Suurella Joulumatkalla Suomeen saavat todellisen huvimatkan kaikkineen mitä siihen kuuluu, suomalaisen ruuan, suomalaisen musiikin ja kaikki mikä voi herättää oikeata joulutunnelmaa.

MATKUSTAKAA TÄNÄ VUONNA. Päätä asiasta nyt, ja tiedustele heti hyttipaikkoja, piletejä, passiasioita y. m. lähimmältä linjan asiamieheltä tai jonkun alla olevan osotteen mukaan:

SWEDISH AMERICAN LINE

21 State Street, NEW YORK, N. Y. — Temple Building, DETROIT, MICH. — 518 St. Catherine St., W. MONTREAL, QUE. — J. V. Kannasto, Box 69 SUDBURY, Ont.

Valtioviisautta

Valtiomiehiä on aikojen kuluessa ollut suunnattoman suuri liuta, mutta valtioviisaita valtiomiehiä on ollut sangen vähän. Sen huomaa kohta, jos umpimähkäänkin selailee uusimman historian lehtiä. Oliko Englannin «great old man», Gladstone, vapaamielisten suuri johtaja valtioviisas valtiomies? Epäilemättä Hän kulki ajan mukana; hän huomasi, että Englannin suuri vaalireformi 1830-luvulta ei mitenkään enää tyydyttänyt ja varsinkin työväen ponnistuksien johdosta hän melkoisesti laajensi sitä. Ja sentakia tuo «kunnon vanhus valkopää» syystä ansaitsee sen kiitoksen, jonka Kasimir Leino on hänelle suonut kauniissa runossaan. Entäs tuo älykäs juutalainen Disraeli (loordi Beaconsfield), vanhoillisten johtaja Englannissa, ansaitseeko hänkin valtioviisaan nimen? Varmasti, sillä hänkin ymmärsi ajan henkeä ja laajensi, härkävanhoillisten periaatteita vastaan, samoin kuin Gladstonekin, äänioikeuden. Hänen silmänsä näki, kuten ennen häntä Robert Peelkin, kauvemmaksi kuin härkäpäiset vanhoilliset. Ja Stafkin, Adolf Hedinin rinnalla, todellisen vapaamielisyyden luoja Ruotsissa, ansaitsee täydellä syyllä sen kuvapatsaan, minkä Ruotsin kansa on hänelle pystyttänyt. Ja meilläkin täällä on ollut tähän asti yksi suuri valtiomies Leo Mechelin, joka, tosin työväen esiinryntäyksestä, ymmärsi ajan hengen nyt olevan toisen ja että äänioikeusasiassa oli peräydyttävä ja myöskin ymmärsi, että kansan enemmistön kielelle — vaikka kuuluikin ruotsinkieliseen vähemmistöön — oli annettava laajempi toimiala (esim. Raahen kauppakoulun kieliasiassa) — kaukonäköisyys, joka oli lähellä maksaa hänen johtajapaikkansa ruotsinkielisessä puolueessa.— Ja suuret sosialistijohtajat sitten! Heidän kaukonäköisyytensä ulottui vieläkin kauvemmaksi tulevaisuuteen: Marx, Lassalle, MacDonald, Branting, Lenin y.m.

Toiselta puolen on niiden valtiomiesten luku, kuten sanotaan «legio», jotka eivät valtioviisaan nimeä ansaitse. Mainittakoon tässä vaan suunnattoman suuresta joukosta ainoastaan muutamia. Robert Vapole Englannissa hoiti valtiokoneistoa hävyttömillä lahjomisilla; Estrup Tanskassa johti hallitusta lainvastaisilla provisorioilla, kunnes kukistui kunnottomasti. Ja Bismarckille Saksassa kävi samoin, kun hän koetti jatkaa «rautapolitiikkaansa» ja viedä nuoren keisarin yhä loitommaksi siitä sovinnollisesta suunnasta, jota hän hallituksensa alussa yritti kulkea. Ja samoinhan kävi Venäjän «pienelle Bismarckille» Stolypinille, joka menetteli yhtä viekkaasti kuin Bismarck ja koetti mir-laitoksen hävittämisellä hankkia suurtalolliset puolellensa, mutta todellisuudessa loi yhä suuremman määrän maattomia proletaarijoukkoja, jotka sitten avustivat Venäjän suurta vallankumousta. Ja mitä maksaa puhua de Riverasta ja Mussolinista: he ovat nuorallatanssijoita, joiden satu, jälkimäisen ihmeteltävän suuresta oveluudesta huolimatta, tavalla tai toisella kohta on lopussa.

Kuka siis on todellisesti viisas valtiomies? Vastaus on, ylläoleviin esimerkkeihin vedoten, sangen lyhyt. Valtioviisas valtiomies on se, joka paremmin kuin muut ymmärtää ajan henkeä ja tehden sille myönnytyksiä, toimii tämän hengen hyväksi. Kun minä olin Moskovassa, kutsui minut sikäläinen sanomalehtiliitto vieraaksi erääseen sanomalehtimiesten juhlaan. Pidin siellä puheen Leninistä — koska se oli hänen syntymäpäivänsä —. Vertasin häntä Marxiin, leimaten Marxin, etupäässä sosialismin suureksi teoreetikoksi, kun taas Leniniä etupäässä olisi katsottava sosialismin eteväksi praktikoksi — oltakoon hänen suunnastaan muuten mitä mieltä hyvänsä. Sillä hän juuriymmärsi oikean hetken, kun vielä Sinovjev ja muut epäröivät ja hän myöhemminkin ymmärsi tätä ajan henkeä, kun hän, hengenheimolaistensa vastuksestakin huolimatta, tiesi poiketa alkuperäisestä suunnastaan.

Kaikella tällä ei ole sanottu, ettei suuri ja valtioviisas valtiomies tärkeimmissäkin kysymyksissä voisi erehtyä. Niin esim. Gladstone ensin kiivaasti vastusti irlantilaisten vapautumista, mutta myöhemmin tuli hän tämän kysymyksen itsetietoiseksi puoltajaksi. Marx ja Engels olivat v. 1850 vakautuneet siitä, että kohta Ranskasta alkaen suuri maailman vallankumous puhkeaisi ilmi. Lenin eli myös tässä harhaluulossa. Ja Mechelin ei kuolemaansa asti voinut oikein ymmärtää työväen pyrinnöitä. En tahdo muuta kuin viittaamalla kosketella Lassallen erehdystä, joka vei hänet kuolemaan: ettei tahtonut Lemminkäisen tavoin siepata tyttöä mukaansa tämän suostumuksella, vaan «aitosiivolla» tavalla pyytää häntä isältä.

Se siis ei ole mikään valtioviisas valtiomies, joka nyt meidän aikanamme tahtoo vääntää ajan, se on edistyksen, pyörän taaksepäin: hän kaatuu kyllä kohta ja ehdottomasti, kuten esim. Kerenski, Clemenceau, Poincare, de Rivera, Mussolini y.m. muut tilapäiset vallanpitäjät.

N. R. av Ursin.

Housuton mies junassa

Korkeavaluuttaisten maiden kansalaisten kannattaa kyllä tehdä ostoksia Saksassa. Sitä mieltä oli myös eräs ruotsalainen matkailija, joka palatessaan joku aika sitten Berliinistä takaisin Ruotsiin, oli matkallaan ostanut aivan satumaisen halvalla itselleen uuden hienon puvun. Junassa Sasnitziin mennessään aikoi hän muuttaa pukua erikoisessa vaunuosastossa. Hänellä ei ollut aikaa tehdä sitä hotellissaan, joten uusi puku oli vielä paketissa aivan sellaisena kuin se suoraan räätäliltä oli tuotu. Hän iloitsi tästä edullisesta vaihdoksesta jo etukäteen ja sanoi eräälle toiselle matkustajalle aikovansa heittää vanhan pukunsa ulos vaunun akkunasta. Tullimiehet eivät kai voine pakottaa minua riisuutumaan ja menemään alusvaatteisillani takaisin Ruotsiin sen takia että pukuni on uusi, arveli hän.

Vaunuosastossaan hän nopeasti riisui päältään ja tyhjennettyään taskunsa lennätti hän päättävästi vanhan pukunsa ulos akkunasta. Riemuiten avasi hän suuren paketin vetäen sieltä esille silkkivuorisen takin ja samanlaiset liivit. Mutta, hyvä isä — missä ovat housut? Niitä ei ollutkaan paketissa. Niiden tilalla oli siellä vain anteeksipyyntökirje, jossa räätäläi selitti, että hän ei ennättänytkään saada housuja valmiiksi. Ne lähetettäisiin kyllä seuraavana päivänä.

Ei tiedetä mitä mies sanoi ja teki tämän jälkeen. Mutta seuraavalla Ruotsiin menevällä lautalla ei ainakaan näkynyt housutonta miestä. Luultavasti hän oli jäänyt vielä Saksaan odottelemaan housujaan.

Eri paikkakunnilta

ECKVILLE, ALTA.

Taas pitää hiljasuus lopettaa ja antaa vähän tietoja paikkakunnaltamme, kun ei paremmatkaan kynämiehet näy perustavan mitään, vaikka kyllä olisi kaikellaista ainehistoa, josta voisi antaa yleiskatsauksia.

Täällä on taasen farmareilla kova kiire koota rehujansa kokoon talven varalle. Tänä syksynä ei kyllä paljoa tule viljaa, kun rakeet löivät alas laihot niin eivät ne voineet kasvaa täyttä uutta viljaa, vaan karjan rehuja tulee runsaasti, jos vaan riittää kesää että saadaan ne kokoon.

Ilmailukentälläkin on taasen ollut liikettä kun on yksi ilmalaiva ollut täällä viikonpäivät. Se on tehnyt lentomatkojakin ympäristöllämme kierrellen metsäseutuja, vaan ei ole vielä ainakaan kuulunut että olisivat löytäneet korven kyynelien juoksua, vaikka huhut kertovat että niitä pitäisi näillä paikoin olla.

Osastomme pyrinnöistä myös vähäsen. Nyt on osastomme päässyt uuden talonsa rakentamisessa niin pitkälle että avajaisjuhlat on päätetty pitää lokakuun 2 ja 3 päivänä. Kyllä siinä on ollut paljon paikkakuntamme farmareilla touhua, taloustöidensä välillä rakentaa niinkin iso haali. Vaan suomalaisen sitkeydellä sitä on täytynyt yrittää ja nyt ollaan voiton puolella haaliin nähden.

Kun pysähdymme hetkiseksikin ajattelemaan kuinka paljon energiaa ja tarmoa tämä meidän talomme ylösrakentaminen on vaatinut ja sen perusteella vertaamme sitä siihen, että kuinka paljon voisivatkaan saada aikaan kaikki työläiset, jos he liittyisivät yhtä uutteraan yhteistoimintaan, kun me pikkufarmarit olemme olleet haaliamme rakentaissa, niin tulosten täytyisi olla suuremmoiset. — Rakki.

FINLAND, ONT.

Jospa annan vähän tietoja maailmalle täältäkin kantokylästä. Eletään sitä täälläkin vaikka ei siitä paljoa maailmalle huudella.

Osaston toiminta on myös kokolailla vilkasta. Kahdesti kuussa säännöllisesti on kokoukset ja iltamia tämän tästä.

Haalia me on suurennettu kovalla kiireellä, tehdään puhvetti ja pukuhuone lisää, joten haaliin tulee paljon lisätilaa. Vaan se varattomuus tekee paljon haittaa rakentamisessa. Me osaston jäsenet joka mies olemme tehneet kaksi päivää työtä vaan ei se vielä taida sillä valmistua. Siksi minä ehdotankin että käydään vielä jokainen tekemässä yksi päivä, että saataisiin haali talveksi kuntoon. On me saatu sivustakin vähän työvoimaa. Henry Siren ja Lauri Samuelson tekivät 1 päivän kumpikin. Samaten Wm. Jukola 1 päivän.

Syysk. 7 p. pidettiin mielenosotuskokous Suomen hallituksen viimeaikaisen kommunistista puoluetta vastaan harjottaman vainon ja sen toimitsijoille langettamien luokkatuomioiden johdosta.

Kylämme väestö on taasen lisääntynyt kahdella ihmisalulla. Kun Mrs. Blom pistäytyi Saksassa, niin hän toi Vihtorille tyttären. Samoin teki Mrs. Hutt tuoden Theodorille tyttären. Äidit ja tyttäret kuuluvat voivan hyvin. Toivon hyvää vointia vaan.

Tov. M. Kivari on joutunut hunleen tulleen syövän tähden turvautumaan lääkärinapuun. Se on ikävä asia kun työläinen joutuu sairastamaan ja maksamaan vähistä varoistaan lääkärin kustannuksia. Ja useinkin on siltä vielä epävarmaa, josko lääkäri voi sairautta parantaa. — Uutistenkirjottaja.

Puolan metsätalous

Puolan maatalousministeriössä toimitettujen laskelmien mukaan on metsämaiden pinta-ala Puolassa noin 9 milj. hehtaaria. Käytettäessä vuorohakkuuta, jossa kiertoaika on 75 vuotta, voidaan vuosittain käyttää hakkuuseen 120,000 hehtaarin suuruinen alue. Yhden hehtaarin tuotto vaihtelee 200—250 kuutiometrin välillä. Metsähallituksen antamien tietojen mukaan vuotuinen hakattujen puiden määrä jakaantuu seuraavalla tavalla: polttopuut 8,500,000 kuutiometriä, korjaukset 5,000,000, sahalaitokset 5,400,000 rautatiet 8,000,000, kaivokset 5,000,000, selluloosa- ja tulitikkutehtaat 270,000, rakennustoiminta 800,000, sekalaiset 1,500,000 ja vienti 5,430,000 kuutiometriä.

Tuhoisia tulvia Italiassa

Rooma. — Pohjois-Italiassa vallinneet tulvat ovat tehneet suurta tuhoa, varsinkin Lago Maggioren alueilla ja Adige-joen yläseuduilla.

Tilauksia työväenlehdille

välittää

VAPAUDEN KONTTORI.

Asiamiehemme voivat ottaa tilauksia seuraaville lehdille. Tilauksia täytyy seurata raha mukana.

Työväenjärjestöjen Tiedonantoja, Helsinki, 3 kertaa viikossa. 1 vk. $10.00, ½ vk. $5.50.
Työväen Urheilulehti, Helsinki, kuukausijulkaisu. 1 vk. $3.00, ½ vk. $1.75.
Liekki, Kaunokirjallinen viikkolehti, Helsinki. 1 vk. $2.00, ½ vk. $1.25.
Itä ja Länsi, työväen kuvalehti, 2 kertaa kk., Helsinki. 1 vk. $4.00, ½ vk. $2.00.
Tuisku, pilalehti Helsinki, 1 vk. $2.00, ½ vk. $1.25.
The Daily Worker, Chicago, päivälehti, hinta $6.00 vk., $3.50 ½ vk.
Soviet Russia Pictorial, Chicago, kuvitettu kuukausijulkaisu, hinta $2.00 vk., $1.00 ½ vk.
Farmar Labor Voice, Chicago, 2 kertaa kuussa ilmestyvä, hinta $1.25 vk., 65c ½ vk.
The Labor Herald, Chicago, kuukausijulkaisu, hinta $1.50.
Young Worker Chicago, kuukausijulkaisu, hinta $1.00 vk.
Young Comrade, Chicago, kuukausijulkaisu, hinta 50c vk.
The Liberator, Chicago, kuukausijulkaisu, hinta $2.50 vk.
Ny Tid, ruotsalainen viikkolehti, Chicago, hinta $2.50 vk., $1.25 ½ vk.
The Worker, Toronto, viikkolehti, hinta $2.00 vk., $1.00 ½ vk.
Young Worker, Toronto, kuukausijulkaisu, hinta 50c vk.

Työmies, päivälehti, hinta $6.00 vk., $3.25 ½ vk. ja $2.00 3 kk.
Toveri, päivälehti, hinta $7.00 vk., $3.75 ½ vk. ja $2.25 3 kk.
Eteenpäin, päivälehti, hinta $7.00 vk., $3.75 ½ vk. ja $2.25 3 kk.
Toveritar, naisten viikkolehti hinta $2.00 vk., $1.75 ½ vk.
Punikki, kuukausittainen pilalehti, hinta $1.75 vk., $1.05 ½ vk.
Vapaus, 3 kertaa viikossa, hinta $4.00 vk., $2.25 ½ vk. $1.50 3 kk.

Leon Trotsky New Yorkissa

Kuten tunnettua vietti Leon Trotsky tässä maassa noin kymmenen viikon ajan tammi, helmi- ja maaliskuulla v. 1917. Hän piti luennoita ja toimi sanomalehtimiehenä. New York Times on tuonnottain julaissut joitakin Trotskyn mainittuna aikana kirjoittamista lehtiartikkeleista. Seuraavassa lainattakoon joitakin niistä:

Maaliskuun 3 p. v. 1917 kirjoitti hän pätkän otsakkeella «Akkunassa», seuraavaan tapaan:

«Toimitushuoneen a k k u n a s t a avautuu eteeni seuraavanlainen näky: Eräs vanha mies ryysyisessä pukineessa, väsyneen katsein ja likaisen harmaine partoineen seisahtaa jätekannun viereen, pistää kätensä kannuun sisälle ja vetää esille kuivan leipäkannikan. Vanhus yrittää taittaa kannikkaa kädessään, mutta se ei murru. Hän yrittää purra sitä mutta palaa ei irtaudu. Hän lyö sitä useita kertoja kannun laitaa vasten, ilman että kannikasta palaa lohkeaisi. Tällöin tuo vapaa, mutta nälkäinen tasavallan kansalainen katsahtaa pelokkasti ympäristöön joka taholle, jonka jälkeen pistää kannikan ryysyisen takkinsa lahkeen alle ja kävelee St. Marks katua pitkin.

Me ehdottaisimme rauhan aatteen kannattajia, jotka valmistuvat anomuksineen menoa Washingtoniin presidentti Wilsonia tapaamaan, ottamaan tämä eloton vanhus likaisine partoineen mukaansa. Hän olisi oiva nykyään olemaan Valkeassa Talossa. Presidentti Wilsonilla olisi oivallinen tilaisuus selittää kansalaisilleen mitkä ovat hänen «yksilölliset oikeudet» ja «kansallinen kunniansa», joita Yhdysvaltain armeija ja laivasto varustuvat puolustamaan. On myöskin tarpeellista, että tämä vanhus muistaa ottaa mukaansa sen leipäkannikan, minkä hän löysi jätekannusta — talikynttilän ja kenkärajan vierestä.»

Maaliskuun 6 p. kirjoitti hän artikkelin otsakkeella: «Varustautukaa vallankumouksen sotilaat.» Osalta sisälsi kirjoitus seuraavaa:

«Vakavat päivät ovat käsillä. Porvarilliset hallitukset asettavat jokaiselle kysymyksen suorasukaisesti: Meidän kanssa, tai meitä vastaan?» Monet niistä, jotka nykyisin ovat lähellä sosialisti-loijareita, lääkäreitä y.m., tulevat ennenpitkään jättämään meidän linjamme, yhtyäkseen tiukemmin porvareihin, joihin suurin osa heistä kuuluu ja josta he ovat riippuvaisia. Mutta me vallankumoukselliset sosialistit käännymme laajojen työläisjoukkojen puoleen, jotka tapahtumien pyörteessä ovat heränneet poliittiseen elämään. Samoinkuin kapitalistiset militaristit värväävät joukkoja kaikissa maissa ja antavat niille pikaista opetusta, niin samoin varustautukaa vallankumouksen sotilaat.»

Seuraavan päivän lehdessä kirjoitti Trotsky seuraavan tapaisen kirjoituksen:

«Nimellisesti pidetään Yhdysvallat puolueettomana valtana, mutta tosiasiallisesti on se avoimesti sodassa liittolaisten puolelle. Jokainen tietää tämän. Amerika on yhtämittaisesti varustanut liittolaisvallat ampumatarpeilla ja sen myötätunto Belgiaa ja Ranskaa kohtaan on suhteellinen saatujen voittoosinkojen kanssa. Amerikan kapitalistit olisivat kyllin halukkaat palvelemaan kumpaistakin taistelupuolta — myydä sotatarpeita Saksalle Ranskaa vastaan ja päinvastoin olisi ihanteellinen puolueettomuusaate kapitalisteille. Pyssyt, myötätunto ja ammukkeet olisivat tulleet tasan jaetuksi taisteluun osaaottavien kesken. Mutta Englannin onnistui muodostaa kauppa saarto Saksan ja Itävallan suhteen. Tie keskusvaltoihin sen kautta katkesi. Jos Wilson olisi silloin menetellyt samoin mitä hän tekee nykyisin, niin olisi hän katkaissut diplomaattiset välit Englannin ja muiden liittolaisvaltojen kanssa, «merien vapauden nimessä.» Mutta siinä tapauksessa Amerikan teollisuustuotteet olisivat sulkeutuneet kumpaiseltakin puolen. Siksi Yhdysvallat perääntyivät Englannin saarron edessä (tämä oli Wilsonin rauhanaate) ja Amerikan kapitaali varasi mahdollisuuden saalistukseen puolueettomuuden lipun suojassa. Mutta tammikuulla Saksa julisti submariinisaarron vihollisiaan vastaan. Jos Saksan saarto olisi ollut kyllin voimaperäistä, ei ainoastaan katkaistakseen Amerikan liittolaisten yhteydestä, vaan lisäksi avannut tien Saksaan, niin Lontoota varten valmistetut varastot olisi lähetetty Berliiniin. Kaikki myötätunto olisi kääntynyt Saksan puolelle, joka silloin olisi selostettu suojana Venäjän barbarismia vastaan. Mutta Saksan submarinit eivät voineet kuin häiritä kaupantekoa, eikä pystynyt avaamaan tietä keskusvaltoihin. Molemmat saarrot häiritsivät pahasti kaupantekoa. Mitä on tehtävä? Tullako todella puolueettomaksi ja lopettaa aseiden lähetyksen kumpaiseltakin? Mutta se vähentäisi suunnattomat saalistukset olemattomiin. Kahden ja puolen vuoden ajalla on maan teollisuus kokonaisuudessaan muutettu. Sensijaan että tuotettaisi tarpeellisia tuotteita kansaa varten valmistetaan hävitysvälineitä. Sotatarpeiden lähetyksen lopettaminen merkitsisi suunnatonta häiriötä teollisuudessa.

Sotatarpeiden valmistus Europan sotaa varten on muodostanut Yhdysvalloista sotateollisuuden Baabelin tornin. Nyt tämä torni kohoo yli osakemarkkinoiden, yli Valkean Talon, yli presidentin ja yli kongressin ja sanomalehdistön mielialan. Jos ei ole mahdollisuutta lähettää näitä sotatarpeita täytyy oman tasavallan ne maksaa. Sen on välttämätöntä muodostaa oma militarisminsa mahdollisimman pikaisesti. Jos tähän mennen on Amerikan kapitalistit rikastuneet Europan veren kustannuksella. Nyt se Europan kapitalistien tavoin valmistautuu tekemään saalistuksia oman kansansa lihalla ja verellä. Minkä luonteiseksi muodostuu Yhdysvaltain sotaan osaaotto on vielä nykyään epäselvänä Washingtonissa oleville johtajillekin. Mutta sota on heille tarpeellinen. He tarvitsevat «kansallisen vaaran», sijoittaakseen kansan harteille sotateollisuuden Baabelin tornin.

Maaliskuun 10 p. kirjoitti Trotsky lyhyen artikkelin otsakkeella: »Purukummi subway junassa.»

«Subway juna on ahdinkoon asti täynnä matkustajia. Asemalla vahvarakenteiset virkailijat polvillaan työntävät matkustajan vatsaan, saadakseen tilaa teräsovien sulkeutumiselle. Kansa on paluumatkalla työstä — miehet, vaimot, nouret ja vanhat ihmiset. Heidän kasvoillaan, heidän käsissään ja heidän harteillaan huomaa raskaan päivätyön leiman. New Yorkin työläiskansa on tänäänkin jättänyt osan elämänsä energiaa kapitalismin alttarille. Tämä energia on muuttunut käyttöesineiksi. Jotkut ovat tulleet heikommiksi, toiset rikkaimmiksi. Subway junassa ovat ne, jotka ovat tulleet heikommaksi. Heidän kasvoillaan lepää harmahtava väri, heidän kätensä riippuvat veltosti ja katseensa on eloton. He ovat ahtautuneet parhaansa mukaan vaunuihin, toiset istuen, toiset seisoen liikkumattomina. Ainoastaan heidän leukaluunsa liikkuvat jatkuvasti tasaisessa tahdissa ilman iloisuutta tai vilkkautta — aivankuin he täydentäisivät päivän työtään. Tästä automaattisesta puremisesta saa heidän kasvonsa enemmän toivottoman, väsyttävän ja tylsän ilmeen. Vain hetkeksi saattaa huomata ajatuksen välähdyksen vaikutinta, häviten se heti järjettömään leukojen liikuntaan. Mitä he oikeastaan tarkoittavat tällä viheliäisellä, epämiellyttävällä puremisellaan? Huvia, vaihtelua ja unohdusta, huvin tarve ollen heistä karkoitettu päivän raskaalla työllä.

Kun kapalolapsi väsyneenä itkusta ja nälästä säälittävästi liikuttaa elottomia silmiään, eikä ole maitoa äidin rinnassa, eikä pullossa, pistää äiti kumitutin lapsen suuhun — lapsi imee sitä kiihkeästi, toivoessa saada edes tipan maitoa siitä suuhunsa, jollavälin hän pettää itseään oman suunsa liikkeellä.

Näin on laita noidenkin ihmisten kanssa. Elämän vaisto kytee rasittuneisuuteen ja välinpitämättömyyteen kätkettynä. Matkalla työstä kotiin tämä vaisto saattaisi herätä ja leimahtaa esiin ajatuksen kipinänä. Mutta kapitalistit eivät pidä siitä, että työläiset ajattelevat, he pelkäävät sitä. Siksi ovat he keksineet välineen sen estämiseksi. He ovat sijoittaneet automaatit jokaiselle asemalle ja täyttäneet ne makeiskumeilla. Automaattisella käden liikkeellä saa työläinen näistä automaateista makeiskumin ja he jauhavat sitä automaattisella leukain liikkeellä.

Ollaan toisella asemalla. Jotkut laahaavat väsyneet raajansa ulos vaunusta. Toiset työntyvät heidän tiloilleen hellittämättömässä ahdingossa. Kumin puru jatkuu entiseen tapaan. Se näyttää jonkunlaiselta uskonnolliselta menolta, ikäänkuin äänettömältä rukoukselta kapitaalin kaikkivaltiaalle.»

Uskonto ja sosialismi

«Uskonto on kansan opiumia.»

Karl Marx.

Sosialistiseen valistukseen nähden on kaupunki- ja tehdaspaikoilla, missä työväen järjestötoiminta on vahempaa, tähän mennessä saavutettu verrattain hyviä tuloksia, joskin paljon on vielä toivomisen varaa, ennenkuin porvariston valtaelimien, koulun ja kirkon kylvämä ennakkoluulo ja taikausko on saatu täysin kitkettyä pois työläisten mielistä. Maaseutu elää tässä suhteessa vielä täydellisen pimeyden vallassa. Kirkollinen taikausko on vielä täydessä voimassa. Monet sellaisetkin työläiset, jotka sanovat olevansa kommunisteja, kannattavat vallankumouksellisen proletariaatin toimintaa ja hyväksyvät sen menettelytavat, ovat vielä suhteessaan kirkkoon täydellisesti tietämättömiä. He ajattelevat: «Uskonto ei estä minua olemasta kommunisti, eikä taistelemasta proletaarisen vallankumouksen puolesta.» Tällainen ajatus on kutenkin väärä ja vahingollinen, sillä uskonto ja kommunismi ovat yhteensovittamattomat.

Sosialismin omaksuma maailmankatsomus on materialistinen. Sen mukaan eivät mitkään yliluonnolliset voimat vaikuta yhteiskunnan kehitykseen, vaan määräävät sen täydellisellä tarkkuudella historialliset ja taloudelliset lait.

Jokainen tarkkaava historiantutkija, joka ennakkoluulottomasti tahtoo kansojen kehitykseen syventyä, tulee helposti huomaamaan, miten käsite jumalasta ja tuonpuolisista voimista ilmaantui ihmiskunnan historiaan määrätyllä asteella ja miten se määrätyllä asteella alkaa hävitä lapsellisena esityksenä, joka ei löydä tukikohtaansa käytännöllisestä elämästä eikä ihmisen taistelusta luontoa vastaan. Mutta siitä huolimatta ovat uskonnolliset ennakkoluulot päässeet syvästi juurtumaan kansojen keskuuteen. Mutta miksi? Siksi, että vallassaolevalle luokalle on edullista ylläpitää kansan tietämättömyyttä ja lapsellista uskoa ihmeisiin.

Kaikkia luonnossa tapahtuvia ilmiöitä tarkastelee tieteellinen kommunismi luonnontieteellisten totuuksien valossa, jotka ovat täydellisesti sovittamattomassa ristiriidassa kaikkien uskonnollisten mysterioiden kanssa. Mutta ei ainoastaan tieteellisessä teoreettisessa suhteessa ole uskonnon ja kommunismin välillä ylipääsemätön kuilu, vaan ne ovat täydellisesti yhteensovittamattomia myöskin käytännössä. Kommunismi määrää omaksujalleen vissin menettelytavan, samoin uskonto. Ja ne ovat useimmassa tapauksessa toistensa täydellisiä vastakohtia, niin että kommunisti, joka heittää uskonnon käskyt ja toimii kommunististen periaatteiden mukaan, lakkaa olemasta uskovainen ja päinvastoin sellainen uskovainen, kommunistiksi itseään nimittävä, joka uskonnon nimessä toimii vastoin kommunistisia periaatteita, lakkaa olemasta kommunisti.

«Kukaan ei siis voi palvella kahta herraa, sillä hän joko toisen hylkää ja toista rakastaa.»

Uskonnollisten ennakkoluulojen vallassa oleva henkilö, väittäkööpä hän mitä tahansa, ei koskaan voi ratkaisevan hetken tullen määrätä varmasti kantaansa. Jumala taivaineen ja perkele tulisine helvetteineen ovat alati hänen edessään varoittavina kummituksina.

«Uskonto on kansan opiumia», lausui tieteellisen sosialismin luoja, oppi-isämme Karl Marx. Sillä tarkoitti hän sitä, että riistäjäluokat käyttävät uskontoa nukutusaineenaan tuudittaakseen kansojen syvät rivit taikauskon ja lapsellisen pelon horrostilaan voidakseen siten paremmin toteuttaa riistosuunnitelmansa. Ja siinä he ovat onnistuneetkin. Lujassa istuvat vielä tänäpäivänä uskonnoliset ennakkoluulot kansan keskuudessa. Lapsellisella nöyryydellä alistuu moni työläistyttö ja -poika mustatakkien loitsuttavaksi avioliittoa solmitessaan. Taikauskoisena kumartuu moni työläinen kirkon ehtoollispöytään saamaan anteeksiantoa sen taikakalujen kautta. Vuosisatojen kestäessä juotettu opiumi on vaikuttanut. Ja vain sitkeän uskontoon sisältyvän taikauskoisuuden paljastavan sosialistisen valistustyön avulla voidaan ihmiskunta vapauttaa uskonnon kahleesta. Siksipä muodostaakin taistelu kirkkoa ja uskontoa vastaan yhden sosialistisen valitustyön tärkeimmistä haaroista.

Mutta tätä taistelua on käytävä suunnitelmanmukaisesti ja varovasti, niin ettemme sillä vahingoita, vaan edistämme asiaamme.

Ottakaa kiinni

Se pakolainen joka Vapauden syyskuun 11:ta päivän numerossa 1924 repostelee Ruotsin toveripuolueessa käypää puhdistusta.

Kysymys koskee yhdeltä puolen K. K. viidennen kongressin päätöksiä, ja K. K. Toimeenpanevaa Komiteaa ja toiselta puolen Ruotsin toveripuolueen johtajaa Höglundia.

Pakolainen tahallaan, ei halua muistaa että K. K. kongressien välllajoilla hoittaa asioita ja katsoo että tehdyt päätökset tulevat käytännössä toteutetuksi Toimeenpaneva Komitea, sikäli kun päätökset kunkin maan puolueosaa **koskevat**.

Höglund heti viidennen kongressin jälkeen alkoi Ruotsin K. puolueen pää-äänenkannattajassa «Politikenissä», jonka vastaava toimittaja hän oli, avoimen parjauksen K. K. päätöksiä, ynnä K. K. T. komiteaa vastaan.

Siksi T. Komitea aivan oikein katsoi ajan tulleen, viimeisen kerran muistuttaa Höglundia ottamastaan kannasta puoluepäätöksiin nähden, että se ehdottomasti johtaa hänet K. K. ulkopuolelle.

Senjälkeen on osakeyhtiö Politikenin hallinto ja toimitusvastuu, toistaiseksi asetettu kollegiolle, joka käsittää henkilöitä Höglundin ryhmästä, kuin myös Kilbomin ryhmästä, joka on K. K. päätösten ja T. Komitean kannalla.

Asian tämänpuolen lisäselvitykseksi, (jos sellaiset eivät kuulu uutisten yhteyteen) lainaan tähän erään Ruotsin puolueveteraanin lausunnon asiasta, että pääsemme selville minkälaista savea Höglund on. Hinke Bergegren kirjoittaa Ruotsin toverilehdessä seuraavaa: että hän on kauan koettanut sovittaa puoluekahakan riitapuolia, joskin onnistumatta. Mutta hänestä on nyt vaikea käsittää, että kansanvälinen vakaumus on niin köyhästi juurtunut Höglundin vereen, ettei tämä huomaa, että Ruotsin Kommunistipuolueen yläpuolella on Kolmas Internatsionale, ja että ruotsalaisen osaston suurin merkitys on juuri siinä, että se on osa vallankumouksellisessa liikkeessä, joka taistelee ihmiskunnan puolesta. Juuri kansallinen valhe on kommunistien torjuttava. Kompromissi siinä on mahdoton. Bergegrenista on kokonaan mahdotonta käsittää, että Höglund on vedonnut nylkijälehdistöön, yläluokan sanomalehtiin. Se on ajattelemattomuutta, (ellei tahdota käyttää voimakkaampaa sanaa), ajattelemattomuutta, vaikka pa vain vihapäissäkin, mihin vallankumouksellinen ei saa tehdä itseään syypääksi. Tämä myös merkitsee koko sisällissodan päätekohtaa huomauttaa Bergegren.»

Tämä kai riittää asian lisäselvitykseksi. Sitten väliviivan jälkeen pakolainen päästää koko aivoaparaattinsa valloilleen, aivan peittelemättä asettuen puolustamaan Höglundin edesottamista. Käyttämällä lausetta «K. K. tällä hetkellä ei ole niin voimakas, että siinä pitäisi kehitellä kärpäsestä tällaisia tuhoisia härkäsiä.» Selvää kieltä, jos sen lausuisi joku henkilö sosialidemokraattien leirissä. Mutta tulleena ulos K. puolueen henkilöltä, niin se on ei ajattelemattomuutta, vaan se on pirullisuutta. Lauseen suhteen, sukeltautuu esille kysymys, että milläs perusteella pakolaisella on niin suuri halu kehitellä Höglundista hürküsen ja K. K. T. Komiteasta kärpäsen!

Pakolaisen riitingin mukaan, pitäisi saada vapaasti sallia K. K. hajoittajia, jotka kenties ovat porvareitten asialla; koska kerran turvautuivat heidän äänitorviinsa. Heillekö tulisi kauniisti selitellä, yhä uudelleen selitellä, että olette väärässä. Niin, kyllä he siitä ajan oloon sitten oikenevat!!!

Yllä kuvatunlainen ketunhäntäteoria vallitsi Toisessa Internatsionalessa, jonka tähden se on nyt, Leninin sanoja käyttäen, haiseva raato. Edelleen pakolainen tuumiskelee, «että ei kommunistisessa työväenliikkeessämme aina saisi katsoa laatua, vaan pitäisi myös katsoa paljoutta.» Käyttämällä semmoisia sanoja ajatuksensa ilmaisuksi, jota ei kaikki lukijat ymmärrä. (Kvaliteetista, kvantteettista.) Miksi ei voinut käyttää vaan suomalaisia sanoja, nim. laatua ja paljoutta, eihän ne olisi ottaneet sen enempää tilaa. Pakolainen puolustaa paljoutta, vaikkapa ne olisivat porvareitakin kuten H. Olen siinä asiassa eriävää mielipidettä; samoin K. K. taktiikka. On ehdottomasti tarkoin tutkittava, minkälaisella aineksella on puoluerivit täydetty. Sillä kymmenen rehellistä luokkataistelijaa työväenliikkeessä, on parempi kuin sata petturia. En sillä tarkoita, etteikö tule tehdä työtä K. K. jäsenmäärän lisäämiseksi. Olisiko K. K. nimensä arvoinen, jos se tietäensä sallisi riveissään pettureita? Sillä vaan voimat heikentyisivät eivätkä lisääntyisi! Ja se johtaa myös tiukan tullen voimien väärin arvioimiseen. Puolueen rakentamisen, taisteluvalmiuden, jäsenmäärän lisäämisen, jäsenten innon, kurin y. m. menettelytavoista, antaa viimeiseksi meille O. W. Kuusinen K. K. Viidennen kongressin ohjelmapuheessa laajan ja paikalle sattuvan käskyn. (Julaistu Vapauden syysk. 13 p. numerossa, pituuden vuoksi en lainaa siitä osaa, lukijat voivat sen lukea yllä mainitusta numerosta kokonaan.) Mitä O .W. Kuusinen tuo esille puheessaan, niin on se aivan päinvastaista, sille taktiikalle mitä pakolainen tulkuttaa etutilalle.

Lopuksi minne pakolainen aikoo paeta? Onko tarkoitus lähestyä Järjestön jäsenistöä T. K. pään yli ja päästä selville siitä, mitä lukijakunta tykkää kun käyttää keltaista väriä, punasen asemasta, asiata maalatessaan. Pakolainen on heittänyt oman verkkonsa veteen, nähdäkseen olisiko saalis jo kyllin suuri sivuun vedettäväksi.

On aika että järjestön jäsenet sanovat sananssa minkälaista savea se pitää olla josta barrikadit laitetaan, ei ole liian aikuista seuloa kuka on oikealla ja kuka vasemmalla puolella.

Jos kuten näyttää, työväenliikkeen yhtenäisyys, päätökset, teräksen luja kurinalaisuus, jotka ovat ehtoja kommunisteille ja päämäärän saavuttaminen, eivät ole pakolaiselle suuremmasta arvosta ja merkityksestä, kun että vain piruilla, niin tulee tietää että se tapahtuu joukkojen luottamuksen kustannuksella. Lapsetkin jo tietävät, että on paljon helpompi hajoittaa, kun rakentaa.

W. Sillanpää,
Chase River, B. C.

Sault Ste. Marien uutisia

Uutta laivakanavaa suunnitellaan rakennettavaksi "The Sault Daily Starin" mukaan lähitulevaisuudessa Canadan Soon koskelle. Ja eipä ihme, sillä nykyinen laivakanava tekee paljon haittaa laivaliikenteelle siksi että kanava on liian pieni ja perin matala, joten suuremmat vilja- ja hiililaivat joutuvat ajamaan läpi Amerikanpuolen kanavasta, jossa jo on ennestään uusi suurempi kanava. Mutta yksi kanava ei kerkiä vilkkaamman laivaliikenteen aikana laskemaan kaikkia säännöllisesti läpi, joten ne useissa tapauksissa joutuvat seisomaan ankkurissa ja odottamaan vuoroaan. Kun ottaa huomioon vielä sen että vesi Superior järvessä on laskenut huomattavasti vuosien varrella niin tämäkin on tehnyt laivaliikenteen vaikeaksi jo ennestäänkin matalassa kanavassa.

Samoin on suunnittelun alla ilmalaiva-aseman rakentaminen tänne, joka työ pitäisi alettaman hetimiten kun urakka tarjoukset on hyväksytty. Kulkupuheitten mukaan on kustannusarvio tehty sataviisikymmentätuhatta. Olisihan se hauskaa jos todella nämä työmaat alkaisivat sillä ne vaikuttaisivat virkistävästi kaupungin liikeelämään ja moni poika saisi myytyä käsivartensa. Mutta useinkin ne tahtovat jäädä vaan paperille piirustettuna.

Terästehtaan piti alottaa työt suuremmassa mitassa vaan todellisuudessa ei siellä olekaan monta miestä töissä, joku pienempi osa on pantu käyntiin, joka ei juuri ole mistään merkityksestä siihen joukkoon nähden mikä on täällä työttömänä.

Ne autovarkaudet, joista viime kirjotuksessani Vapaudessa mainitsin, on molemmat autot saatu takaisin. Mr. Lines'in auto löydettiin läheltä Espanolaa C. P. R. rautatien varrelta ajettuna metsään ja huhujen mukaan oli autoon jo kiinnitettu Sudburyn "laisi"-numero. Ilkityöntekijöitä ei ole saatu kiinni. Samoin on Mr. H. Stonen auto saatu kiinni New Brunswick'ista, varkaat olivat ajaneet varastamallaan autolla toista tuhatta mailia. Neljä miestä tuomittiin auton varkaudesta, kukin kahdeksi vuodeksi tiilenpäitä lukemaan.

Parhaillaan miehen ikään pääsemässä oleva tov. Jonne Aalto kuoli Soon yleisessä sairaalassa syysk. 27 p. Hän on pitemmän aikaa kärsinyt pienempää sisäistä tautia ja nyt äkkinäinen kohtaus mursi hänet aivan odottamatta. Kurjan kapitalistin riistomahti ei sääli nuorta sen enempää kun vanhaakaan vaan on se kehdosta hautahan saakka kovaa olemassaolon taistelua.

Tulevia näytelmiä. Osaston talolla esitetään taas ensi lauantaina t. k. 4 p. "Kiusallinen palvelija" kahdessa näytöksessä ja makea naurupilleri. Seuraavaksi asetetaan lavalle "Kun palvelijat ovat lakossa." Naisväelle erittäin huomiota herättävä ja opettava kappale. — Joku.

HYVIÄ KIRJOJA SAATAVANA VAPAUDEN KIRJAKAUPASTA

Alanteen Sanakirja	8.50
Amerikalaisen Työväenliikkeen Vararikko	.55
Brecken Englanninkielen Oppikirja	1.50
Imperialismi	.15
Ihmisen Herra, kirj. Hall Caine, 2 osaa, sid. yhteensä	$2.50
Jimmie Higgins	1.50
Järjestelmäni, Mueller	1.25
Kananhoidon opas, kirj. Musikka, nid.	.35
Kansakoulun kartasto, toim. Jotuni, sid.	1.00
Kommunistinen Manifesti	1.00
Kasviskeittokirja	.30
Kristinuskon Alkuperä	2.10
Kolmannen Internationalen Teesit ja Säännöt	.25
Kaksinkertaisen kirjanpidon opas	.75
Klondyken kuningas, Jack London	$1.25
Kadotuksen kansa, Jack London	1.00
Lumikenttien tytär, Jack London	1.25
Liekeissä. romaani Suomen luokkasodasta	.55
Lypsykarjan Hoito	1.25
Laulu tulipunaisesta kukasta, kirj. J. Linnankoski, sid.	2.50
Miina Wallin Keittokirja	2.00
Nuortevan Sanakirja	3.00
Merisusi, Jack London	1.50
Maailman rakenne, E. Becher	1.75
Otavan kansakoulukartasto	1.00
Oksasen Englanninkielen Oppikirja	2.00
Pakkopaita, Jack London	1.75
Perustuslain Olemus	.30
Perheen, Yksityisomaisuuden ja Valtion Alkuperä	1.00
Punainen Vaara	.25
Sosialistisen Filosofian Juuret	.40
Suomen Työväen Tulikoe	.55
Seikkailuja Tibetissä, kirj. Swen Hedin, sid.	1.50
Sairas lapsi, kirj. Ruotsalainen, sid.	1.25
Tarttuvista sukupuolitaudeista, kirj. Pirilä, nid.	.50
Teollisuusunionismi Amerikassa	.15
Tyhjien Paikkojen Matkustajat	1.00
Tiede ja Vallankumous	.60
Työväen Laulukirja	.45
Voimisteluohjelmia I	1.00
Voimisteluohjelmia II	1.00
Voima ja Aine	2.25
Vaimo jonka minulle annoit, Hall Caine, 2 osaa, sid. yht.	2.50
Valkoinen profetta, kirj. Hall Caine, 2 osaa, sid. yht.	2.50
Ylös helvetistä, kirj. Konrad Lehtimäki, sid.	1.75
Yleinen Historia, alennettu hinta	10.00
Biologian Peruskysymyksiä, sid.	1.25
Kannattava Karjatalous, sid.	1.00
Koditon, sid.	.85
Daniela, sid.	1.00
Amerikalainen Nuorisotasavalta, nid.	1.25
Kommunistinen Manifesti, sid.	1.00
Geologian Perusteet, sid.	2.25
Haaremin ruusu	1.00
Ilias, sid.	4.50
Ihmissyöjäin saarella	1.00
Ikuinen Linna, sid.	1.50
Ihminen, sid.	1.75
Juurikasvien Viljelys, sid.	.75
Aapinen, sid.	.55
Kuun Lakaso	2.00
Kolme Musketti Soturia	1.00
Kuningatar Hanhenjalan ravintola	1.25
Kodin lääkärikirja	6.00
Kymmenen sokeaa johtajaa, nid.	.70
Lemmenjuoma, sid.	1.25
Lasten kirja, sid.	1.15
Mansaaren Tyttö	1.00
Marianela, sid.	1.00
Mailman Vallankumoukset, sid.	.55
Miksi puollan yhteiskunnallista vallankumousta, nid.	.25
Naisten Sukuelo	1.00
Naisen terveyden hoito	1.25
Natsaretin Kirvesmies, sid.	1.50
Parisin Notre Dame	.75
Peloponneesolaissota, nid.	1.85
Palvelusnaisen poika, sid.	1.75
Perustuslain olemus, nid.	.30
Penikkatauti, nid.	.50
Rakentaja Solness, nid.	1.25
Ranskan Viimeinen Keisari, nid.	2.40
Rakentajan Opas, sid.	.75
Ranskan Kansalaissota, nid.	.35
Sosialistisen filosofian juuret, nid.	.40
Sadan prosentin patriotti	.85
Setälän kielioppi	.75
Sotamuistelmia, Ludendorff	2.00
Sydänveri, sid.	1.25
Sosialidemokratia ja Sosialismi, nid.	.50
Sosialistisen filosofian juuret, nid.	.30
Sadan prosentin patriootti, sid.	1.00
Tuhlaajapoika, kirj. Hal Caine	1.00
Tahdon kasvattaminen, kirj. Jule Payot	1.00
Tähtien Kontalot, sid.	.85
Tähtitiede, sid.	1.50
Työmiehen talousoppia, nid.	.59
Tiede ja työväenluokka, nid.	.16
Työväen urheilulehden sidottuja vuosikertoja v. 1921-22-23	2.50
Työväenluokka maailmaa uudelleen rakentamassa, nid.	.35
Terrorismi ja kommunismi, nid.	.50
Uuden Ajan Filosofian Historia, sid.	3.00
Uusi lääketiede, sid.	2.25
Wardin Eden	1.50
Valtio ja Vallankumous	.75
Vanhanajan Kaupunki Valtio, sid.	3.00
Voima ja aine, sid.	2.25
Äidinkielen Oppikirja, sid.	.75

Watermannin fountainkyniä erikoisen hyvä valikoima. Kynien hinnat ovat $2.75, $4.50, $6.00 ja $7.00. Kymmenkuntaa eri mallia. Lähetetään postivapaasti kaikkialle Canadaan.

Kaikkia ylläolevia kirjoja sekä kyniä on niin runsaasti että ei ole pelkoa pikaisesta loppumisesta, joten voitte tilauksia lähettää surkeilematta.

Tov. VAPAUDEN KIRJAKAUPPA, Box 69, Sudbury, Ont.

Tilatkaa Vapaus, Toveri, Toveritar Eteenpäin, Työmies ja Punikki! Tilatkaa ainoastaan selviä luokkataistelun kannalla olevia sanomalehtiä.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

ONNI SAARI, vastaava. ARVO VAARA, toimitusapulainen.

VAPAUS (Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

TILAUSHINNAT:

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.

Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.

Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Vapauden konttori ja toimitus: Liberty Bldg Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.

J. V. KANNASTO, Liikkeenhoitaja.

Luokkataistelu ja vallankumous

Mitä Marx ja Engels näkivät

— Eikö mieluummin, mitä he opettivat?

Vaikka niinkin, mutta silloin on muistettava, että he eivät tyrkyttäneet työväelle päähänpistojaan jonain uutena evankeliumina, vaan opettivat sitä mitä näkivät. Ja kun he näkivät paljon, tuli heidän opetuksensakin olemaan rikas. Suurin opetus oli se näkemisen taito, joka heille itselleen paljasti yhteiskunnan salat ja jonka avulla heidän oppilaansa ovat voineet jatkuvasti oikein valaista yhä kiihkeämmällä vauhdilla kiitävää kehityksen kulkua.

— Nyt heillä on paljon oppilaita.

On. Liian paljon. Ei suinkaan vielä liiaksi proletaareja, jotka sumentumattomin, proletaarisin silmin katsoisivat maailman valtavaa taistelua, mutta liiaksi sellaisia, jotka tahtovat käydä «marxilaisesta.» Ja juuri näiden kavalain viisastelija-«marxilaisten» takia on meidän hyvä uudelleen kerrata Marxin ja Engelsin elämykset ja näkemykset. Lyhyesti vain, ja ylimalkaisesti. Enempää emme nyt ennätä, emme voi ennättää — sillä kuuluuhan tähän koko 1800-luvun historia heidän omin silmin näkemänään sekä lisäksi kaikkien aikain paras tieto heidän kriitillisesti valaisemaan.

— Mitä olivat sitten nämä miehet, että heistä voi tulla köyhälistön taistelujen parhaat tulkit ja tienviittaajat?

Porvaristopoikia he olivat, Marx syntynyt v. 1818 virkamies- ja Engels v. 1820 tehtailijakodissa, molemmat Reinin mailla läntisessä Saksassa. Heidän kasvuaikanaan oli edistysmielinen porvaristo Saksassa tyyten suljettu pois valtiovallan käytöstä ja siksi tyytymätön. Sen nuoriso kumoushenkistä. Varsinkin porvarillisesti kehittyneemmillä Ranskan vallankumouksen jättämä porvarillinen lainsäädäntö, tuntui preussilaisen ja itävaltalaisen taantumuksen byrokraattinen paino sitä raskaammalta. Samoihin aikoihin, 1830 luvulla tunkeutui teollisuuskapitalismi rautateiden, höyrylaivain, Englannin tavaroiden, koneiden, pörssikeinottelun ja valtiovelkain muodossa yhä syvemmälle Europan mantereen maihin. Se mullistus, joka näin aiheutui näiden maiden yhteiskunnallisissa oloissa, purkautui sitten 1848 «hulluna vuotena» yli Europan ulottuviin vallankumouksiin. Ja sen kasvatusta oli myös se ankara henkinen taistelu, joka tempasi mukaansa nuorukaiset Marxin ja Engelsin.

Ensinnä kulki uskonnollinen vapautus. David Straussin «Jesuksen elämä» ja «Ludvig Feuerbachin «Kristinuskon olemus» merkitsivät keskiaikaisen auktoriteettiuskonnon loppua. Ei ole jumala luonut ihmistä kuvakseen, osotti Feuerbach, vaan on ihminen luonut jumalat kuvansa mukaan. Se materialistinen historiankatsomus, jonka Marx ja Engels sittemmin kehittivät, on jatkuvien tutkimusten kautta osottanut, kuinka uskonto kunakin aikana on kuvastellut juuri sen ajan yhteiskunnallisia voimia, jotka ihmisessä kuvastuivat salaperäisinä, yliluonnollisina .. kunnes syntyi yhteiskunta, joka luokalleen, varsinkin kumoukselliselle luokalleen, proletariaatille, paljasti yhteiskunnan koneiston niin räikeässä valaistuksessa, että uskonnollinen taika puhaltuu pois sen aivoista. Juutalais-syntyinen Marx ja herännäisesti kasvatettu Engels pääsivät uskonnollisesta taiasta vain raskaan taistelun kautta.

Mutta uskonnollisesta taiasta joutui porvarillinen nuoriso filosoofisen taian valtaan. Marxin ja Engelsin kin vaikutti valtavasti Hegel (jonka oppilas oli myös suomalainen J. W. Snellman). Tämän hengessä näkyi maailman kehitys valtavana taisteluprosessina, jolloin kullakin historian kaudella valtavien voimain kamppailu oli päättynyt uuden yhteiskunta-järjestelmän syntymiseen. Tämä taistelu on ilmennyt myös eri valtiomuotojen taisteluna ja eri valtioteorian takana esiintyivät niitä vastaavat filosoofiset ja uskonnolliset rakennelmat, joiden taistelu aina oli päättynyt uusien systeemien, uusien totuuksien syntymiseen.

Tämän ajatuksen murros on suurimpia mitä historia tuntee. Se näet hävitti dogmaattisen maailmankatsomuksen. Porvariston taloustieteilijät olivat näet esittäneet kapitalismin alkuajan lait (vapaa kilpailu y.m.) «ikuisina» totuuksina, luonnonlakeina, ainoina järkevinä sekä julistaneet kaikki muut talousjärjestelmät (patriarkaalisen, feodaalisen) järjettömiksi. Ranskan vallankumouksen edellä esiintyneet valtioteoriat olivat myös julistaneet «ihmisvoisin» valtiomuodon (porvarillisen perustuslaillisuuden) ainoaksi järkeväksi, «ihmisille» kaikissa oloissa sopivaksi, ja muut yhteiskuntamuodot järjettömiksi. Ja porvarillisten filosoofien mielestä oli «ihmisen» (porvarin) «järki» kaiken viisauden mitta.

Hegelin dialektinen tutkimustapa nyt todisti, että kunkin ajan talousoppi, valtioppi ja sen aatteelliset opit olivat vastanneet sen ajan yhteiskuntaoloja, olivat siis silloin olleet järkevät. Kuten ne taas uusissa oloissa olisivat järjettömät. Täten hävisivät «ikuiset totuudet» ja ajattelijain tehtäväksi tuli etsiä aina kunkin ajan oma totuus.

Mutta tämä oppi esiintyi Hegelillä idealistisena, s.o. hän käsitti historian vaikuttavaksi voimaksi aatteen (idean). Perusaate olisi siis jumala, ja historiassa tämä haki itselleen yhä täydellisempiä muotoja. Ja tässä kohdin jakautui hegeliläisyys kahteen suuntaan. Oikeistohegeliläiset selittivät, että kun kerran olevainen on järkevä, on Preussin säätyvaltio järkevä, se vain kehittyy täydellisemmäksi. (Snellman opetti myös, että niinkuin aatelin ja papiston rinnalle jo ovat kohonneet porvaristo ja talonpoikaissääty, niin tulee myös työväki pääsemään muiden rinnalle .. joka merkitsi luokkien ikuistamista). Vasemmistohegeliläiset taas osottivat, että niin kuin Ranskan vallankumous oli ollut sekä «oleva» että «järkevä», niin oli sellainen myös tarpeen Saksassa. Heille ei ihanteellinen valtio kuvastunut säätyvaltion, vaan täydellisen demokraatian muodossa. Ja tähän suuntaan liittyivät Marx ja Engels.

Nyt pyöri se vaara, että Marxista olisi tullut professori. Mutta sen teki tyhjäksi taantumus. V. 1840 valtaistuimelle astunut Preussin kuningas Friedrich IV näet piti Hegelinkin oppia liian kumouksellisena ja sulki vasemmistolaisilta tien yliopistovirkoihin. Siitä oli se onnellinen seuraus, että Marx joutui politiikkaan. Hänestä tuli juuri Kölniin perustetun radikaalisen «Reinin lehden» toimittaja. Sellaisena kävi hän ankaraa taistelua painovapauden ja demokratian puolesta.

Mutta sanomalehti ei kuvastele pelkkiä poliittisia asioita. Yhä suuremman tilan ottivat siinä yhteiskunnalliset ilmiöt. Reinin maapäivillä julistivat omistavat köyhän kansan ikivanhan puunotto-oikeuden varkaudeksi. Marx osotti, kuinka siten köyhät poljetaan yhä syvemmälle kurjuuteen. Hän julkaisi myös räikeitä kuvauksia Schlesian kankurien ja Berlinin esikaupunkien työväen oloista y.m.s. Taantumukselliset lehdet haukkuivat häntä kommunistiksi. Hän vastasi, että ei vielä tunne sitä kysymystä, tietää vain että se on jo koko Europan kysymys. Ja jos tutkimuksensa osottaa hänelle sen oikeaksi, ei mikään voi estää häntä sitä omaksumasta

Taas tuli taantumus avuksi. Se lakkautti lehden ja Marx sai lähteä maanpakoon Pariisiin, josta karkotettuna muutti Brysseliin. Samoihin aikoihin, 1840-luvun alussa, matkusti Engels Englantiin, jossa hänen isänsä oli manchesterilaisen puuvillatehtaan osakas. Nyt olivat siis maissa, joissa porvarillinen vallankumous jo oli suoritettu ja sen vaikutukset näkyvissä. .. Oliko nyt porvarillinen perustuslaillisuus luonut yhteiskunnallista oikeutta?

Kaukana siitä! Työväki oli poljettu kurjuuteen. Ja porvaristo oli paljastanut materialistisen itsekkyytensä. Sen henkiset harrastukset olivat kuolleet. Sen sijaan oli työväki elävä. Englannissa se taisteli valtavaa taloudellista ja poliittista taistelua, harrasti vapauden aatteita ja uhkasi porvarillista järjestelmää. Engels tutustui siellä myös sosialisteihin, mutta huomasi, että ne eivät tarkottaneet toteuttaa oppejaan työväen taistelun voimalla, vaan «rauhallisin keinoin». Tämä vierasmaalainen kumouksellinen nuorukainen kuitenkin huomasi, ettei siitä ole toiveita. Edessä on kumous — ei porvarillis-poliittinen kuten Saksassa, vaan yhteiskunnallinen. Ja hän tutki sen edellytyksiä, työväen asemaa, ja joutui siten taloustieteeseen.

Sillä aikaa tappeli Marx hegeliläisen idealismin jätteiden kanssa päässään. Näki näet, ettei se yhteiskunnallinen oikeus, josta oli unelmoinut, toteudukaan valtiollisen demokratian kautta «aatteen» voimalla, vaan että minkä tahansa aatteen toteuttamiseen tarvitaan aineellista voimaa. .. Mistä ottaa sen voiman? Ei muualta kuin elämästä. Kun porvarillinen yhteiskunta perustui ilmeiseen vääryyteen, täytyi siinä itsessään löytyä se voima joka sen kukistaisi. Eikä se voinut olla mikään muu kuin se luokka, joka ei kapitalistisesta järjestelmästä mitään hyödy. Ollen yhteiskunnan nurja puoli täytyy sen pyrkiä kääntämään koko yhteiskunta nurin.. Ja se tahtoikin sitä .. oli kumouksellinen. Mutta tutustuessaan Pariisissa esiintyviin lukuisiin sosialistisiin ja kommunistisiin oppeihin ja lahkoihin (utopisteihin, Proudhoniin), totesi hän, että ne eivät ole käytännössä kumouksellisia. Vieläpä vastustavatkin työväen taisteluita, kuten lakkoja, poliittista toimintaa y.m. .. Voiko se olla oikein? .. Tutkiessaan huomasi Marx, että se oli tuhmaa.

Hän totesi, erityisesti tutkimalla Ranskan vallankumousta, että joukot taistelevat taisteluaan olojen pakosta, sisäisistä yhteiskunnallisista syistä ja juuri niin kuin olot opettivat. Oli siis turha yrittää muuttaa niitä taisteluita, tai opettaa jotain uusia patenttikeinoja näiden tilalle. Ainoa mitä voimme tehdä on olla niissä mukana, ymmärtää ne laajemmassa merkityksessä, kirkastaa se taisteleville ja antaa taistelulle siten tietoinen voima. Hänelle ei siten lakko ollut pelkkä palkanparannusliike, vaan yksi ilmaus työväenluokan taistelusta koko porvarillista järjestelmää vastaan. Eikä hän uskotellut, että porvarillisen demokratian saavuttaminen merkitsisi työväenluokan, vaan porvarillisen kehityksen vapautusta. Sellaisena sekin taistelu oli välttämätön ja olisi siitä seurauksena .. ei kuten demokratit (ja sosialidemokratit, Louis Blanc y.m.) uskoivat, että luokkataistelu lievenisi. Päinvastoin se pääsisi vasta silloin vauhtiin, vapaasti riehumaan ja päättyisi se vasta sitten kun työväki, vallan vallaten, lopettaisi porvarillisen riiston ja loisi uuden yhteiskunnan, jolloin valtion pakkovalta loppuisi.

Mutta yhteiskunnallinen taistelu on taloudellista. Sitä ei voi ymmärtää ilman taloustiedettä. Ja niin oli Marxkin tullut taloustieteeseen.

Muut lehdet

Ja Sakeus astui puusta alas

Industrialistissa kirjotetaan seuraavaa:

Minä allanimitetty katson tarpeelliseksi tehdä hieman oikaisua Port Arthurin raportterin kirjoitukseen, joka oli Industrialistin N:ssa 213. Kirjoitus koskee Quibellin O. B. U:n Kannatusrenkaan rahain tilitystä, jossa mainitaan, että Quebellin Kannatusrengas oli päättänyt luovuttaa varat Port Arthurin Kannatusrenkaalle. Sitä päätöstä Quibellin toverit eivät ole koskaan tehneet. Se on alla nimitetyn yksilöteko syystä, kun ei Quibellin Kannatusrenkaassa ole enään tänä vuonna ollut muita jäseniä kuin minä ja toiseksi, olin renkaan rahastonhoitaja, niin en katsonut paremmin voivani rahojen suhteen tehdä kuin luovuttaa Port Arthurin Kannatusrenkaal.e lehdessä mainitulla tavalla ja katsoen oikein menetelleeni rahojen suhteen.

Tämä vain siksi, ettei Quibelin toverit pääse minua syyttämään, että olen tarpeettomasti heidän päätöksensä johdosta lehdessä maininnut. Rahat olen tilittänyt Port Arthurin Kannatusrenkaalle.

William Williamson."

Kuvaus Saksan valtiopäivillä sattuneesta mellakasta

Saksan valtiopäiväin istunnossa äsken tapahtunutta mellakkaa kuvataan ulkolaisissa lehdissä m. m. seuraavasti:

Valtiopäiväin istunnossa ehdottivat kansallis-"sosialistit", että suunniteltu amnestia ulotettaisiin kaikkia poliittisia vankeja koskevaksi. Tätä vastusti demokraatti Brodauff. Puhuja haukkui kiihkeästi kommunisteja ja selitti, että niin kauan kuin demokraatit ovat vallassa, ei ainoatakaan "kommunistista konnaa" lasketa vapaaksi. Tämä avoin provokatsioni synnytti rajun metelin. Protesteeratakseen nousivat kommunistit ja kansallissosialistit seisovilleen ja kommunisti Grube kääntyi kiihkeillä moitteilla Brodauffin puoleen. Demokraattien ja kommunistien vieressä on sosialidemokraateilla paikkansa. Nämä asettuivat nyt puolustamaan Brodauffia ja hyökkäsivät nyrkit ojossa kommunistiedustajain kimppuun. Täten kehittyi varsinainen tappelu, missä monet vahingoittuivat enemmän taikka vähemmän. Tappelua kesti neljänneksen tuntia. Sen kuluessa sai Brodauff silmänsä umpeen. Vain vaivoin sai puhemies äänensä kuuluville selittääkseen, että istunto oli lykätty iltaan. Epäjärjestyksen synnyttäjiä olivat tykkänään demokraatit ja sosialidemokraatit. Tämän toteaa jopa Berliner Tageblatt", kun taas "Vorwärts" haukkuu suu vaahdossa kommunisteja.

Kun istunto alotettiin uudelleen, selitti puhemies, että istunnosta oli päätetty sulkea kommunistit Epstein, Grube ja Nedermayer. Nämä kieltäytyivät kuitenkin uudistetuistakin kehoituksista huolimatta lähtemästä. Nyt poistuivat parlamenttisalista kaikkien muiden puolueiden ryhmät, paitsi kommunistien ja saliin ryntäsi kolmisenkymmentä poliisia vahtimestarien johtamina ja pakottivat Epsteinin ja Gruben lähtemään väkivalloin. Mutta Nodermayeria eivät poliisit löytäneet, vaikka etsivät penkkienkin alta. Kommunisitit poistuivat Internationalea laulaen samalla kun poliiseja tervehdittiin ivahuudoilla parvekkeelta.

Kun istuntoa jonkun ajan kuluttua jatkettiin, selitti kansallinen puhemies, että tulevaisuudessa ryhdyttäisiin vieläkin tarmokkaampiin toimenpiteisiin kommunisteja vastaan!

Suomen kansan ihmelapsi

Suomen kansa on aina löytänyt suurinta viisautta taikamenoista ja tunnusmerkeistä, niinkuin se pitää tyhjäpäistä ja roskaista suojeluskuntaansa maailman parhaimpana sotajoukkona. Nyt taas aikojen suuri henki käyttää mitätöntä suomenkansaa tunnusmerkkinään suurista tapahtumista, kuten Suomen lehdistä otetusta seuraavasta pätkästä selviää:

"Joku aika sitten oli lehdissä uutinen että Kuusamon talokas Jaakko Suoraniemen pojan Ville Hermanin päässä on merkillinen syntymämerkki. Poika on syntynyt 12 p. huhtikuuta 1902. Hänen päässään on paljas noin 50 pennin rahan kokoinen pyörykkä, jossa aivan selvästi on luettavissa vuosiluku 1925. Pojan isä on "Kulle" lähettänyt piirroksen syntymämerkistä.

Poika on terve ja luonteeltaan hyvin vilkas. Pakikakunnalla uskotaan yleisesti että jotakin merkillistä tapahtuu v. 1925. Niinpä kirjoittaa pojan isä "K:ulle" seuraavaa:

"On aivan harvinaista, että Luoja tekee ihmisen päähän tuollaisen merkin, joka kyllä näkyy niin kauan kuin poika elää. Vuosi 1925 voipi olla ihmeellinen käännekohta ajassa. Viittaavathan kaikki ajan merkit siihen, että loppu on lähellä. Ihmisten pahuus paisuu niinkuin vedenpaisumisen edellä ja eripuraisuus kansoissa kasvaa niinkuin Jerusalemin hävityksen aattona. Minä ajattelen tästä niin, että koska tuo merkitty aika joutuu, niin silloin on edessämme suuret kysymykset. Luulen, että taitaa vanhurskaan veri ruveta silloin vuotamaan. Vai olisivatkohan rangaistuksen päivät tulossa Suomelle. Minusta ainakin näyttää tämä merkki varotushuudolta. Voi Suomi, sinun tilaasi, kun et tunne etsikkoaikaasi, vaan juokset turhuudessa ja kaikessa irstaisuudessa."

Oi sinä Suomen valittu kansa ja sen ihmeellisillä merkeillä varustetut Ville Hermannit. Samalla kun sinun nyt, tunteaksesi etsikkoaikasi, on lakkaamatta kurkistettava Ville Hermannin päässä olevan merkin kehitystä, on sinun taas jollakin tavalla näytettävä, että sinulla ei ole minkäänlaista halua pyrkiä irti henkisestä ja aineellisesta nälkäkuurista, jossa sinä suojeluskuntiesi voimalla olet päättänyt hinnalla millä hyvänsä pysyä.

Dollari on sittenkin rakkaampi kuin valkonen isänmaa

Suomalainen taidemaalari Gallen-Kallela, joka on saavuttanut taiteilijana maailman maineetkin ja sen lisäksi niittänyt mainetta innokkaana valkaisijana, vierailee parallaan Amerikassa. Amerikan lehdet tietävät nyt kertoa, että Gallen-Kallela taitaakin jäädä dollarien maahan myötyriksi.

Kuten muistetaan, toimi Gallen-Kallela Suomen sisällissodan aikana valkoisen kenraali Mannerheimin adjutanttina ja sai hän reservivänrikin arvon sekä oikeuden kantaa univormua elämänsä loppuun asti. Tämä univormun ja miekan kantaminen ei kuitenkaan näy lyöneen leiville, vaan on hän siirtynyt Lännen kultamaille maalailemaan rikkaiden amerikalaisten muotokuvia, joista maksetaan paremmin kuin isänmaallisesta sapelinkalistuksesta Suomessa. Ja kuten nyt mainitaan, dollari se näyttää olevan taiteilija Gallen-Kallelakin rakkaampi kuin valkoinen isänmaa.

Ensimmäinen kansainvälisen perustamisajoilta

Vuonna 1864 lähetti Marx aatetoverilleen Engelsille kirjeen, jolla on tärkeä historiallinen merkitys vallankumouksellisen työväenliikkeen rakennustyössä. Tämä kirje kuvaa mielenkiintoisella tavalla toimenpiteitä Ensimäisen kansainvälisen perustamiseksi. Kuten tässä julaistavasta kirjelmästä näkyy, olivat juuri itse työläiset laskemassa perustusta ensimäiselle kansainväliselle. Puolan kapina ja sen kukistaminen tsaarillisella terrorilla järkytti mieliä. Länsimaiden suurkaupunkien lukuisat valtiolliset pakolaiset koettivat saada ulkomailta apua kuristetuille veljilleen. Suurpääomaa sellainen ei liikuta. Pikkuporvarillisten radikaalien «sympatiat» eivät paljoa auta. Silloin nousee työväki, ainoa todella kansainvälinen luokka ja järjestyy avoimesti «kansainväliseen.» Sen voimat eivät vielä riitä Puolaa auttamaan. Mutta esim. Englannin työväellä on suuri ansio, siinä, että Englanti ei uskaltanut Amerikan sisällissodan aikana mennä orjaherrain puolella. Lakkoja avustetaan jo toisista maista; varsinkin estetään rikkurien lähettämistä. Ja rakennetaan kansainvälinen yhteys, joka aikanaan, työväenluokan merkityksen kasvaessa, muuttuu aikamme suuriksi kansainvälisiksi vallankumousteoiksi.

Marx lähtee liikkeeseen mukaan, kun näkee, että se on tosi yritys. Paraadeja hän karttoi, eikä pitänyt itseään esillä. Mutta kun hän tarttuu asiaan, tekee hän sen kunnollisesti. Huomatkaa millä periaatteellisella selvyydellä ja poliittisella taidolla hän kokoaa epäselvistä ja haparoivista yrityksistä kokonaisuuden.

Kirjeessä mainittu Eccarius oli räätäli, Marxin läheinen toveri; on kirjottanut m. m. kirjan Marxin taloudellisista opeista. Marzzini oli italialainen salaliittolainen, joka yhdisti kansallisuusasian, uskonnon ja työväenliikkeen sekavaksi vyyhdiksi; oli kyllä todellinen taistelija.

Kyseessä oleva kirjelmä kuuluu:

Lontoon työläiset olivat tuonnoin lähettäneet Pariisin työläisille kirjeen kehottaen näitä ryhtymään yhteistoimintaan Puolan asiassa.

Pariililaiset lähettivät puolestaan lähetystön, jonka johtajana oli Tolain niminen työmies, varsinainen työväen edustaja Pariisin viime vaaleissa, aika kelpo mies. (Ja olivat toverinsakin kunnon poikia.) Syyskuun 28 p. kutsuivat Ogder (suutari) täkäläisen «Lontoon Ammattiyhdistysten Neuvoston» ja Brigth'in kanssa yhteydessä olevan ammattiyhdistysten äänioikeusagitatsiooniseuran» puheenjohtajan Cremer, kivimies ja ammattiyhdistyksensä sihteeri, yleisen kokouksen St. Martins haaliin. (Nämä molemmat olivat myös panneet toimeen ammattiyhdistysten suuren, Brigth'in johtaman, St. James'in haalissa pidetyn kokouksen Pohjois-Amerikan hyväksi, samoin Garibaldimielenosotuksen.) Le Lubez tuli luokseni kysymään, ottaisinko osaa Saksan työväen puolesta ja erityisesti hommaisinko jonkun saksalaisen työmiehen puhumaan jne. Toimitin Eccariuksen, joka selvisi mainiosti, ja itse olin mykkänä oliona lavalla. Tiesin, että sekä Lontoon että Pariisin puolesta tällä kertaa oli liikkeellä todellisia «valtoja» ja päätin sen takia luopua muuten noudattamastani säännöstä: kieltäytyä moisesta kutsusta.

(Le Lubez on nuori ranskalainen, s. o. tuossa kolmissakymmenissä, kasvanut Jerseyssä ja Lontoossa, puhuu hyvin englantia ja on aika hyvä välittäjä ranskalaisten ja englantilaisten työläisten kesken. Musiikin ja ranskankielen opettaja.)

Kokouksessa, joka oli tukahduttavan täysi, (sillä nyt oli ilmeisesti työväenluokan uusi nousuaika) edusti majuri Wolff (Thurn-Taxis, Garibaldin ajutantti) Lontoon italialaisten Työmiesten yhdistystä. Päätettiin perustaa "Työväen Kansainvälinen Yhdistys" (Workingmen's International Association), jonka pääneuvosto (General Council) on oleva Lontoossa "välittäen" yhteyttä Saksan, Italian, Ranskan ja Englannin työväenyhdistysten kesken. Vuonna 1865 on aikomus pitää yleinen työväen kongressi Belgiassa. Kokouksessa valittiin väliaikainen komitea, Ogder, Cremer ja useita muita osaksi vanhoja chartisteja, owenilaisia y. m. Englannin puolesta, majuri Wolff, Fontana, y. m. Italian, Le Lubez y. m. Ranskan, Eccarius ja minä Saksan puolesta. Komitea valtuutettiin kutsumaan tarpeen mukaan lisäjäseniä.

Siis siihen asti hyvin. Komitean ensimäisessä istunnossa olin läsnä. Valittiin alakomitea (minut mukaan) laatimaan periaatejulistusta ja väliaikaisia sääntöjä. Pahoinvoinnin takia olin poissa alakomiteän ja seuraavasta komitean kokouksesta.

Näissä kahdessa — alakomitean ja komitean — kokouksessa, joista olin poissa, oli käynyt näin:

Majuri Wolff oli esittänyt uuden yhdistyksen käytettäväksi italialaisten t y ö v ä e n yhdistysten ohjeet (säännöt). Näin ne vasta myöhemmin. Ne olivat ilmeisesti Mazzinin tusinatyötä ja tiedät siis etu käteen, missä hengessä ja millä puheenparsilla itse asiaa, työväenkysymystä oli käsitelty. Kuten myös, miten kansallisuusasiat oli kierretty mukaan.

Sitäpaitsi oli vanha owenilainen Weston — nyt itse tehtailija, varsin rakastettava ja kunnon mies — laatinut ohjelman, joka oli täynnä mitä suurinta sekamelskaa ja suunnattoman pitkä.

Seuraava yleinen komitean kokous antoi alakomitealle toimeksi muokata Westonin ohjelmaa, samoin Wolffin sääntöjä. Wolff itse matkusti Neapeliin Italiaan Työväen yhdistyksen kokoukseen, saadakseen sen liittymään Lontoon keskusjärjestöön.

En ollut seuraavassakaan alakomitean kokouksessa, kun sain siitä liian myöhään tiedon. Siellä esitettiin "periaatejulistus" ja Le Lubezin toimittama Wolffin sääntöjen muokkaus ja hyväksyttiin pohjaksi koko komitean käsittelylle. Komitea kokoontui lokakuun 18 p. Kun Eccarius oli kirjottanut minulle, että vaara uhkaa, menin kokoukseen ja ihan kauhistuin kuullessani kunnon Le Lubezin lukevan kauhean fraasimaisen, huonosti kirjotetun ja aivan kypsymättömän alkulauseen, joka oli olevinaan periaatejulistus, Mazzini pisti eille pitää matkaa, peitteenään mitä hatarimpia ranskalaisen sosialismin lauselmia. Sitäpaitsi olivat italialaiset säännöt pääasiassa hyväksytty, tarkoittaen kaikkien muiden virkeiden ohella, tosiaan vallan mahdottomia, jonkinlaista europalaisten työväenluokkain keskushallitusta (tietenkin Mazzini taustalla.) Minä tein kovaa vastarintaa ja pitkäin sinne tänne puheitten jälkeen ehdotti Eccarius, että alakomitea vielä "uudistaisi" ehdotuksia. Sen sijaan hyväksyttiin äänestyksellä Lubezin julistuksessa olevat "ajatukset."

Kahta päivää myöhemmin lokak. 2 päivänä, kokoontuivat Cremer englantilaisten puolesta sekä Fontana (Italia) ja Le Lubez minun luonani. (Westonilla oli este.) Minä en ollut siihen asti saanut käsiini niitä papereita (Wolffin ja Le Lubezin), enkä siis ollut voinut valmistautua, mutta olin lujasti päättänyt, ettei mikäli mahdollista, rivikään koko tekeleestä pitänyt jälelle jäämään. Voittaakseni aikaa ehdotin, että ennenkuin "tarkistaisimme" johdantoa, "keskusteltaisiin" säännöistä. Yöllä klo 1 olimme hyväksyneet ensimäisen 40:stä pykälästä. Cremer sanoi (kuten olin tarkottanut): meillä ei ole mitään esitettävänä komitealle, jonka olisi määrä kokoontua lokakuun 25 päivänä. Täytyy lykätä kokous marraskuun 1 päivään. Mutta alakomitea voi kokoontua 27 päivänä ja yrittää saada jotain lopullista valmiiksi. Tämä hyväksyttiin ja "paperit jätettiin minulle "katseltaviksi."

Minä näin että oli mahdoton saada niistä mitään. Voidakseni puolustaa sitä varsin merkillistä tapaa, jolla aioin tarkistaa jo "hyväksytTyjä ajatuksia", kirjoitin julistuksen Työväenluokille (An Address to the Working Class) — Tunnettu nimellä "Inauguraaliadressi.' — mikä ei kuulunut alkuperäiseen suunnitelmaan; jonkinlaisen katsauksen työväenluokkain vaiheisiin sitten 1845. Tekosyyllä, että kaikki oleellinen oli koottu tähän julistukseen, ja ettei olisi tarpeen sanoa kolmeen kertaan samoja asioita, muutin koko johdannon, pyyhin pois koko periaatejulistuksen ja panin lopuksi 40:n pykälän tilalle 10. Sikäli kuin julistuksessa kosketellaan kansainvälistä politiikkaa, puhun maista enkä kansallisuuksista ja isken Venäjää enkä pienempää valtioita. Alakomitea hyväksyi kaikki ehdotukseni. Minut velvotettiin vain ottamaan sääntöjen johdantoon kaksi "velvollisuus"- ja 'oikeus"-fraasia, sekä "totuus, moraali ja oikeus", mutta ovat niin sijoitetut, etteivät voi tehdä vahinkoa.

Yleiskomitean kokouksessa hyväksyttiin julistukseni y. m. innostuksella (yksimielisesti). Painatuksesta y. m. keskustellaan ensi tiistaina. Lubez on saanut kopion kääntääkseen ranskaksi ja Fontana toisen italiaa varten. (Lähinnä on viikkolehti, nimeltä "Beehive", mehiläispesä, jota toimittaa ammattiyhdistysmies Potter. Moniteurin tapaan). Itse käännän sen saksaksi.

Oli varsin vaikea suorittaa työ niin että meidän katsantokantamme esiintyisi sellaisessa muodossa, joka tekisi sen työväenliikkeen nykyisellä asteella ymmärretyksi (acceptable, hyväksyttäväksi suom.). Samat ihmiset pitävät parin viikon sisään kokouksia äänioikeusasiassa Brigth'in ja Coblen'in kanssa. Kuluu aikaa, ennenkuin jälleen herännyt liike kestää käyttää entistä kienlen rohkeutta. On tarpeen fortier in re, suaviter in modo (rohkeasti, lievästi muodon puolesta). Niin pian kun painetaan, lähetän sinulle.

— — —

Terve! Sinun K. M.

Toronton uutisia

Suomalaisen seuran kokouksessa syyskuun 23 päivänä päätettiin kuolettaa seuran säännöt, joiden perusteella seura laillistettuna hallitsi omaisuuttaan. Suomalaisen Järjestön (laillistetun) toimeenpanevan komitean kehotus yhtyä laillistettuun Suomalaiseen Järjestöön, otettiin keskusteltavaksi. Keskustelun perusteella päätettiin yhtyä Suomalaisen Järjestön (laillistetun) osastoksi ja pyytää lupakirjaa sanotulta Järjestöltä. Lähemmät toimenpiteet jätettiin johtokunnan huoleksi.

Tov. A. T. Hill puhui osaston huoneustolla syyskuun 28 päivänä. Kaksi tuntia kestävässä puheessaan selosti hän äskettäin päättyneen Kommunistisen Kansainväl. kongressin päätöksiä, sekä vallalla olevaa yhteiskunnallista tilannetta Europan eri maissa, vertaillen niitä Neuvosto-Venäjällä voimassa olevaan tilanteeseen. Puheesta pääsi jokainen kuulija epäilemättä varmuuteen, että ainoa maa Europassa on Neuvosto-Venäjä, jota ei uhkaa vararikko ja jonka maan miljoonaiset työläisjoukot innolla rakentavat

LIIKKEENHOITAJAN OSASTO

Rahaa Jouluksi Suomeen

ILMOITAMME ETTÄ

Vapauden liike ei kiihota ketään lähettämään rahaa Suomeen. Mutta jos sitä kerran lähetetään on sen edullisinta tehdä oman liikkeensä, Vapauden välityksellä.

Vapauden liikkeellä on nyt Rahavälitys

Suomeen uudelleen järjestettynä etupäässä silmälläpitäen kolmea seikkaa:

Varmuus — Nopeus — Korkea kurssi.

Suuret lähetykset tekevät mahdolliseksi korkean kurssin.

Kurssi $39.30 Canadan Dollar.

Sähkösanomalähetykset menevät nopeasti ja sekaannuksitte sentähden että ne nyt lähetetään suoraan Sudburysta Helsinkiin.

Vapauden välitysliikkeen vakavuutta todistaa m.m. se että lähetyksien summa tänä vuonna nousee jo syysk. 18 p. yli **$130,000.00**

Lähetyksiä ovat tehneet tuhannet henkilöt.

Jokainen lähetys on mennyt vastaanottajalle ja ainoastaan joku sähkösanoma ja pari muuta lähetystä on hiukan liian kauan viipynyt matkalla.

TAKAUKSENA Vapauden kymmenien tuhansien dollarien velaton omaisuus ja suuret luotettavat takaukset.

Lähetyskulut: Sähköteitse: $3.50 lähetykseltä. Kirjeteitse: 40c lähetyksistä alle $30.00, 50c lähetyksistä $30.00—$59.99 asti, 75c lähetyksistä $60.00—$99.99 ja $1.00 kaikilta $100.00 taikka sitä suuremmilta lähetyksiltä.

TORONTOSSA ottaa paikallisia rahavälityksiä vastaan S. G. Neil, 957 Broadview Ave., ja PORT ARTHURISSA Vapauden sivukonttori, 316 Bay Street.

KIRJEELLÄ TEHDYT LÄHETYKSET voi toimittaa siten että lähettää VAPAUDEN nimelle ostetun joko Posti- tai Expressi Money Orderin ja lähettää sen osotteella

VAPAUS Box 69, Sudbury, Ont.

hyvinvoinnin maahansa. He ovat myöskin kommunististen oppien horjumattomia kannattajia ja ovat valmiit auttamaan jokaisen maan työvästöä silloin kun se alkaa taistelun kapitalistisen vallan hävittämiseksi.

Huomioon otettava tilaisuus. Lokakuun 11 päivänä, siis lauantaiillalla on osaston huoneustolla osaston laulukuoron ensimäinen tämän syksyn laulukonsertti, johon on hankittu arvokas ohjelma. Kuoro esittää uusia, uuden johtajan hankkimia lauluja. Orkesteri soittaa ja lisäksi on useamman muunlaista ohjelmaa. Ottakaa siis kaikki tämä tilaisuus huomioonne ja saapukaa joukolla .

Creighton uutisia

Ensi lauantaina, t. k. 4 päivänä on haalillamme näytös- ja tanssiiltama. Esitettävä kappale on "Ei sovintoa ennen uhria", kolmessa näytöksessä. Kappale on ehdottomasti katsomisen arvoinen, eikä ole kovin pitkäkään joten tanssin haluisetkin saavat samasta illasta osansa, sillä kappaleen loputtua tanssitaan. Toivottavasti creightolaiset pitävät tämän tilaisuuden mielessään. Tulot mainitusta tilaisuudesta lankeaa "Worker"-lehden avustamiseksi. Liputkaan eivät maksa kuin 35 senttiä.

"Valapatto" esitetään sunnuntaina t. k. 12 päivänä. Tämä järkyttävä näytelmä varmaan taas kokoaa Creighton haalin ääriään myöten täyteen katsojia. Kehoitan lähiympäristöläisiäkin pitämään tämän harvinaisen näytösillan mielessään.

Juhani.

Eri paikkakunnilta

WHITE FISH, ONT.

Mennään sitä täälläkin eteenpäin vaikka ei sitä ole paljon maailmalle huudeltu.

Osaston toiminta on hiljaista siihen katsoen kun on hiljainen aika ja vähän osanottajia.

Huvitoimikunta toimii 'kukkailtamat" 11 päivänä lokakuuta John Ahon farmilla. Naisten on tuotava kukat mukanaan. Siellä myöskin tulee olemaan huviposti y. m. hauskaa.

Koittakaapa sitten kaikki kääntää töppösenne nirkot sinä iltana Aholle päin. Kaikki tervetulleita läheltä ja kaukaa, sillä pitäisi koittaa viedä yhteistä asiaa eteenpäin ja toimia muulloinkin eikä vaan silloin kuin on kesävieraita paikkakunnalla." Sillä nykyinen järjestelmä painaa aina työläisraatajia jos on kesä tai talvi ja se juuri kaikkia työn raskaan raatajia velvottaa toimimaan sen asian eteen että kerta koko mailman sorretut saisivat sanoa että voiton ja vapauden päivä on tullut.

Huvitoimikunnan puolesta

Joku.

Ranskan vallankumous

Ranskan vallankumouksesta on olemassa suuri kirjallisuus. Kautskyn kirjassa "Ranskan vallankumousajan luokkavastakohdat" on esitettynä ne historialliset voimat, jotka vallankumouksessa törmäsivät yhteen ja tekivät siitä porvariston perikunnallisen vallankumouksen ja samalla historian valtavimman — ennen Venäjän vallankumousta. Me rajoitumme ottamaan opiksemme vain erinäisiä piirteitä.

Ensiksikin on todettava Englannin vallankumouksen jälkeen tapahtunut suuri kehitys mailmankatsomuksissa. Silloin olivat filosoofit olleet itsevaltiuden puolella ja kumoukselliset taistelleet uskonnon lipulla. Nyt — 1700-luvulla — oli porvarillinen filosifia kehittynyt kumoukselliseksi. Vielä säilyi jumala ylimalkaisena alkujärkenä suurporvarillisella Rousseaulla ja oikeuden aatteena pikkuporvarillisella Rousseaulla, mutta porvariston rohkeimmat ajattelijat, ensyklopedistit (Diderot y. m.), ja talousoppineet (Adam Smith) olivat avoimia ateisteja, materialisteja. Niin myös kumouksen aikana esiintyivät proletariaatin edustajat. Näkyi siis jo silloin, että nämä luokat tulevat kohtaamaan toisena avoimessa yhteiskunnallisessa taistellussa, ilman taikojen verhoa. Mutta vaikka uskonnollinen muoto olikin suureksi osaksi poissa, oli luokkien taistelun verhona vielä valtiotaika, demokratia. Ei sentään nykyisessä näivettyneessä, taantumuksellisessa muodossaan, vaan vallankumouksellisena. Mutta sen jälkeen onkin se luokka, jonka varsinaisena poliittisena ideologiana demokratia on, yhä enemmän lakannut olemasta kumouksellinen luokka ja siksi kelpaa sen lippukin vastakumouksen tunnusmerkiksi. Engels sanookin, että "Ranskan vallankumous oli alusta loppuun yhteiskunnallinen liike, ja sen jälkeen on pelkkä poliittinen demokratia tullut täydelliseksi epäsikiöksi. — Demokratia, se on nyt kommunismi."

Ennen Ranskan vallankumousta julistettiin "vapauden ja valistuksen aatteita" jo 1776 Amerikan Englantia vastaan kapinoivien valtioiden itsenäisyysjulistuksessa. Niiden ydin on seuraavissa sanoissa:

"Kaikki ihmiset ovat syntyneet vapaiksi ja tasa-arvoisiksi ja on heillä luonnon puolesta eräitä luovuttamattomia oikeuksia, kuten elämä, vapaus ja onneen pyrkimys, ja näitä oikeuksia valvomaan ovat hallitukset järjestetyt heidän keskensä, saaden ne oikean valtansa valittujen suostumuksella, ja kun joku hallitus tulee näille tarkoituksille tuhoisaksi, on kansalla oikeus se muuttaa tai poistaa, sekä asettaa uusi hallitus sellaisille periaatteille ja siinä muodossa, joka todennäköisimmin takaa heidän turvallisuutensa ja onnensa."

Näin lausutaan siis eräässä historian suuressa asiakirjassa, joka avoimesti julistaa vallankumouksen oikeutusta. Toinen sellainen on Ranskan vallankumous-eduskunnan seinälle piirretty "Ihmisen ja kansalaisen oikeuksien" julistus, jossa tulkitaan samoja aatteita. Huomattakoon, että luovuttamattomien oikeuksien joukkoon luetaan tässä myös omaisuus. Pikkuporvaristo ja talonpojat tarkoittivat sillä kylläkin omaan työhön perustuvaa omaisuutta, feodalismin anastettuja etuoikeuksia vastaan, mutta suurporvaristo, joka juuri omaisuutta rosvoo, koettaa yhä narrata sen kannattajia puolustamaan aivan toista omaisuutta, porvariston toisen työstä riistettyä omaisuutta.

Ei ollut Ranskankaan suurporvaristo kovin kumouksellinen silloin kun v. 1789 kokoontuivat säädyt korjaamaan kuninkaan ja hovin ruokottoman tuhlauksen kautta rappeutuneita valtion raha-asioita. "Kolmannen säädyn" pakosta ne kyllä julistautuivat Kansalliskokoukseksi ja päättivät antaa Ranskalle perustuslain, mutta olivat valmiit pitkälle menevään kompromissiin kuninkaan kanssa. Kaksi seikkaa teki sen tyhjäksi: kuninkaallisten sokeus ja kansanjoukkojen nousu.

Hovi juonitteli kansalliskokousta vastaan. Kuningatar Marie Antortette sanoi, että "kolmannen säädyn jäsenet ovat kuin koirat riistan kimpussa; ne saa väistymään vain iskemällä ruoskalla kuonoon. Aatelisupseerit olivat valmiit "leikkaamaan kapinoitsijat auki kuin kaniinit" ja uhosivat, että "voi olla pakko polttaa Pariisi". Eikä ne suinkaan pysähtyneet uhkauksiin, vaan nostattivat kapinoita maassa ja emigrantteina juonittelivat kaikissa Europan hoveissa maataan vastaan. Seuraus olikin, että niin kuningas ja kuningatar kuin suuri osa heidän seuruettaan sai laskea päänsä pölkylle.

Mutta siihen ajaa asiat vasta kansanjoukkojen nousu. Talonpojat, jotka tuskin olivat rätistimillä uskaltaneet hätistää aatelin metsäsiko ja hernemailtaan ja saaneet hengellään maksaa kuninkaallisten jänisten ampumisen, ottivat oikeuden omiin käsiinsä ja vapauttivat itsensä suoralla toiminnalla. Ylistetyn elok. 4 p:n (1789) päätöksen mukaan piti talonpoikain lunastaa itsensä vapaiksi rasituksista, mutta ne päättivät monin paikoin, että se hirtetään, joka maksaa. Lakiasäätävä Kokous päättikin elok. 25 p. 1792, että ne rasitukset poistetaan — preussilaiset lähenivät Parisia ja talonpoikia tarvittiin armeijaan. Mutta vasta hirmuvalta lakasi v. 1793 pois viimeiset feodalismin jätteet.

Vielä väkevämpi vallankumouksen eteenpäin puskija oli Parisin kansanjoukkojen liike. Säätyjen epäröidessä v. 1789 kasvoi kansanjoukkojen hätä. Pääoma pelästyi, työt pysähtyivät, kulkurien luku lisääntyi ja rosvojen rohkeus kasvoi. Sanottiin, että "säädyt harkitsevat ja kansa kuolee nälkään". Mutta se ei aikonut kuolla hyvillä. Leipäjonoissa keskusteltiin. "Hyvä jumala», huokasi eräs eukko. «Älä sinä jumalaa huuda», sanoivat toiset, näethän että se on aristokraatti, joka antaa köyhän kansan näin kärsiä". Rikkaat vielä ärsyttivät kansaa. "Kun ei ole leipää, niin syökää kiviä", sano eräs viljakiskuri. Mutta se laulu loppui, kun herroja alkoi roikkua lyhtytolpissa. Bastilji revittiin. Lokakuulla hakivat naiset kuninkaan, hovin ja kansalliskokouksen Versaillesista Pariisiin. Täällä joutuivat he kumouksellisen kansan puristuksiin.

Porvaristo hätääntyi. Se haali itselleen aseellista turvaa. Se osti kuninkaan kaartin itselleen. Kansalliskaartiin ei otettu työväkeä. Kunnallishallitus varustettiin lujasti porvariston käsiin. Jo ennen Bastiljin päivää oli aikomus riisua kansa aseista. Mutta siten vain ärsytettiin se liikkeelle. Aseita se otti mistä sai. Sepät takoivat piikkejä. Velkavangit vapautettiin. Mutta varkaat hirtettiin. Hallituksen urkkijat kepitettiin. Naiset olivat erikoisen toimellaita. Ne pieksivät pappeja y.m. jotka puhuivat pahaa kansasta. Tästä on monta kuvaavaa juttua. Kun eräs kreivitär oli esiintynyt ärsyttävästi, nosti väkijoukko hänet pöydälle ja antoi "kuka käski". Sitten pistettiin hänet suihkualtaaseen — siivosti. "Se jäähdyttää hänen ajatuksiaan", sanoi muuan kukkakauppiatar. "Mutta eihän sen ajatukset ole jäähtymässä, vaan takapuoli", sanoi joku. "Siellä ne on niiden ajatukset", sanoi eukko.

Mutta hitaasti raivasi kumous tietään. Mirabeau juonitteli hovin kanssa. Siitä levisi tieto, ja kun hän kulki kansanjoukon ohi, kuului huuto: "Lakit päässä, kansalaiset, tässä 'tulle kavaltaja." — Hän kuoli sitten — taantumuksellisten suureksi suruksi, sillä he luulivat, että hän olisi voinut "pelastaa aseman".

Hätä ajoi kansan liikkeelle. V. 1791 oli Pariisissa 30,000 työtöntä ja hätäaputyöt olivat aivan riittämättömät. Katseet kääntyivät kunnallishallintoa, kommuunia kohti. Mutta siellä isännöivät porvarit. Heinäkuussa provoseerasi kansalliskaarti työväkeä. Mielenosotukset kiellettiin ja uhattiin vangita "retelöitsijät". Mutta joukkojen toimeliaisuus kasvaa. Naiset lupaavat opettaa lapsensa tukemaan "ihmisen oikeuksia" ja vannovat, että menevät naimisiin vain kumouksellisten kanssa. Punalakki tulee käytäntöön. Jokainen aseistuu. Uusia lehtiä syntyy. Lentokirjasten kieli käy yhä räikeämmäksi.

Elok. alussa 1792 sakenee sitten ilma kuin ainakin ukkosen edellä. Jotain täytyy tapahtua. Kansalliskaarti on valmis suojaamaan kuninkaallisia, mutta nämä käyttäytyvät niin loukkaavasti, että useita joukkoja menee kansan puolelle. "Emme kai ammu veljämme", sanoo eräs, ottaa tykistä luodin ja polkee luntun maahan. Tietoiset kumoukselliset järjestyvät, ja samalla kun joukot ryntäävät Tuilerioihin, sieppaa päättävä joukko kunnallisen vallan. Uusi kommuunin hallitus astuu liikettä johtamaan. Kansalliskaarti joutuu alempien luokkien käsiin, sen päällikköksi tulee Santerre. Joukkoja värvätään.

Kunnallisneuvosto istuu jatkuvasti. Marat on kokouksissa läsnä, Robespierrestä tulee tuomari.

Elok. 10 p:n isku vie kuninkaalliset linnaan, Dantonin ministeristöön ja tekee Parisin Kommunista ratkaisevan tekijän. Syyskuun murhilla raivataan pois pari tuhatta vastakumouksellista. Ja tammikuussa mestattiin kuningas valtiopetturina.

Vallankumousten kuuluisin eduskunta, Konventti, uudistaa lainsäädäntöä. Mutta jokaista ratkaisevaa askelta varten on tarpeen kansanjoukkojen välitön painostus. Kumouksen keskeiseksi suunnittelevaksi järjestöksi on muodostunut Jakobiinien klubi. Ja "jakobiini" merkitsee siitä asti päättävää kumouksellista (kunnes sen tilalle tutulee "bolsheviikki"). Tarpeen onkin päättäväisyys, sillä vallankumouksen isänmaa on vaarassa. Sitä uhkaavat feodaaliset vallat, (Preussi, Itävalta) ja kilpakade Englanti. Vendeen talonpojat on saatu nousemaan kumousta vastaan ja porvaris-vastavallankumoukselliset girondistit vehkeilevät eri osissa maata. Vastakumouksen raivoa vastaan asettaa vallankumous terrorin. Valta keskittyy Yhteishyvän Valiokunnan diktatuuriksi, historiassa tunnettu Hirmuvallan nimellä. Vallankumoustribunaali toimii. Guillitiini katkoo kauloja. Niin, ja vain niin, pelastuu vallankumous.

Armeija uudistuu. Vanhain, niin usein kavaltavain, upseerien rinnalle ja tilalle nousee uusi upseeristo entisistä aliupseereista, jopa aivan maallikoistakin. Ylempien päälliköiden joukossa on joku parturi, räätäli t.m.s. Kuri kiristyy rautaiseksi, kommunin komissarit käyttävät vallankumouksellista valtaa suoralla kädellä. Ja tulokset näkyvät. Vihollisarmeijat heitetään ukopuolelle rajain. Kapinat kukistetaan. Vallankumous on pelastettu. Mutta, kuten Napoleon sanoo, "ilman hirmuvaltaa ei vallankumousta millään olisi voitu turvata".

Sitten seuraa sisäinen selvitys. Kolme luokkaryhmää on nyt toimessa. Ylempi porvaristo, joka arvelee, että nyt riittää hirmuvaltaa. Samaa mieltä on Danton. Toisella puolen on työväestö, jolta pikkuporvarilliset jakobiinit ovat kieltäneet järjestymisoikeuden. Ja keskellä, valtaa pitävänä, Robespierren edustama kumouksellinen pikkuporvaristo, joka tahtoo luoda mailman oman kuvansa mukaan. Sen periaatteena on yhteiskunta, jossa ei olisi rikkaita eikä köyhiä, ja jossa demokraattinen valtio turvaisi pientuottajille kohtuullisen elannon, onnen.

Mutta sellainen ihanne on enää mahtodon. Suurporvarilliset kehitysvoimat ovat nousussaan ja vaativat rikastumisen tilaisuutta. Köyhälistö vaatii myös liikkumistilaa ja ajaa omia etujaan, kun assignateissa, vallankumousrahassa, maksettu palkka ei riitä. Sen edustajain johtama Kommuni on koettanut järjestää elintarvekysymystä. Se on hankkinut leipää ja polttopuita sekä kiristänyt keinottelijoita, vaatii pörssiä kiellettäväksi. Mutta Ropespierre ei hyväksy kommunilakia. Hän syyttää niitä ateismista — olihan muuan heistä, chaumetee, järjestänyt järjen jumalan palveluksen itse Notre Damen kirkkoon. Robespierre julistaa jumalattomuuden "aristokraattiseksi" ja panee toimeen "korkeimman olennon juhlan" (pikkuporvaristo ei voi luottaa täysin itseensä, vaan tarvitsee yliluonnollista turvaa). Hebert ahdistaa Robespierreä jakobiiniklubissa. Vastakohta kiristyy.

Maaliskuussa 1794 iskee Robespierre Kommunin miesten kimppuun suuremman porvariston avustamana. Lähettää Chaumetten, Hebertin y.m. mestauslavalle. Iskee sitten dantonilaisia, kesällä. Mutta ei jaksa pitää yllä valtaansa. Thermidorin 8 p. (heinäk. 26 p. 1794) kukistuu hän. Suurporvarit voittivat ja asettavat direktorio-hallituksen. Hebertistien mestaamisesta suuttunut työväki ei auta; ei luule tasavallan olevan vaarassa. — Myöhemmin sai työväki kyllä monasti nousta taantumusta vastaan, mutta porvariston käsissä oleva armeija masensi ne nousut. Huomattavin oli Gracchus Babeufin johtaman Tasa-arvoisten Liiton kapinayritys, jonka Napoleon kukisti.

Ja nyt on aika kypsynyt sotilasdiktatuurille. Porvaristo tarvitsee miekkaa. Kumouksen kenraaleista valitsee se Napoleon Bonaparten, jakobiinin, konsuliksi. Hänestä tulee sitten keisari, jonka vallotusretket päättyvät vasta Moskovassa. Ja 1815 kukistavat hänet Europan liittoutuneet vallat.

Parisiin tuodaan vanhan suvun kuningas. Aateli panee toimeen valkoisen terrorin, teurastuttaa konventin miehiä ja kumouksen soturеita, joita saa käsiinsä. Mutta eipä voi tämä "restaurationi" kääntää takasin historian pyörää. Porvarillista yhteiskuntaa se ei voi enää muuksi muuttaa, vaikka leikkii "vanhaa aikaa" sen pinnalla. V:n 1830 vallankumous raivaa sen pois ja tilalle tulee porvarikuningas. 1848 ja 1871 täydentävät porvarillisen vallankumouksen Ranskassa. Mutta tällöin esiintyy jo uutena kumousvoimana proletariaatti, porvarillisen yhteiskunnan kasvatti ja haudankaivaja. Ja paljon hyvän ohella, mitä se porvaristolta on oppinut, on myös vallankumouksen taito, Ranskan 1793:n kuolu. Se oppi kannattaa ottaa.

Suomen uutisia

VETUREITA VENÄJÄLTÄ

Valtioneuvosto on käsitellyt rautatiehallituksen ehdotuksen ent. suomalaisten veturien ostamisesta Venäjältä ja oikeuttanut rautatiehallituksen ostamaan kaikkiaan 15 veturia. Tarkoitukseen on myönnetty 3 milj. markkaa.

SPIIRESEPTIEN VÄÄRINKÄYTTÖ

Lääkintähallitus on väärinkäytöksistä alkoholipitoisista aineista sisältävien lääkemääräysten kirjoittamisesta julistanut hammaslääkäri Carl Thorsten Barckin 6 kk. ajaksi menettäneeksi oikeuden hammaslääkärin ammatin harjoittamiseen maassa.

ROVANIEMEN—KEMIJÄRVEN MAANTIE

Valtioneuvosto on myöntänyt 400,000 markan lisämäärärahan valtion hoidossa olevan Rovaniemen—Vikajärven—K e m i j ä r v e n maantien kuntoonsaattamiseksi.

TULLIRIKOSTEN EHKÄISEMINEN

Kuten tunnettua, antoi valtioneuvosto lokakuussa 1923 lakit. tohtori Y. V. Puhakalle toimeksi laatia ehdotus uusiksi tullirikoksia koskeviksi lakisäädöksiksi. Tri Puhakka jättikin viime huhtikuussa valtiovarainministeriölle valmistamansa ehdotuksen laiksi tullirikosten selvillesaamiseksi. Lakiehdotuksesta on nyttemmin hankittu erinäisiä lausuntoja, joissa esitettyjen muistutusten johdosta ja katsoen asian suureen tärkeyteen valtioneuvosto on päättänyt, että lakiehdotus on vielä viimeistelyä varten lähetettävä lainvalmistelukunnan viidennelle jaostolle, jonka tulee sivuuttamalla kaikki muut sille uskotut tehtävät kiireellisesti valtiovarainministeriölle toimittaa ehdotuksensa asiassa, niin että lakiehdotus voitaisiin antaa eduskunnalle niin hyvissä ajoin, että eduskunta vielä tämän syysistuntokauden aikana ehtisi sen käsitellä.

VUODENTULOTOIVEET

Selonteossa, jonka maataloushallitus viime kuun puolivälissä laati maanviljelysseurain kertomusten perusteella, ilmoitettiin että, vuodentulotoiveet kaikkialla maassa silloin olivat hyvät. Maataloushallituksen antaman tiedon mukaan ei tässä suhteessa ole sen jälkeen tapahtunut mitään huomattavampaa muutosta. Itä-Suomessa, sekä Kannaksella että pohjoisemmilla seuduilla Karjalassa, ovat kuitenkin viime päivien hallat paikkapaikoin vahingoittaneet kaurasatoa. Vahinkojen suuruudesta ei maataloushallitukselle ole saapunut tarkempia tietoja.

Rukiin puintituloksista ei maataloushallitus ole vielä saanut lopullisia tietoja, mutta todennäköisesti ovat kaikki elokuun keskipaikkeilla ruissatoon nähden esitetyt toiveet toteutuneet, joten ruissato on tänä vuonna koko maassa muodostunut keskinkertaista paremmaksi.

MALMISUONI LÖYDETTY PETSAMOSSA

Kuluvan kesän aikana on geologisen komissioonin lähettämä retkikunta jatkanut nikkelipitoisten malmin etsimistä Petsamossa. Vuoriinsinööri Drystedt joka on ollut töitä johtamassa ja joka äskettäin on palannut Helsinkiin, on H. S:lle kertonut, että retkikunta tutkimuksiaan toimittaessaan on kuluvana kesänä tehnyt uuden huomattavan malmilöydön. Tutkimuksissa saatiin näet todetuksi ainakin 150 metrin pituinen malmisuoni, jonka paksuus on noin 3 metriä. Täällä toimitetut tutkimukset ovat nyttemmin osoittaneet, että malmi sisältää noin 4,4 pros. nikkeliä. Tätä uutta löytöä on pidettävä erittäin huomattavana. Lisäksi on tutkimuksissa saatu selville uusia nikkelipitoisia malmisuonia.

Nikkelin laatu on erittäin hyvää, mutta kannattava kaivosteollisuus edellyttää vielä suurempia löytöjä.

PRESIDENTINVAALIA KOSKEVA LAKI

Eduskunnan sihteeri, lakit. kand. Eino J. Ahla, on valmistanut lakijulkaisun «Tasavallan presidentin vaalia koskevasta lainsäädännöstä.» Julkaisu on juuri ilmestynyt painosta. Se sisältää täydellisenä mainitun lainsäädännön sekä tämän lainsäädännön selitykset, joihin m. m. sisältyy yksityiskohtainen esitys vaalioikeudesta ja vaalioikeutetuista, ohjeet vaaliluettelon laatimisesta, oikaisuvaatimusten tekemisestä sitä vastaan sekä valitsijayhdistysten ja vaaliliittojen perustamisesta tarpeellisine asiakirjakaavoinen, esitys eräistä erimielisyyttä aiheuttaneista vaalilain tulkitsemiskysymyksistä sekä esitys itse presidentin vaalissa noudatettavasta menettelystä. Selitysten yhteydessä on selostettu suuri joukko korkeimman hallinto-oikeuden keväällä 1924 antamia ennen julkaisemattomia ennakkopäätöksiä, jotka koskevat vaalioikeutta ja sen esteperusteita sekä oikaisuvaatimusten tekemisessä noudatettava menettelyä. Sitä paitsi sisältää se oikeusministeriön ohjeet vaalilautakunnille sekä valitsijayhdistyksiä ja vaaliliittoja perustettaessa tarvittavia kaavoja.

Teos, joka maksaa 17 mk. lähetetään joidenkin päiväin päästä kirjakauppoihin. Sitä ennen kirjakauppojen kautta tehdyt ennakkotilaukset toimitetaan heti. Kirja on ilmestynyt Otavan kustannuksella.

SUURVARAS MUSTAN JUTTU

Kuten muistettanee, tuomittiin keväällä suurrosvo Ahti Eemil Aleksanteri Musta Alatorniolta monista eri varkauksista Kemissä ja Kemin maaseurakunnassa yhteensä 8 vuodeksi kuritushuoneeseen ja olemaan 10 v. kansalaisluottamusta vailla yli rangaistusajan. Nyt on hovioikeus palauttanut asian Kemin raastuvanoikeudelle ja Kemin y.m. pitäjien kihlakunnanoikeudelle, koska raastuvanoikeus oli laiminlyönyt hankkia selvyyden siitä, oliko huhtik. 10 p:nä 1924 tehty varkaus tapahtunut sisäänmurtautumalla ja koska Kemin y. m. pitäjien kihlakunnanoikeuden tutkimus oli sikäli puutteellinen, ettei oltu hankittu näytettä siitä, että huhtik. 14 p:nä 1924 Simon pitäjässä tehty rikos olisi törkeää laatua eikä kihlakunnanoikeus ollut antanut lausuntoa Mustaa vastaan väärän nimen ilmoittamisesta viranomaisille tehdystä syytteestä.

VANKI MURHANNUT VARTIJANSA

Imatralla murhasi pidätetty vanki, Eemeli Vartiainen Jämsästä vanginvartija Jussi Kaipian, joka kuljetti häntä Imatralta Viipuriin. Vartiainen löi ensin kuljettajaansa käsiraudoilla päähän, jonka jälkeen hän anasti hänen revolverinsa, jolla sitten ampui useita laukauksia Kaipiaan, niin että hän heti kuoli. Murhaaja pääsi karkuun eikä häntä vielä oltu saatu kiinni, vaikka takaa-ajo järjestettiin poliisien ja suojeluskuntalaisten avulla. Vartiainen oli pidätetty Imatralla spriin kuljetuksesta. Myöhemmin saatiin selville, että Vartiainen on aikaisemmin karannut Kuhmoisten vanginkuljettajalta, jonka haltuun häntä nyt oltiin aikeissa kuljettaa.

SUURI PIRTUTAKAVARIKKO HELSINGIN SAARISTOSSA

Eräänä päivänä takavarikoivat kieltolakikomennuskunnan etsivät Pikku-Villingin saaresta 2,190 litraa spriitä sekä moottorivenheen. Takavarikon yhteydessä pidätettiin kaksi miestä. Etsivä poliisi on ryhtynyt toimittamaan tutkimuksia asian johdosta.

PERUNARUTTOA ETELÄ-SUOMESSA

Maaseudun Tulevaisuudelle ilmoitetaan, että perunaruttoa on ilmaantunut varsin runsaasti Hämeessä, etenkin Tampereen seuduilla. Myöskin Etelä-Pohjanmaalta tiedoitetaan perunarutosta, vaikka tauti siellä on vasta vähän alussa.

KUOLEMAN AIHEUTTANEESTA PAHOINPITELYSTÄ TUOMITTU

Kuten muistettanee tuomitsi Vaasan hovioikeus viime huhtikuun 1 päivänä antamallaan päätöksellä Reisjärven pitäjän Kangaskylästä olevan talollisenpojan Kalle Eino Viljamäen kuudeksi vuodeksi kuritushuoneeseen siitä että Viljamäki oli yöllä vasten lokakuun 29 päivää 1923 yleisellä tiellä sanotussa Kangaskylässä tahallaan, mutta ilman surmaamisen aikomusta veitsellä lyönyt tal. poikaa Kalle Kellokangasta selkäytimen katkaisseen haavan, jonka aiheuttamaan tautiin Kellokangas seuranneen joulukuun 11 päivänä oli kuollut.

Korkein oikeus, jonne Viljamäki oli hovioikeuden päätöksestä valittanut on antamassaan päätöksessä alentanut Viljamäelle tuomitun rangaistuksen viideksi vuodeksi kuritushuonetta.

HALIFAXISSA KIINNI OTETUN KIRJANPITÄJÄNEITOKAISEN JUTTU

Helsingin raastuvanoikeuden 7 osastossa vaati liikemiehen Oskar Huttusen asiamiehenä varatuomari Toivo Vainio oikeudelta kirjanpitäjä, neiti Maria Karrin vangitsemista. Kuten muistetaan, onnistui nti Karrin, jota äitinsä, rva Frederika Karri seurasi, poistua maasta, mutta pidätettiin joku aika sitten Halifaxissa. Ennen maasta poistumistaan oli hän väärentänyt johtaja Huttusen nimen pariin shekkiin, joilla hän nosti Kansallis-Osake-Pankista suurehkon rahamäärän. Kun yleinen syyttäjä oli yhtynyt kantajan vaatimukseen, antoi oikeus anotun vangitsemismääräyksen.

Neiti Karria seurasi Kristianiaan asti muuden miestuttava, joka sieltä palasi takaisin Suomeen.

Neiti Karria, jonka kavaltama rahamäärä nousee 366,167 mkaan, syytetään väärennyksestä.

RAAKA NÄYTELMÄ

Kuten monasti on lehdissä kerrottu, on Helsingin ympäristössä elämä viime aikoina muodostunut kaikin puolin raa'aksi. Juopuneiden rähinä, tappelut ja murhat ovat jokapäiväisiä ilmiöitä.

Eräänä päivänä oli Tikkurilassa taas katunäytelmä, joka hakee vertaistaan. Eräs Suonion huvilassa asuva mies oli parin toverinsa kanssa tuonut lauantai-iltana kaupungista naisen luokseen asuntoonsa. Yön rähjättyään heittivät he naisensa sunnuntai-aamupäivällä maantielle. Naisen yläruumis oli aivan paljas, alaruumiin verhotkin menivät riekaleiksi, kun miehet häntä kantaa retuuttelivat ja heittivät aina yhteen ja toiseen paikkaan. Sitäpaitsi hän loukkaantui monesta kohdin, oli välillä pyörtyneenäkin. Ihmisiä kerääntyi katsomaan tätä raakaa näytelmää satakunta henkeä. Ties kuinka kauan nämä ihmisyytensä kadottaneet miehet olisivat juopunutta naistansa rääkänneet, elleivät sivulliset olisi puuttuneet asiaan. Naisen verinen ruumis pestiin ja puettiin hän väkisin päällystakkiinsa ja poliisi otti koko seurueen haltuunsa.

KOMITEA TUTKIMAAN MAATALOUDEN KIINTEIMISTÖN LUOTTO-OLOJA

Valtioneuvosto asetti komitean tutkimaan maatalouden kiinteimistöjen luotto-oloja sekä tekemään ehdotuksia kiinteistöluoton järjestämiseksi ja rajoittamisesta. Komitean puheenjohtajaksi päätettiin kutsua ent. senaattorri E. Y. Pehkonen sekä jäseniksi valtioneuvos Aug. Ramsayn, tohtorit J. Jänneksen ja T. M. Kivimäen, toimitusjohtaja J. Vähä-Erkkilän ja pienviljelijäin liiton puheenjohtajan E. Viljasen.

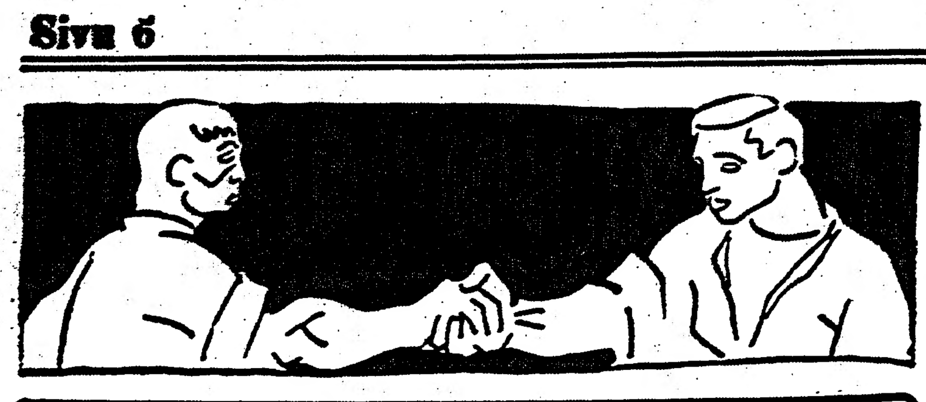

Teollisuusunionismi

Järjestyminen

Siitä saakka kun ihmiset ovat keskenään jakautuneet erilaiseen yhteiskunnalliseen asemaan ja heidär. keskuudessaan on ilmennyt ristiriitoja, niin niiden ratkaisuissa, tai muissa erikoisissa voimia kysyvissä ponnistuksissa on tapahtunut keskinäisiä liittoutumisia. Yleisesti kautta aikain on aina ilmennyt, että olemassaolon taistelu, itsesuojeluksen vaisto, on pakoittanut heikommassa asemassa olevat ihmiset yhdistymään tai kuten tänä päivänä sitä sanotaan, järjestymään, ollakseen voimakkaampia puolustamaan etujaan. Varhaisemmilta ajoilta, yhteiskunnan eri aikakausista nykypäiviin saakka, ovat nämät suhteet ilmenneet samalla tavalla.

Ensimäiset järjestöt.

Työväenliikkeen historiassa, sen kirjallisuudessa, puhuttaessa ajasta ennen varsinaisen palkkatyöväestön syntymistä ja olemassaoloa, niinkin aikaiseen, kuin 11 ja 12:sta vuosisadalla mainitaan suoranaisia järjestöjä olleen olemassa, jotka tunnetaan: Ammattikuntina ja Kisällijärjestöinä. Nämä järjestöt ovat saaneet sijansa työväenliikkeen kirjallisuudessa aivankuin järjestymisliikkeen esivanhempina, huolimatta siitä, että ne olivat olemassa ennen teollisuuskapitalismin aikakautta.

Ammattikunnat syntyivät kaikkien käsityön tekijöiden, mestarien, sekä sällien järjestöiksi, joissa he yhdistyivät taisteluun feodalista maaylimystöä vastaan. Kisällijärjestöiksi syntyi myöhemmin sällien järjestöiksi, jossa sällit yhdistyivät taisteluun mestareita ja heidän järjestöjään, ammattikuntia vastaan, joiksi ne lopullisesti muodostuivat. Nämä järjestöt syntyivät käsiteollisuuden mukana ja aikana, elivät ja kukoistivat sen aikana, sekä hävisivät käsityöteollisuuden hävión mukana. Tänäpäivänä ne historian lehdillä ovat materialistisen käsitteen totuuksia siitä, että taloudellinen elämä, tuotantosuhteet, kunkin aikakana ovat määränneet ihmisten keskinäiset suhteet, niiden järjestymisenkin. Kuinka tärkeää ja merkityksellistä nämä järjestöt esittivät yhteiskunnalliseen kehitykseen nähden, sitä ei ole tässä tarkoitus kuvata.

Palkkatyöväestön järjestyminen

Käsiteollisuutta seurasi verstasteollisuus, käsityö- ja koneteollisuuden aikakausi, kohottaen käsityön sen korkeimpaan huippuun. Koneteollisuus yhdistettynä äärimmäisen pitkälle kehittyneeseen käsityötuotantoon, vaikutti ratkaisevasti yhteiskunnalliseen tilanteeseen. Teknillinen ja yhteiskunnallinen työnjako saivat laajasti kehittyvän luonteen. Järjestyvä ja määräävä voima erosi toimeenpanevasta voimasta, työväestöstä, joten luokkain väliset suhteet jyrkkenivät, lähtien siitä jyrkentymään nykyinen kapitalisti- ja työväenluokka. Työvoima muuttui ostatavaksi, jota kapitalisti alkoi ostamaan kuten tehtaassaan tarvittavia raaka-aineita, niin halvalla kuin mahdollista, sillä tuotanto harjoitetaan yliarvon, eikä ihmisten tarpeiden tähden.

Koneteollisuuden yksinkertaistuttaessa työn, sai tuotanto työvoimansa työläisistä ja vieläpä naisista ja lapsistakin. Työvoiman tarjonta lisääntyi suuremmassa määrin, kuin sen kysyntä, joka aiheutti kilpailun työvoimamarkkinoilla. Se puolestaan vaikutti palkkojen ja elintason laskemiseen, sillä voitonhimoinen kapitalisti alkoi polkea armotta.

Tämänlaisessa puristuksessa ollessaan työläiset yksilöinä olivat kyvyttömiä itseään puolustamaan. Asemansa pakoitti heidät järjestymään. Ensimäinen ja alkuperäisin palkkatyöväestön järjestyminen oli tilapäinen lakko, vaan myöhemmin 18:sta vuosisadan alkupuolella sai järjestyminen pysyväisen muotonsa ja kehittyi siitä

Ammattiunionistinen liike.

Ammattiunionismi, sen alkuaikoina Englannissa ja Yhdysvalloissa, joissa maissa se ensiksi syntyi ja kehittyi, oli tehdastyöväestön itsensä alkamaa itsenäistä taistelulikettä. Järjestymisen alkuperäisyydestä ja vaillinaisuudesta huolimatta oli toiminta kohdistettu suoraan kapitalistisia tuotannon harjoittajia vastaan. Niissä ilmeni voimakas luokkaviha ja vieläpä luokkatietoisuuskin. Niiden avulla kävivät työläiset voitokkaita taisteluita.

Niiden käymien taisteluiden kuvaamiseen tässä ei ole tilaisuutta, sen sijaan kiinnitämme huomiota ammattiunioiden taantumiseen.

Alunpitäen ammattiunionistisen liikkeen johdosta taisteli kaksi eriävää käsitettä: Pikkuporvarillisuus ja työväestön itsensä taisteluun perustuva pyrkimys. Pikkuporvarillisen hengen läpitunkemat, käsityöaikaan takaisin ikövöivät käsityömestarit, näkivät koneteollisuuden hävittävän heidän ammattinsa ja erikoiskäsityötaituruutensa. He eivät käsittäneet teollisuuskapitalismia oleellisesti yhteiskuntajärjestelmään kuuluvaksi. He taistelivat vimmatusti koneteollisuutta vastaan. Ammattiunionistisen liikkeen johtoonkin he pyrkivät tarkoituksella taistella sen kautta omien ryhmäetujensa säilyttämiseksi, siten pyrkien horjuttamaan sen varsinaiselta taistelupohjaltaan.

Edellisten lisäksi, myöhemmin tätä tehdastyöväestön itsenäistä liikettä vastaan, alkoivat taistelemaan kaikenlaiset porvarillisten koulukuntain reformistit ja yhteiskunnalliset puoskarit. Seuraus siitä olikin tuhoisa nuorelle työväenliikkeelle, jolla ei ollut kokemuksia takanaan. Se vajosi pikkuporvarilliseen liejuun, taantuen ja luutuen sairaus- ja hautausapurenkaiksi, y. m. kiteytyneen luokkataistelun jarruksi.

Näin palkkatyöväestön itsensä alkama luokkataisteluliike suistettiin radaltaan reformistiseen rämeikköön. Kapitalistit agentteineen, poliitillisine sotkijoineen onnistuivat tylsyttämään taistelun terän ja kärjen.

Vertaillessamme näitä historiallisia tapauksia tämänpäiväiseen palkkatyöväestön liikkeeseen, järjestymiseen ja taisteluun, on meillä niistä paljon huomioon otettavaa. Erikoisesti juuri tällä kertaa, sillä yhteiskunta on ajautunut murrostilanteeseen, hakee ratkaisuaan ja ratkaisevan leikkauksen tulee suorittamaan teollisuustyöväestö. Jo menneisyydestä, runsailla kokemuksilla on todistettu, että koska ja missä tahansa, työväestö liikehtii ja taistelee itsenäisenä, ilman työväestön ulkopuolelta yhdistynyttä johtoa, ovat taistelut muodostuneet työväestön etukysymyksen mukaisiksi, joissa ainoastaan voiman laki on määrännyt voiton tai tappion.

Teollisuusunionismi.

Sama välttämättömyyden laki, joka on pakoittanut työväestön järjestymään eri aikakausina tuotantosuhteita vastaavalla tavalla, kuten edellä kerrottu, pakoittaa myöskin tänä päivänä työväestön suurteollisuuden mukaiseen järjestymiseen. Sitä seuraa eroittamattomasti teollisuusunionistinen liike, ollen se tuotantosuhteiden synnyttämä ja sen vastustaminen on samaa kuin työväenliikkeen hävittäminen.

Teollisuusunionismin, kuten aikoinaan ammattiunionisminkin katkerimpana vastustajina ovat olleet yhteiskunnalliset puoskarit ja opportunistit. Juuri tämän aineksen taholta työväenliikkeen minessä, on kylvetty katkeraa vihaa ja ennakkoluuloja teollisuusunionismia vastaan. Mutta työväenliike, mikä on olevien olojen pakotuksesta syntynyt ja jonka juuret juontavat yhteiskunnallisen elämän perustuksiin, tuotantolaitoksiin, ei häviä, eikä lakkaa olemasta, ennenkuin ne syyt, jotka sen synnyttäneet ovat, poistetaan. Se kestää kritikin, ankarammankin arvostelun, hyökkäykset ja tuiskut, koska se on tiiviisti materialistisella pohjalla, kuten on teollisuusunionismi. Sillä on varma elinvoimaisuus siihen asti, kunnes tuotantosuhteet muuttuvat toisenlaisiksi, kehittyvät korkeammalle kuin mitä ne ovat tänä päivänä.

Teollisuusunionismin ollessa näin järkkymättömällä pohjalla suurteollisuudessa, täytyy sen vihamiesten ja sitä vastaan hyökkäävien, olkootpa he sitten kapitalisteja tai työväenkysymyksellä teeskenteleviä, lannistua joko ennemmin tai myöhemmin. Kapitalistit nujerretaan voimalla taistelussa, ja työväestön ystävinä esiintyvien teollisuusunionismin vastustajain täytyy vetäytyä kammioonsa. Heidän piireissään on jo tällä kertaa havaittavissa lymyämistä sekä perääntymisen merkkejä. Se myrkyllinen hyökkäyksen kärki, joka heidän taholtaan on teollisuusunionismia vastaan kohdistettu, katkailee tuon tuosta. Ja ennen kaikkea on syytä kohdistaa katseensa järjestönsä taistelukärkeen ja estää sen tylsyttäminen. Runsaat kokemukset toteavat, että kun työväenliikkeessä on aseet tylsytetty, niin on se tapahtunut ulkopuolisen aineksen, eikä työväestön itsensä taholta. Harka-askel toiminnassa on monenkertainen tappio edellisiin verrattuna, sillä me lähenemme nopein askelin historiallisia tapahtumia, jotka tulevat olemaan merkityksensä puolesta ihmiskunnan suurimpia mitä koskaan on tapahtunut.

Eräs politiikan käyttövoima

Suuri sota ei ollut tarpeellinen osoittamaan ajatteleville ihmisille suuntaa, mihin taloudellinen tuuli oli puhaltamassa. Jo niinkin aikaisin kuin vuotena 1910 näkivät Suur-Britannian harkintakykyisimmät valtio- ja liikemiehet mitä oli tulossa.

Nykyaikainen brittiläinen valtakunta oli rakennettu kivihiilen varaan. Eräs kirjoittaja on erittäin sattuvasti sanonut että: Imperialistisen Britannian ylivalta ei aiheudu sen laivojen tonnimäärästä ainoastaan, mutta myöskin sen monopolista polttoaineisiin.

«Kiitos niille lukuisille hiiliasemille, joita Britannia on siroitellut maailman kaikille höyrylaivareiteille, ei yksikään laiva, sotalaiva tai kauppalaiva, voi liikkua merillä, paitsi Britannian armosta. Britannian hiili lisäksi takaa sen laivoille, suurille ja pienille, maasta ulos lähetettävän lastin, jolle varmasti löytyy ostaja missä maassa tahansa. Siten voivat brittiläiset laivat aina lähteä kotimaastaan lastiruumat täysinä — suotuisa asianhaara, joka tekee niille mahdolliseksi myöntää aihaisemmat rahtimaksut paluumatkallaan kuin minkään muun maan laivat voivat myöntää. Tästä syystä Englantiin lähetetystä kauppatavarasta maksetaan alhaisemmat kuletusmaksut kuin toisiin maihin lähetettävistä tavaroista ja Englannin teollisuus hyötyy vastaavassa määrässä tästä erikoisedusta raaka-aineiden ostossa ulkomailla. Tämä on se suuri etuisuus brittiläisessä kamppailussa kansainvälisten markkinoiden valloittamiseksi ja voitanee sanoa, että Englannin koko kommersiaalinen ja teollinen hyvinvionti on menneen vuosisadan ajalla levännyt tämän hiiliperinnön varassa.» (E. Ebertin La Grande Review'ssa: Living Age, nid. 311, sivut 693-4.)

Vuotena 1910 oli jo ilmeistä kaukonäköisille ihmisille että maan, meren ja ilman kontrolli tulevaisuudessa tulisi seuraamaan ölyn kontrollia — aineen, joka on «kalliimpiarvoista ja täydellisemmin määräysvaltaista kiertolähtemme ylitse kuin itse kulta.» («La Lutte Mondiale pour le Petrol.» Pierre l'Espagnol de la Tramereye. Paris, La Vie Universitaire, 1921, sivut 16-17.) Sen vallan edessä, minkä öljy antaa omistaalleen, kaiken muun täytyy antaa perään. «Eivät armeijat laivastot, raha, eikä edes itse koko väestökään merkitse mitään verrattuna öljyn puutteeseen.» (Sama teos, sivu 100.)

Brittiläinen valtakunta oli rakennettu hiilen varaan. Sarja yksinkertaisia keksintöjä, tehty suurimmaksi osaksi vuosien 1900 ja 1910 välillä, oli asettanut öljyn hiilen asemasta teollisuuden tärkeämerkityksellliseksi polttoaineeksi. Suur-Britannialla oli runsaita hiilivarastoja, arvioitu 189,553 miljoonaksi tonniksi, käsittäen noin neljännen osan koko Europan varastoista. Mutta sillä ei ollut öljyä.

Kauppa, ylivalta merellä, vakuutus, pankkiliike, varmuus raaka-aineiden saannista edullisilla ehdoilla, sijoitettavat vararahastot — kaikkien kohtalo oli kysymyksessä. Ilman öljyä joutuu Britannia kaikki nämä menettämään öljyrikkaille kilpailijoilleen. Britannian taloudellinen asema oli kriitillinen. Muutamat miehet, niiden joukossa ollen sir Marcus Samuel, Shell Transport-yhtiön puheenjohtaja, loordi Cowdray, Pearson-ryhmän liike-etujen esimies, loordi Cudzen ja sir John Cadman, ryhtyivät toimeen äänettömästi ja tosibrittiläisellä innolla.

6. Pelastakaa valtakunta!

Koskaan ei ole brittiläinen neuvokkuus, strategia ja rohkeus ollut terävämmän koetuksen alaisena. Koskaan ei ole Britannian kerskailu kyvykkyydestään huolehtimaan itsestään tullut paremmin oikeutetuksi.

Brittien saaret ovat öljyköyhät. Ottamatta lukuun muutamia vähämerkityksellisiä liuskasaviöljy-sijoittumia, ei niillä löydy liike-elämässä käytettävää öljyä. Sama pitää paikkansa koko luoteiseen Europaan nähden. Luonto ei ole varustanut nykyaikaisen industrialismin keskustaa riittävällä öljymäärällä tyydyttämään sen tarpeita edes yhden kuukauden ajalla vuodessa.

Missä sitten on maailman öljy?

Yleispiirtein puhuen, liike-elämälle saatavissa olevat tunnetut öljyvarastot käsittävät yhteensä vähän enemmän kuin 40 biljoonaa tynnyriä. Tästä kokonaismäärästä lasketaan Pohjois-Amerikan osalle 12.5 biljoonaa tynnyriä (Yhdysvalloissa seitsemänbiljoonaa, Meksikossa viisibiljoonaa ja Canadassa puolibiljoonaa); Aasiassa lasketaan olevan 10 biljoonaa tynnyriä, josta kuusibiljoonaa on Persiassa ja Mesopotamiassa; Etelä-Amerikan osalle lasketaan 10 biljoonaa tynnyriä (kolmebiljoonaa Argentinassa ja Boliviassa, kuusibiljoonaa Colombiassa, Venezuelassa ja Perussa); Venäjän osalle lasketaan kuusibiljoonaa tynnyriä. Jäljellä oleva osa jakautuu Itä-Intian, Balkanin, Filippiinien, Australian y. m. osalle. Suurin osa maailman öljystä on keskittynyt varsin harvalukuisille ja suhteellisesti pienille maa-aloille. Europassa olevat öljyvarastot sijaitsevat melkein kaikki mantereen kaakkoisessa kulmassa.

Vuotena 1910 ei brittiläinen valtakunta ollut öljyvaltakunta. Siltä päinvastoin huomattavasti puuttui öljyä. Britannia oli ilmeinen maailman valtijatar, mutta täysin yhdeksän kymmenesosaa maailman öljyvarastoista sijaitsi sen alueiden ulkopuolella. Hankkia valtakunnalle riittävät öljyvarastot olisi kaupunkäynnillinen sekä diplomaattinen mestarisivallus.

Alunpitäen oli ilmeistä, että brittiläiset eivät voineet toimia avoimesti herättämättä kilpailijainsa huomiota. Senvuoksi he ryhtyivätkin toimeen monien eri naamioiden takana. Shell Transport-yhtiötä esimerkiksi, joka otettiin helmeä suojelevaksi verhoksi, käytettiin agenttina öljykontrollin saamiseksi brittiläisille idässä. Royal Dutch-yhtiö, jota näennäisesti kontrolleerattiin Hollannista, muodosti toisen mieluisan verhon. Mexican Eagle öljy-yhtiö hoiti Pearson-ryhmän liike-etuja Meksikossa. Muutamien vuosien sisällä olivat nämä yhtiöt saaneet tärkeitä öljymyönnytyksiä Rumaniassa, Venäjällä, Californiassa, Oklahomassa, Texasissa, Trinidadissa, Meksikossa, Hollannin Itä-Intiassa ja Egyptissä. Niiden liike-etujen näennäinen erisuuntaisuus teki mahdolliseksi brittiläiselle amiraliteetille antaa viittaus siihen suuntaan, että itsensä turvaaminen vaati brittiläisiä ottamaan osaa öljytuotannon kehittämiseen. Tämänvuoksi asetettiinkin hallitusmahti Burma öljy-yhtiön ja Anglo-Persian öljy-yhtiön taakse. Niin nopeasti toimitettiin tämä työ, että maaliskuussa, 1920 oli sir E. Mackay Edgar tilaisuudessa antamaan haastattelun London Timesille, jossa hän lausui:

«Minä voin sanoa, että kaksi kolmattaosaa avatuista öljykentistä Keski- ja Etelä-Amerikassa on brittiläisissä käsissä. Määräävä ja todellisuudessa ylivaltainen enemmistö myönnytyksistä Guatemalassa, Hondurasissa, Nicaraguassa, Costa Ricassa, Colombiassa ja Ecuadorissa on Britannian alamaisilla... Shell-ryhmä omistaa yksinomaisesti ja kontrolleeraa öljyetuja jokaisella tärkeällä öljykentällä maailmassa, mukaanluettuina Yhdysvallat, Venäjä, Hollannin Itä-Intia, Rumania, Egypti, Venezuela, Trinidad, Intia, Ceylon, malajilaiset valtiot pohjois- ja etelä-Kiina, Siami, Malakka-niemen siirtolat ja Filippiinit. «Jos heidän öljynkulutuksensa jatkuu suhteellisesti nykyisen kulutuksen kanssa, niin kymmenen vuoden kuluttua ovat amerikalaiset pakoitetut tuottamaan maahansa 500 miljoonaa tynnyriä öljyä vuosittain, kahden dollarin hinnalla tynnyriltä — erittäin alhainen numero — ja se merkitsee biljoonan dollarin maksamista vuosittain, josta suurin osa, jollei kaikki, tulee löytämään tiensä brittiläisiin taskuihin.»

Osoitettua niitä suunnattomia taloudellisia etuisuuksia, jotka brittiläisillä ovat hallussaan seurauksena tästä tilanteesta, lisätään yllämainitussa lausunnossa: «Brittiläinen asema on valloittamaton.»

Kymmenen vuotta aiksemmin ei Britannia kontrolleerannut öljyä juuri ollenkaan. Vuotena 1920 oli se siinä suhteessa riippumaton toisista maista. Amerikan öljykenttien nopeasti tyhjentyessä tulevat brittiläiset edut hallitsemaan maailman öljyteollisuuksia.

Kaleva Suomalainen Apteeki

Kaikki meidän suomalaiset kotilääkkeemme ovat valmistettu Suomen yliopistossa käytännössä olevain oppikirjain mukaan, sekä K. G. K. Nyman'in erikoiskatsannon alaisina. Me käytämme ainoastaan parhaita rohtoja valmistukseemme.

KUMMITAVAROITA
Kuumavesipussia, hinta $1.25, $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00.
Kuumavesipussin letkuja, hinta $1.00
Ruiskuja naisille, hinta $3.50
Ruiskuja miehille, hinta $1.00
Ruiskuja lapsille, hinta .35
Korvaruiskuja, hinta .... .35
Nenäruiskuja, hinta .... .35
Varmuusesineitä naisille, hinta $3.50
Varmuusesineitä miehille, hinta .... $3.00 tus.
Kääreitä, plaastaria y.m.
Haavapumpulia 25c, 40c, 75c, $1.50.
Haavakääreitä 1' 20c, 2' 25c
Exzemasalvaa, hinta .... .75
Hoffmannin tippoja, sydänaluskipuun .50 ja $1.00

Selkäplaastaria .... .25
Rintaplaastaria .... .50
Munuaisplaastaria .... .50
Eetteritärpättiä, yskään ja hengenahdistukseen .... .50
Halvausvettä, hinta .... .50
Hiusöljyä, hinta .... .50
Hammastippoja, hinta .... .25
Hammaskittiä, hinta .... .10
Hammasharjoja, hinta 25c, 40c, 50c ja 75c.
Hemoroidesalvaa, hinta .75
Hajupihkaa, hinta 25c unssi
Intinlinjamenttia, hinta .... .50
Snellmannin koliikkitippoja .50
Kamferttiviinaa, hinta ... .50
Kamferttiöljyä. hinta .... .50
Emätippoja, koliikiin ja sydänaluskipuun, hinta .... .50
Hammaspulveria, .25 ja 50c.

Ihosalvaa, hinta .... .25
Kamferttia, kuivaa 25c unssi
Kamferttilinjamenttia .... .50
Kummiplaastaria .... .25
Kolmenlaisia tippoja .... .50
Laulinjamenttia .... .50
Mikstura Simpleks .... .50
Nervin tippoja .... .50
Parranajosaipuoita .... .50
Päänkivistyspulveria .... .50
Pikiöljyä .... .50
Puunöljyä .... .50
Puhdasta Norjan kalamaksaöljyä, hinta 50c ja $1.00
Prinssintippoja .... .50
Preserveeraavia tippoja .. .50
Riigabalsamia .... .50
Silmävettä .... .50
Silmäsalvaa .... .50
Suu- ja hammasvettä .... .50

Tilatkaa meiltä lääkeluettelo. Meillä on saatavana kaikkia Suomen, Canadan ja Amerikan lääkkeitä, kummitavaroita, maskeerausmaaleja y.m. Me maksamme postirahan kaikista $5.00 tai sitä isommista tilauksista. — Erikoislääkeluettelot asiamiehille.

KALEVA APTEEKI

168 So. Algoma St. Port Arthur, Ont.
W. A. CARLEY, Omistaja ja apteekkari.
K. G. K. NYMAN, Suomessa ja Canadassa tutkinnon suorittanut apteekkari.

TÄSSÄ ON UUSI KEINO VAPAUTUA LÄÄKÄRIN KUSTANNUKSISTA

Jollette tunne itseänne aivan terveeksi, niin tulette hämmästyksellä huomaamaan kuinka pian tämä lääke saa teissä aikaan parannuksen. Tuhannet henkilöt käyttävät tätä lääkettä ja saa se heissä ihmeitä aikaan. Se on miellyttävää nauttia sekä tuottaa pikaiset tulokset.

Jos tunnette itsenne väsyneeksi, heikoksi, hermostuneeksi ettekä voi nukkua öisin ja olette enemmän väsynyt noustessanne aamuisin kuin maata mennessänne, niin käyttäkää tätä uutta lääkettä, Nuga-Tonea. Ei ole olemassa mitään yhden arvoista lääkettä huonoa ruuansulatusta, ruokahalun puutetta, umpitautia, päänsärkyä, pahanhajuista hengitystä sekä tahmaista kieltä vastaan. Nuga-Tone palauttaa lujat hermot ja lihakset, tuottaa rauhallisen ja virkistävän unen sekä kiihottaa maksan, munuaiset ja suoliston toimimaan luonnollisella tavalla.

Menkää lähimpään rohdoskauppaan ja ostakaa pullo Nuga-Tonea. Nauttikaa sitä ohjeiden mukaan muutamia päiviä ja jollette tunne itseänne paremmaksi, niin palauttakaa jäännös lääkkeestä samaan rohdoskauppaan ja te saatte rahanne takaisin. Nuga-Tonea myydään aina sillä nimenomaisella takauksella, että jollette ole tyytyväinen sen aikaansaamiin tulokisin, niin te saatte rahanne takaisin. Miksi? Sentähden, että sen valmistajat tietävät sen vaikutuksen tällaisissa tapauksissa ja sen vuoksi vaativat kaikkien jälleenmyyjien palauttamaan rahanne takaisin jollette ole tyytyväinen.
Kaikkien rohdoskauppojen suosittelema, takaama ja myymä lääke.

Ukraina aikoo ostaa 1,000 hevosta Canadasta

Calgary, Alta. — Ukrainian hallitus on aikeissa ostaa 1,000 hevosta Albertasta ja Saskatchewanista. Tullaanko kauppoja tekemään riippuu siitä josko Ukrainian hallitus voi antaa luotettavia takauksia maksukykyisyydestään ja toiseksi josko hevosten kulettaminen täältä Ukrainiaan voidaan tyydyttävästi järjestää.

Ukraina on montrealilaisen Hepburnin valtuuttanut tarjoamaan hevosista ainoastaan 35 dollaria kappaleesta Odessaan lähetettynä. Nyt on kuitenkin huomattu että yksistään kuletus ja ruokinta tulisi maksamaan 65 dollaria kappaleelta. Kauppamahdollisuuksille on tässä noussut ensimäinen vastoinkäyminen. Tuleeko kauppoja syntymään vaiko ei, nähdään tuonnempana. Yksitään Albertassa on yli 25,000 sellaista hevosta jotka kelpaisivat Ukrainiaan ja joita ei täällä tarvita.

PUHELINVERKON LAAJENTAMINEN POHJOIS-SUOMESSA

Ensi vuoden menoarvioehdotukseensa on hallitus ottanut puhelinjohtojen rakentamista varten Pohjois-Suomeen seuraavat määrärahat:

Kuparin kaksoisjohto Turtolan—Kolarin välille, 85 km., 300,000 mk.

Samoin Oulun—Pudasjärven välille, 101 km., 500,000 mk.

Soo, Ont., Ilmoituksia

SAULT STE MARIEN SUOMALAISET OSTAKAA LEIPÄNNE
ANGILAN LEIPURILIIKKEESTA
27 ALBERT ST. EAST. — PHONE 1230—J.
Tilaukset toimitetaan nopeaan. — Kirjeosote (FINNISH BAKERY

SUOMALAINEN KAUPPA
Kengille ja vaatetukselle. Suosittelee kannatusta heimolaisiltaan. Kauppa sijaitsee
W. N. JANAKKA
302 Albert St., W. Soo, Ontario.

Kasvo kermaa, Iho puuteria y. m., y. m.
Kaikki parhaita ja viimeisimpiä valmisteita.
NUTSONS DRUG STORE,
Cor. Gore & Albert Sts. SAULT STE. MARIE, ONT.

Sam Matsonin SAUNA
Avoinna joka arkipäivä.
305 Albert St., W.
SAULT STE MARIE, ONTARIO.

Leipää
ja leivoksia tarjoamme summissa ja vähittäin kovaa leipää ja korppuja lähetetään pyydettäessä.
STEELTON BAKERY
Puhelin 739 J.
Matti Ketola.
304 Wellington St. W. Soo, Ont.

ERIKOINEN HUOMIO ANNETAAN SUOMALAISILLE
Dr. A. B. WEST
Selkärankatohtori
Tarkastetaan X-sähkösädekoneella.
217 Gloucester St. Soo, Ont.
— Phone 1306 —
Kymmenen vuoden kokemus suomalaisten keskuudessa.

Gore St. Apteekki
Lääkkeitä, toilettitarpeita, sikaareja ja sigaretteja.
Lääkäri palveluksessa.
Me valmistamme je kehitämme filmejä 24 tunnin sisällä.
Suomalainen kauppa-apulainen.
H. S. Boehmer
Kemisti ja Apteekkari.
SAULT STE MARIE, ONTARIO

SAULT STE MARIEN
Suomalainen Osuuskauppa
välittää kaikenlaista ensiluokan ruokatavaraa sekä kaikenlaista eläinten rehua. Linjalla olijat tehkää ostoksenne osuuskaupasta.
369 Wellington St., West. Ont. Can. — Telefooni 1810 F.

Willamette Blvd. Sanitarium
varustettu nykyajan luontaisella terveyshoitovälineillä. Täydellinen X-ray ja laboratori tarkastus. Huom.! X-rau hoitoa syövälle, kasvannaisille ja ihotaudeille.
Dr. Peter Kokko. Dr. Anna Kokko, D. C. D. C.
467 Willamette Blvd. Portland, Ore.
Puhelin Walnut 6747

BARNES DRUG CO.
Suomalainen Ulkolähetys apteekki
Canadan Soossa
Ainoa Soossa oleva apteekki, joka ilmottaa Vapaudessa.

McFadden & McMillan
Asianajajat, lakimiehet, notariot y. m.
Konttori:
SAULT STE. MARIE, ONT.
Uriah McFadden, K. C.
E. V. McMillan.

PARHAAT PEHMEÄT JUOMAT
saatte meiltä
Finnish Bottling Works
V. Lähde, 326 Bloor St. W.
Puhelin 1123 W Soo, Ont.

SUOMI CAFE
332 Albert St. W. Soo, Ontario.
Riku Walden.

Charlie Häyrinen
AUTONAJURILIIKE
Phone 1157
354 Albert St. W. Soo, Ont.

J. A. MacInnes, B.A. W.H.C. Brien
MacINNES & BRIEN
Lakimiehet, Asianajajat, Notoriot.
363 Queen Str.,
Sault Ste. Marie, Ontario.
Konttori vastapäätä Sault Streetillä,
Rehaa lainataan halvimmalla korolla.

Suurkapitalismin ensimmäiset otteet Canadassa

Varhaisimmista ajoista saakka, jolloin kapitaali pyrki kohoamaan Canadassa, nykyaikaan saakka, on ollut pohjimmainen, varma yhteys eriaikoina vallinneiden liikeyrityksien välillä. Turkis- ja maakaupasta tulivat ne omaisuudet, jotka myöhemmin sijoitettiin tehtaisiin, ja nämä taas tuottivat uusia rikkauksia, jotka edelleen sijoitettiin. Jos emme tunne rikkauden alkulähteitä ja sen jatkuvaa kehitystä, emme voi täydelleen ymmärtää sen nykyisiä ilmiöitä, ja monet tärkeistä tosiasioista jäävät hämäryyteen.

Mutta kun tutkimme historiaa ja löydämme sen avulla perussyyt tapahtumiin, voimme ymmärtää nykyisiä ilmiöitä paremmin ja voimme hävittää mielestämme vanhat katsantokannat. Siten voimme luokkataistelussa käyttää tietojamme kaiken sen hävittämiseksi, joka on ihmiskunnan täydellisen, kahleista vapaan teollisen, yhteiskunnallisen ja henkisen kehityksen tiellä.

Jos Canadaa lähestyy varsinkin sen itäiseltä rannalta, esim. St. Lawrence jokea pitkin, ei se näytä luonnonrikkauksiensa puolesta kovin lupaavalta.

Niinpä ensimäiset tuotteet johon käytiin käsiksi, olivat merestä saadut turskat, mursut ja muut valaat. Niitä vietiin Espanjaan, Englantiin, Ranskaan ja Hollantiin ensi aikoina valkoisten löytöretkeilijäin saapuessa näille rannikoille. Oli todennäköistä, että meren rikkaus tulisi osoittautumaan suunnattomaksi. Nousi kysymys siitä, mistä saada inhimillistä työvoimaa, jolla ne nostettaisi syvyyksistä ja sitten muutettaisi kappaletavaraksi.

Tähän tarkotukseen tuotiin vankeja vanhasta maailmasta. Heidät sullottiin mitä kurjimpiin oloihin laivojen lastiruumiin, kuten karjaa ja suurin osa heistä aina kuoli matkalla nälkään tai tarttuviin tauteihin, jotka löysivät suotuisaa maaperää noissa saastan ja nälän riuduttamissa ihmisissä.

Vuoden 1585 seuduilla oli kalastuslaivojen lukumäärä kolmesataa, nämä ollen espanjalaisia, ranskalaisia, englantilaisia ja hollantilaisia aluksia, kaikki asestettuja mahdollisia taisteluita varten.

Näistä kalastusretkistä sukeutui toisenkinlainen kauppa, joka myöhemmin tuotti jättiläismäisiä voittoja, aiheutti sotia sekä suorasti että epäsuorasti, aiheutti jatkuvan ihmishenkinen hukan. Tämä oli turkiskauppaa, pääasiallisin ja kauas kestävä rikkauden lähe Canadassa, joka rikkaus meni vuosisatojen kestäessä Europan kapitalisteille, jotka sijoittivat sen maahan, kauppaan, tehtaisiin, pankkeihin, kuletussysteemeihin sekä muihin liikeyrityksiin Europassa ja Canadassa sekä muissa maissa.

Sosialistista yhteiskuntaa

luotaessa tulee teollinen tuotanto järjestettäväksi aivan toisille perusteille kuin mikä oli kapitalismille ominaista. Kapitalistit kehittivät teollisuutta kapitalistien ja kapitalistiluokan etuja silmällä pitäen. Sosialistisen tuotannon perusteena sen sijaan tulee olemaan kokonaisuuden, kaikkien työtätekevien tarpeet ja vaatimukset. Siksi tulevaisuudessa teollisuutta järjestettäessä tullaan panemaan kokonaisuuden etujen kannalta pääpaino sellaisiin kuin kulkuneuvoihin, rautateihin, laivoihin, vesireitteihin, raaka-aineisiin, käyttövoimaan, valmiiden tuotteiden kuletukseen ja jakamiseen kuluttajille y. m. teollista tuotantoa ja työtätekevien hyvinvointia edistäviin tekijöihin.

Työväen diktatuurin alkuaikoina ei luonnollisesti ole mahdollisuutta riittävästi kiinnittää huomiota teollisen tuotannon kaukaisempiin päämääriin, vaan on ensi tilassa ajateltava vain keinoja, miten saataisiin kapitalismin luomat teollisuuslaitokset parhaiten pyörimään. Vasta myöhemmän ajan kysymykseksi jää kansantaloudellisia näkökohtia silmällä pitäen luoda ja kehittää sosialistinen teollisuus tarkoitusta vastaavine elimineen.

Mutta heti tilaisuuden tultua on työväen ruvettava säännöstelemään ja keskittämään teollista tuotantoa ja sen johtoa. Ilman sitä ei ole mahdollisuutta saada asioita suotuisaan ratkaisuun. Tässä suhteessa on otettava kapitalisteista oppia. Sillä sota pakotti kapitalistit eri maissa mobilisoimaan teollisuuden, alettiin säännöstelemään hintoja, muodostamaan valtioelimiä varustamista, jakoa, kontrollia y. m. varten. Muodostui tilanne, jonka vallitessa valtio varusti tehtaita raaka-aineilla, polttoaineilla, antoi niille tilauksia, johti tilausten suoritusta ja jakoi tuotteet kuluttajien kesken.

Mutta jos sodan aikana kapitalistinen valtio oli pakotettu tarmokkaasti sekaantumaan kansantalousasioihin ja muodostamaan laitoksia, joiden piti järjestää tuotanto — kuten Jastrshembski lausuu — sodan ja kapitalistien luokan etujen vaatimusten mukaisesti, etujen joiden vuoksi sotaa käytiin, niin vallankumouksen aikana taas, yhteiskunnallisen vallankumouksen aikana, jolloin kapitalistinen valtio on luhistunut ja valta siirtynyt proletariaatille, ei kaupunki- ja maaseutuproletaarien valtio voi tyytyä pelkkään kansantalousasioihin sekaantumiseen — sen täytyy kokonaan ottaa haltuunsa kansantalouden johto. Tämä on työväenhallituksen perustehtävä, ainoa tehtävä, joka antaa sille elämisoikeuden sen jälkeen, kun kapitalistiluokka on voitettu ja sulatettu työtätekevien joukkojen keskuuteen. Tämän tehtävän ratkaisemista varten työtätekevien inhimillisen tarmon luonnollisten rikkauksien järkiperäistä käyttämistä ja henkilökohtaisten tarpeitten järkevää tyydyttämistä varten on muodostettava kansantalousneuvost, ja vanhojen tuotantoa säännöstelevien laitosten sijaan. Niin ollen tulee yhteiskunnallisen kumouksen aikana muodostettujen kansantalousneuvostojen toimintaan kuulua ei ainoastaan yksityiskohtainen tuotannon säännöstely, vaan myöskin kansantalouden järjestäminen kokonaisuudessaan kaikkine moninaisine muotoineen, alkaen kaikkein yksinkertaisemmasta ihmistyön sovelluttamisesta, ja lopettaen puhtaasti tieteellisiin laitoksiin, joissa ihmisäly kutoo uusia elämän muotoja.

J. L.

Port Arthurin uutisia

Eiköhän olisi taas näin syksyn tullen ja metsätöiden alkaessa otettava huomioon mitenkä on meidän järjestymisemme laita, mitenkä olemme toimintamme järjestäneet ensi talvea varten. Työolot talven aikana näyttävät käyvän koko pieniksi ja huonoiksi niin palkkasuhteisiin kuin muihinkin katsottuna. Juuri nämä seikat pitäisi olla kannustamassa meidän toimintaamme. Ainoastaan pieni prosentti, mitätön murtoosa on nykyään järjestyneitä siitä metsämiesjoukosta, joka on tässä Arthurin ympäristöllä metsätöissä. Ja sama suhde on melkein joka paikassa ympäri Ontarion ja koko itärannikon metsätyöläisten keskuudessa. Millään tavalla eivät he ole yhteistoiminnassa keskenään, ei kuitenkaan niin paljoa, että siitä olisi minkäänlaista tulosta.

Eiköhän olisi nyt aika taas suuremmassa mittakaavassa ruveta järjestymään, että voisimme sillä tavalla näyttää toiminnallamme että mekin olemme ihmisiä ja vaadimme ihmisoikeuttamme. Tänäkin syksynä on käynyt muutamilla työmailla esiin, että työläistä ei pidetä koirankaan asemassa. Ja järjestymättömänä ollen eivät työläiset mahda mitään alaspoljetulle asemalleen. Vahvasti järjestyneenä taasen työläiset, olkootpa he sitten metsätöissä tai tehdastöissä kaupungissa, voivat korjata olosuhteitaan jonkun verran siedettävämmäksi.

Viimeinen Canadan ammattiunioiden konventsioni osoitti meille mikä suuri työ meillä vielä on unionistisessa liikkeessä, mutta samalla osoitti se, että meillä on mahdollisuudet saada tilaa toiminnallemme jos vain toimimme sillä olihan meikäläinen kommunistinen aines siellä kaikista vastuksista huolimatta jo koko voimakkaasti edustettu. Se ainoastaan todisti että jos me olemme unioissakin niin meidän pitää olla siinä toimivia jäseniä eikä sivulta katsojina, kuolleina muumioina. Siirtäkäämme ne muumioiden joukkoon jotka sinne kuuluvat ja ottakaamme itse heidän paikkansa. Vahvistakaamme kommunistinen ja unionistinen liike mahtavaksi voimaksi Canadassa, niin voitto on meidän.

Työläisen vaaroja. Uittomiehet Kaministikwiassa ollessaan uitossa joutuivat taisteluun elämästä ja kuolemasta. Viimeisten sateiden aikana, jolloin vesi oli noussut tavallista korkeammalle Kakabega Falls'in yläpuolella, olivat miehet siellä paperipuulauttansa kanssa. Puumi, joka puita pidätti koossa meni poikki yhden miehen juuri ollessa avaamassa sulkenutta paikkaa auki ja toisen ollessa veneen kanssa alapuolella, minne virta kovasti painoi. Miehet joutuivat veteen puiden sekaan jossa he taistellen kovassa virrassa puiden seassa kuitenkin onnistuivat pelastumaan. Työläisille tapahtuu aina vaaroja ja siihen kiinnitetään niin vähän huomiota sillä onhan työläisen elämä niin halpa.

Koko laivanlasti mustaa siirappia tuotiin Arthuriin. Laiva tuli suoraan Halifaxista tänne tuoden lastin mukanaan, joka on muutoin ensi kerta että Atlantilta laiva suoraan tuo lastin tänne. Laiva on tyypillinen rannikkolaiva kaikkine laitteineen joka muutoin antaa näihin sisämaan kaupunkeihin huomattavan vaikutuksen.

Kappale Kunniavelka on viimeisiä tuotteita kirjailijoilta. Kirjailija on hyvin onnistunut sen kirjoittamisessa. Se esitetään osaston näyttämöltä, näiden tietojen mukaan, lokak. 11 päivänä. Mutta siitä enempi myöhemmin. — J.

Toronton uutisia

Suomalaisten lasten vanhemmille Torontossa. Niillä suomalaisilla perheillä, jotka asuvat Peder, Adelaide, Widmer ja Richmond kaduilla ja lähiympäristöllä, on kaikilla lapset käymässä koulua Ogden koulussa Spedina avenuen kulmassa. Kaikki lapset joutuvat kulkemaan Peder katua myöten yli Queen kadun.

Nyt tämä Queen kadun kulmaus on erittäin vilkas liikekulma, juuri päivällisaikana ja iltapäivällä jolloin lapset pääsevät koulusta. Tuo kulma on näinollen lapsille hyvin vaarallinen. Allekirjoittaneen seitsenvuotias poika on tullut siinä tänä vuonna kumoonajetuksi. Sen jälkeen on pienen tytön yli ajettu samassa kumauksessa.

Hiljattain joutui taasen erään suomalaisen pieni tyttö yliajetuksi, säämään sitä levottomuutta ja pelmassa kulmauksessa, oli se kuitenkin omiaan järkyttämään suomalaisten vanhempain mieltä ja lisäämään sitä levottmuutta ja pelkoa jota äidit tuntevat lähettäessään lapsiaan kouluun.

Kun useat äidit ovat vielä päivisin työssä, eivätkä niin ollen ole itse tilaisuudessa saattamaan lapsiaan kouluun tuon vaarallisen kulmauksen yli, saavat he sydän kurkussa lähettää lapsiaan yksin kouluun peläten että milloin taasen joku jää autojen ruhjottavaksi.

Että tuo kulmaus on vaarallinen pienille lapsille, sen huomasivat koulun opettajatkin sen jälkeen kun poikani tuli yliajetuksi, koska lähettivät isommat pojat tuonne kulmaan taluttamaan pienempiä sen yli. Mutta tuota ei kestänyt kun vähäsen aikaa. Väsyivätkö isot pojat tai unohtuiko se opettajilta kun ei uusia onnettomuuksia tapahtunut, on tietämätöntä. Mutta ainakin lapset ovat oman onnensa nojassa.

Kaikki lasten vanhemmat ovat myöntäneet, että tälle epäkohdalle täytyisi saada jotain parannusta. Mutta miten?

Joutaahan suurempiin liikekulmauksiin ja toisten koulujenkin kulmauksiin aina joku poliisi järjestystä pitämään niin miksikä ei myöskin tämän koulun kulmaukseen ainakin siksi ajaksi kun lapset tulevat ja menevät kouluun. Allekirjottanut on ainakin hartaasti toivonut sitä, ei ainoastaan sen tähden että oma poika tuli kumoonajetuksi, vaan koska samasta kulmauksesta täytyy kaikkien viisi ja kuusivuotisten leikkikoululastenkin kulkea ylitse. On todellakin säälittävää nähdä miten nuo pienokaiset arkaillen juoksevat tuon pahan kulmauksen ylitse.

Otaksun että kaikki myönnämme tämän suureksi epäkohdaksi ja vaaraksi, johon lapsemme ovat alttiina. Ja kun sen myönnämme, niin emmekö me suomalaiset äidit voisi omasta alotteestamme tehdä jotakin tuon asian eteen, koskapa kieliset eivät ole mitään tehneet.

Jos yhteisesti neuvottelisimme asiasta ja ehkä kirjottaisimme anomuksen koulunjohtokunnalle tai k o u l u h a l l i t u kselle pyytäen heitä puoltamaan meidän vaatimustamme poliisin saannissa tuohon kulmaukseen. Tämä ei ole kohtuuton vaatimus ja luulisi kouluhallinnon mielellään asettuvan tämän äitien vaatimuksen taakse, varsinkin kun näkisivät että lasten vanhemmat ovat nimikirjoituksillaan anomuksen takana.

Toivon että joku tämän perusteella ottaisi ja kutsuisi kaikki äidit yhteiseen neuvottelukokoukseen asian suhteen. Alkööm kukaan katsoko asiaa toisarvoiseksi. Vaan päättäkäämme näyttää että äiditkin voivat omasta alotteestaan jotain aikaan saada.

Hilja Korpivaara.

Kunniavelka

Näytelmä neljässä näytöksessä. Näytökseksi muodostanut F. Hyrske

esitetään

K. P. S. J. Timminsin Os. Talolla

Lauantaina, lokakuun 4 päivänä, 1924

HENKILÖT:

Pavel Shinsky, kapteeni puna-armeijassa ..... John Virta
Balabek, hänen velipuolensa ..... Antti Matson
Ivan Dolohoff, pankinjohtaja ..... A. Manninen
Sonja Ivanovna, hänen tyttärensä ..... Naimi Junell
Polja Ivanovna, hänen tyttärensä ..... Aino Ellmen
Boris Korshakov, nuori lääkäri ..... Olli Rönkkö
Sergei Shuvalov, kone-insinööri ..... Mauno Valo
Tohtori Naljutin ..... — — —
Stephan Tatarinoff, vanha palvelija ..... Erkki Pajunen
Lona, Balabekin armeenialainen vaimo ..... Eeva Salomaa

Ensi näytös Moskovassa, muut näytökset lähellä Bakun kaupunkia, Kaspian meren rannalla.

Alkaa kello 8 illalla. Oviraha 47c ja sotavero.

Järjestömme Kustannusliikkeitten yhteisesti kustantamana on nyt ilmestynyt markkinoille

UUSI RUNOKIRJA

MURROSAJAN LAULUJA

On aina valitettu kunnollisen, meikäläisen runokirjan puutetta, eikä ilman syytä, sillä todellakaan ei ole ollut mitään uudempaa runokirjaa saatavissa ohjelman esittäjillemme, lukuunottamatta vanhempia Päiviön runoja. Nyt on tällainen puute poistettu, julkaisemalla tämä "MURROSAJAN LAULUJA", joka käsittää parhaiten työläisrunoilijoiden tuotteita, niinkuin Aku Päiviön, Mikael Rutasen, Wm. Lahtisen ja Eemeli Rautiaisen sepittämät, parhaiksi tunnustetut runot.

Päättäen siitä kysynnästä, mikä tämänlaatuisella runokirjalla on ollut jo vuosia, luulisimme tämän uutuuden nyt löytävän tiensä jokaisen työläisrunoutta harrastavan kotiin.

ASIAMIEHET! Heti toimeen ja levittämään tätä kirjaa kaikkialla nyt kun se on uusi.

Sivuja on tässä kirjassa vähän yli 200 ja maksaa se vain $1.25 sidottuna aistikkaisiin kansiin.

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, ONT.

NYLAND GROCERY

Parhain paikka on tehdä kauppaa meillä. Välitetään kaikkia ruokatavarakaupan alaan kuuluvaa tavaraa.
Huom.! Vaihtaa ja ostaa kaikkia farmituotteita.
P. NYLAND
229 Grandwall Ave. Port Arthur, Ontario.

ERICK PIIRAISEN
Parturiliike—Tupakkakauppa ja Palloruuma sijaitsevat
57 Lang St. Cobalt, Ont., Can

Kiitoslause

Täten lausumme lämpimät kiitokset Copper Cliffin ja ympäristön tovereille ja toverittarille kun niin runsaslukuisina yllätitte meidät, alkavan yhdyselämämme johdosta, syyskuun 21 päivänä tuoden mukananne maukkaat syömiset ja juomiset sekä kallisarvoiset lahjat, jotka säilyy muistossa. Siis toivomme kaunista yhteisymmärrystä välillemme kansojen taloudellisella taisteluareenalla.

Hilja Kusti Ristimäki.
Copper Cliff, Ont.

Mies ja vaimo

haluaisi paikan paperipuu kämpällä. Nainen ruuanlaittajana ja mies hakkurina.

K. Johnson.
Whitemouth, Man.

New Baking Co.
Box 1306, Timmins — Ont. —
valmistaa korppuja, kuivaa leipää, y. m. leipurin alalle kuuluvia tuotteita.
Tilauksia lähetetään myöskin ulos. Palvelus täsmällinen ja nopea.

Ylläoleva kuva on paljon puhuva. Äiti tervehtii ilolla poikaansa, joka palaa vierailta mailta, kodin lämpimiin suojiin joulua viettämään.

Eikö teidänkin sydämenne lämpene ajatellessanne omaisianne siellä Suomessa? Kuinka monasti he ovat turhaan teitä odottaneet senjälkeen kuin kotoa maailmalle lähditte.

MATKUSTAKAA TÄNÄ VUONNA. KOTONA ODOTETAAN!

Saatte jälleen nähdä rakkaan kotirakennuksen, saatte nauttia kodin jouluraubasta ja -ilosta. Seuratkaa sisäistä ääntänne ja siten vapaudutte lupauksestanne kun joskus sanoitte: "Tulen kotiin jouluksi."

Matkustakaa tänä vuonna. Ruotsin Amerikan Linjan suuret JOULUHUVIMATKAT ovat järjestetyt seuraavasti. S. S. Stockholm lähtee New Yorkista joulukuun 2 p. ja Halifaxista jouluk. 4 p. ja Drottningholm lähtee New Yorkista suoraan jouluk. 10 p. Seuratkaa linjan ilmoituksia lehdestä.

Asianajotoimisto
Valmistetaan laillisia kauppakirjoja, valtakirjoja ja muita asiapapereita.
CANADAN KANSALAISPAPERI hakemuksia
J. JARVIS,
Box 1181 Sudbury, Ont.
Konttori Bank of Commerce rakennuksessa

Norjan-Amerikan linja

Suoranainen matkustajareitti Canadaan
Kristianiasta (Norjasta) Halifaxiin
(JOSTA EDELLEEN NEW YORKIIN)

Lähti Kristianiasta. Nopeilla, nykyaikaisilla höyrylaivoilla:
BERGENSFJORD Syysk. 26, Lokak. 29, Jouluk. 5
STAVANGERFJORD Lokak. 18, Marrask. 21

Tuottakaa omaisenne Canadaan tai Yhdysvaltoihin NORJAN LINJALLA, joka on tunnettu erinomaisista mukavuuksistaan, hyvästä hoidosta matkalla ja muutenkin tunnollisesta palveluksesta. Piletinhinnat Suomesta Halifaxiin tai New Yorkiin: Cabin-luokka $155. ja ylöspäin, III luokka $109.50. Täältä Suomeen III luokka $110.50. Myymme pilettejä kaikkialle Canadaan ja Yhdysvaltoihin, perille asti.

Lähempiä tietoja ja pilettejä paikallis-asiamiehiltä tahi

NORWEGIAN AMERICA LINE.
22 Whitehall St. New York — Hobe & Co. 319—2 Ave. So. Minneapolis, Minn. — 109 No. Dearborn St. Chicago, Ill.
REIDAR GJÖLME CO 919—2 Ave. Seattle, Wash. — J. V. KANNASTO Liberty Bldg. Sudbury, Ont. — ERICK J. KORTE Port Arthur, Ontario.

PARHAAT PEHMEÄT JUOMAT SUDBURYSSA VALMISTAA
Suomalainen Virvoitusjuomaliike
"HOWDY" uusi juoma.
SAKLETTIA, KÄNTIÄ ja WESTON PISKETTIÄ aina varastossa.
STAR BOTTLING WORKS
P. O. Box 1028 — Sudbury, Ont. — Phone 946

TEEN KAIKKIA
Räätälinalaan kuuluvaa työtä
kohtuhinnalla, sopivaisuus taataan. Puhdistus ja silitys tehdään huolellisesti.
KOIVULA
Box 1504 Sudbury, Ont.

Juokaa Orange ja Lemon "GOO—GOO" y.m, y. m. SMASH
hyviksi tunnettuja virvoitusjuomiamme. — Lähettäkää tilauksenne osoitteella
TWIN CITY BOTTLING WORKS
819 MINNESOTA ST. — FORT WILLIAM, ONT.
tai puhelimella South 2100.
V. Tuomi. K. A. Merikallio.
Omistajat.

Kaikki sen jo tietävät
että parhaimmat ja monipuolisemmat virvotusjuomat Thunder Bay alueelta saa kun tilaa ne International Bottling Workseilta.
— Phone 2003 North. —
International Bottling Works
157 Machar Ave. Port Arthur, Ont.

JOHN AARNIO MEAT MARKET
VANHIN SUOMALAINEN LIHAKAUPPA.
319 Bay St. Puhelin N. 1724.
Myy kaikenlaista lihatavaraa, kalaa, Norjan rasvasilliä, puolukoita, ynnä kaikkea ruokatavaraa päivän halvimpiin hintoihin.
Hinnat kohtuulliset ja kohtelu kaikille yhtäläinen.
John Aarnio, Port Arthur, Ont.

Asialan & Seppälän SAUNA
Avoinna 4 kertaa viikossa: Tiistaina, keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina kello 1 j.p.p. kello 12:ta yöllä.
Spruce St. — Puhelin 1107 — Sudbury, Ont.
Lähellä Vapauden konttoria.

Ruokaa ja Kahvia
ELGIN LUNCH
12 Elgin St., Sudbury.
Vastapäätä C. P. R. sähkösanomakonttoria.
Autoajuri samassa paikassa.
Phone 1396.
John Reipas.

T:ri H. Quackenbush
Hammaslääkäri
107 Cuthbertson Blk.
FORT WILLIAM, ONTARIO
Auki iltasin sopimuksella
— Phone S. 2334 —

Farmille aikovat ottakaa huomioon.

Minulla on myytävänä asutuita ja asumattomia maita kauniin kalarikkaan Doe Laken ympärillä. Valtion tie on juuri valmistumassa maiden läpi. Tulkaa katsomaan ja ostamaan. Vapaa kyyti autolla maan katsojille asemalta.

Lähempiä tietoja antaa

Timo Konnila
G. T. R., Sprucedale, Ont.

MATKAILIJAKOTI
Siistejä huoneita saatavana.
EMIL JOHNSON
62 Edmond Lane
SUDBURY, ONTARIO.
Lähellä C. N. R. asemaa
Telefooni 582
Kotiin Jouluksi.

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmoitushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

SKANDINAVIAN HEALTH HOME
Hieromalaitos
Copper Cliffin tien varrella, ent. Proctorin haussi.
Erikoisala vatsa- ja sydänhieronta.
Huom.! 10 vuoden kokemus.
Ida ja Otto Ylönen,
Phone 1031. Bx 1111. Sudbury, Ont.

Sudburyn Luonnonparantola ja hieromalaitos
ottaa vastaan sairaita. Huom.! Hyvää vatsahierontaa. 22 Monk St. Puhelin 272.
Mrs. Alma Aarnio.

Halutaan
Suomenkieltä puhuva kauppapalvelija. Lähempiä tietoja saa kysymällä Gluckstein's, Sudbury, Ont.

Siistiä huoneita ja ruokaa saatavana 256 Spruce Street.
Puhelin 1822.
Justiina Ritari, omistaja.

COPPER CLIFF, ONT.

Kurssin suorittanut hieroja antaa hierontaa kotona ja tulee myös sairaitten luo.
Water Township, Post Office.

HUOMATKAA
Ehdottomasti parhaat korput ja kovatleivät saatte leipuri **Koivulan sapasta, Copper Cliff, Ont.**
Werne Koivula, Phone 276 L. Box 113.

FORT WILLIAM, ONT.

Kotileipomo valmistaa parhaimmat leipomotuotteet. Huolellisin koti- sekä ulkolähetysliike kaksoiskaupungeissa. **Home Bakery Co.** 740 Simpson St., Fort William, Ont. Puhelin 1338.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Myöskin välitämme House of Hobberlin pukuja ja palttoja $25.00 ja ylös. Puheli 1185 S.—201½ Simpson St., Fort William, Ontario.

C. A. Stenback, välittää ostajille ensiluokan lihaa, palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 607 Simpson St., Fort William, Ont.

PORT ARTHUR, ONT.

Kelloseppä. Kaikkia kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. **I. S. Salo,** 17 Johnson ave. Port Arthur.

Hierontaa ja sairasvoimistelua annan kotona ja käyn kodeissa.
Armas Elkki.
12 Ontario St., Port Arthur.

SOO, ONT.

Hinsberger Harness Companylta saatte kirstunne, blankettinne ja valjanne. Hinnat ovat oikeat.

K. Arnion ruokala avoinna kello 6 aam. klo 11 illalla. Ruokaa saatavana tavallisella ruoka-ajalla. Myöskin kahvia saa joka aika päivästä. Ja silloin jos yleisö haluaa niin voimme antaa kahvia ja kuivaa ruokaa jälkeen iltasen.
Huoneita on myöskin vuokrattavana. Osoite: 304 Albert St., W. tai Albert & Huron St. kulmassa. Soo, Ont.

TIMMINS, ONT.

Räätäliliikkeeni sijaitsee N:ro 66, 5 Ave. — J. Rintanen, Timmins.
Teen parturintyötä palloruumassa, 58—4th Ave. J. Oksanen.
Shub Bros. Phone 258, 74—4th Ave. Heiniä, jauhoja ja karjanrehuja. Hinnat oikeat. Wm. Oja palvelee suomalaisia. — Timmins, Ont.
E. Junellin ja Akan makeismyymälä on 53—4th Ave., Timmins.
Hieroja Ida Heikkinen 68—4th Ave. Timmins, Ont.

TORONTO, ONT.

Suomalainen Ruokala odottaa ruokavieraita. Mrs. Holm, 41 Widmer St., Toronto, Ont.

VANCOUVER, B. C.
KANSAN KAHVILASSA
tarjotaan kotimaista ruokaa kohtuhinnoilla.
286 Columbia Ave., Vancouver, B.C.
Omistaja O. M. Lind.

Sudbury-ympäristö

«Paanatanssit» pidetään ensi torstai-iltana Vapaustalolla. Yleisö voi pukeutua farmarielämään soveltuviin pukuihin sillä sinä iltana vallitsee haalilla oikein aito maalainen «ilmakehä.» Mikä se on, voi kukin itse nähdä mutta mainittakoon sivumennen, että sekä viljalyhteet y. m. tulevat näyttelemään osansa näissä hypyissä. Pukeutua saa mielensä mukaan ilman naamaria, tai tulla tavallisessa puvussaan. Siis vartti taskuun ja haalille ensi torstaina!

Joko olet hankkinut itsellesi numeroidun pääsylipun lauantain tämän kuun neljännen päivän näytösiltamiin? Silloin esitetään Vapaustalolla kuuluisa neliñäytöksinen yhteiskunnallinen näytelmä «Kapakkalaulajatar» eli «Työläisnaisen kunnia." Lippuja on saatavana Vapauden konttorissa, suomalaisella saunalla ja Olga Korpiselta Copper Cliffissä.

"Kisan" voimisteluharjoitukset. Seuran johtokunta päätti että poikien ja tyttöjen voimisteluharjoitukset aloitetaan sunnuntaina 5 p. lokakuuta kello puoli kaksi päivällä osaston talossa. Harjoituksia tulee johtamaan Mikko Valkeapää. Harjoituksia pidetään sitten joka keskiviikko ilta klo 7 ja sunnuntaisin klo puoli 2.

Naisten voimisteluharjoitukset tullaan pitämään A. Hynnisen johdolla samoina päivinä tuntia myöhemmin, siis keskiviikkona klo 8 ja sunnuntaina klo puoli 3.

Painiharjoituksia voidaan pitää samoina päivinä mikäli halukkaita vääntäjiä löytyy.

Seuran jäsenkirjuri Mikko Valkeapää on valtuutettu keräämään ennakkotilauksia seuran jäsenmerkille, joka maksaa hopeasta valmistettuna $1.25. Muistakaapa myös maksaa jäsenmaksunne Mikolle.

Sihteeri.

Chelmsfordin alueella Larchwood piirissä, jossa British Colonial Coal Co. on kaiken kesää toimittanut etsintäporausta, ilmotetaan tämän kuun alussa alettavan kaivamaan kuusiosaista shaftia. Asiasta on kyllä jo niin paljon toosattu kesän kuluessa Sudburyssa että ei tiedä ottaako noita juttuja toden vaiko leikin kannalta. Nyt kuitenkin tietää viime viikolla Torontossa ilmestynyt Financial Post, kertoa asiasta seuraavaa:

«Jo pidemmän aikaa on British Colonial Coal Co:n toimesta toimitettu koeporausta Chelmsfordin alueella lähellä Sudburya. Nyt kertoo yhtiö että koeporauksen perusteella se alkaa shaftin kaivamisen lokakuun alussa. Kahdeksan koereikää on porattu ja yhdeksättä on alotettu. Koeporauksen tuloksia ei yhtiö ole yksityiskohtiaan myöten selostanut, vaan on kuitenkin antanut tietää että poraukset ovat leikanneet useamman kun yhden hiilikerrostuman ja että shafti tulee kaivettavaksi 500 jalan syvyyteen tällä kertaa.

«British Coal Co. on torontolainen yhtiö, vaikkakin sen presidentti asuu Lontoossa, Ont. Sen osakkeita ei ole nykyään myytävänä. Noin 65,000 dollaria on saatu kokoon osakkeiden myynnillä ja siitä on 40,000 kulutettu tähän mennessä. Koeporausta toimitettiin sentähden että saatiin selville mihin oli edukkainta kaivaa shafti. Yhtiö sanoo koeporauksen osottavan siellä olevan tyydyttäviä hiilivarastoja.

«Samalla alueella on kaksi muutakin hiiliyhtiötä. Yksi on juuri alulla ja koettaa herättää yhdysvaltalaisten rahamiesten mielenkiintoa niihin hommiin. Toinen on jo ollut toimessa huomattavan aikaa, mutta saanut kovin vähän aikaan.

«Tämä Sudburyn hiilikenttä on jo vanha. Jo kolmekymmentä vuotta sitten oli Sudburyssa yhtiöitä järjestettynä alottaakseen hiilenkaivamisen. Kentän hiilipitoisuutta ei kuitenkaan koskaan ole perinpohjaisesti tutkittu. Siitä päästään selville vasta kokemusperäisten kaivaustöiden kautta. Tällä kertaa tutkimuksissa päästänee jonkun verran eteenpäin.

«Viimeisen parin vuoden kuluessa on hiilenetsintä näillä alueilla saavuttanut melko paljon julkisuutta. Hallituksen geaologistit nimittävät löydettyä hiiltä «anthroxilite», jolla ei ole suurtakaan käytännöllistä eikä kauppa-arvoa. Näistä mielipiteistään on hallituksen geologisteja ankarasti arvosteltu. He taasen puolestaan ovat saattaneet alueella työskentelevät yhtiöt huonoon maineeseen ja siten ehkäisseet töiden edistymistä. Äsken toimitetut tutkimukset maanpäältä saadusta hiilestä osottaa sen olevan mielenkiintoista kuumuuspitoisuuteensa ja tuhkaansa nähden.»

Keskustelu- ja agitatsionikokouksessa, joka pidettiin tänä syksynä ensikerran viime sunnuntaina osaston talolla, alusti toveri A. Vaara kysymyksen työläisten suhteesta Ontarion kieltolakiäänestykseen.

Vilkkaassa keskustelussa todettiin Ontarion kieltolain puutteellinen täytäntöönpaneminen, joka sallii suuren määrän salaviinakauppiaita ja juoppouden rehoittavan laeista huolimatta. Suuri osa keskusteluun osaaottaneista pitivät tulevaa viinasta äänestämistä työläisillä toisarvoisena asiana. Ja että kieltolakikysymyskin voidaan ratkaista työläisiä tyydyttävästi heidän oman järjestötoimintansa kautta. Mutta sekin vaatii aikaa ja työtä.

Jack Seppälä lausui tämän jälkeen K. G. Asialan kirjoittaman runon, Sam Luhtanen luki kappaleen porvarillisen teatterin rappiosta, Aug. Kannisto jutteli kaskun ja K. G. Asiala luki mainion kappaleen Ingersollia. Sitten olisi ollut ohjelmassa vielä «Proletaarin Nyrkin» lukeminen, mutta se jätettiin seuraavaksi kerraksi. Niin, painakaapa mieleenne, että kahden viikon päästä on jälleen tällainen agitatsionikokous. — S.

Viime tiistai-iltapäivällä alkoi satamaan lunta ensimäisen kerran tänä syksynä. Keskiviikkoaamulla oli maa noin 1½ tuuman paksuisen lumen peitossa.

Robert Owen

Vaikkakin me teoreettisesti pidämme Rochdalea osuustoimintaliikkeen kehtona ja vuotta 1844 nykyaikaisen osuustoimintaliikkeen syntymävuotena, niin oli kuitenkin jo kauan sitä ennen sekä yksityisiä suuria henkiä samoinkuin yksilöryhmiä, jotka unelmoivat osuustoiminnasta, jotka uskoivat osuustoimintaan, ja jotka kukin parhaan kykynsä mukaan koettivat toteuttaa inhimillisen yhteistyön aatteita. Joskin Robert Owenin käsitys osuustoimintaliikkeestä monessa suhteessa ja suuresti erosi Rochdalen kankurien ohjelmasta, niin on hän kuitenkin lahjottanut niin paljon hyvää meidän aikamme osuuskauppaliikkeelle, että Englannin osuuskauppaväki yleisesti pitää ja kunnoittaa häntä "osuustoiminnan isänä".

Robert Owen syntyi Newtonin kaupungissa Walesissa toukokuun14 pnä. 1771 juuri sinä ajankohtana, jolloin suuri muutos tapahtui Englannin teollisuudessa, jota muutosta nimitetään teolliseksi vallankumoukseksi. Robert oli lähinnä nuorin satulaseppä Owenin seitsemästä lapsesta ja vaikka isän ammatti siihen aikaan tavallisesti meni perintönä isältä pojalle, piili nuoren Robertin mielessä kuitenkin aivan toiset suunnitelmat. Jo seitsenvuotiaana pienenä poikana sai hän pikkulasten koulussa auttaa opettajaa opettaessa samanikäisiä tovereitaan aapiskirjan tuntemiseen. Sitäpahempi täytyi hänen jo kaksi vuotta myöhemmin lopettaa koulunkäyntinsä tullakseen myymäläapulaiseksi eräälle kotikaupungissaan olevalle kauppiaalle. Mutta jokaisen vapaahetken käytti Robert niiden kirjojen lukemiseen, joita oli saanut käsiinsä. Kymmenen vuoden ikäisenä tuli hän Lontooseen, jossa hän sai paikan myymäläapulaisena eräässä kangaskaupassa. Lontoossa hän edelleen jatkoi itseopiskeluaan. Muutaman vuoden kuluttua sai hän paremmin palkatun toimen eräässä toisessa myymälässä, joka sijaitsi itse Lontoon sillalla, mutta täällä oli työpäivä pitkä ja Robert oppi näkemään, että järjestelmä, joka pakotti nuoret ihmiset tekemään työtä 14—18 tuntia päivässä, oli kerrassaan arvoton. Juuri tämä pitkä työpäivä jo nyt herätti hänessä eloon "uskonpuhdistaja Owenin".

Robert Owen jätti myymälän mennäkseen tehtaaseen. Täällä tulivat hänelle suureksi hyödyksi hänen itsehankitut tietonsa sekä järjestelykykynsä. Jo 19-vuotiaana tapaamme hänet erään suuren tehtaan johtajana, jossa tehtaassa oli Owenilla tilaisuus nähdä kaikki ne varjopuolet, jotka olivat tunnusmerkillisiä orastavalle suurteollisuudelle. Siihen aikaan työskenteli tehtaassa oppilaina 7—9 vuotisia poikia 12-tuntisia päiviä. Voiko näinollen kummastella, että juuri täällä Robert Owen ryhtyi toteuttamaan uutta osuustoiminnallista järjestelmäänsä, jota hän myöhemmin nimitti "uudeksi siveelliseksi maailmaksi"?

Kun Owen oli 27 v. ikäinen, tapahtui hänen elämässään suuri käännekohta. Skotlannissa kohtasi hän sen naisen, joka sittemmin tuli hänen puolisokseen ja siellä löysi hän myöskin sen työkentän, joka tuli tekemään hänet niin kuuluisaksi jälkimaailmalle. Neiti Dalen, sittemmin rouva Owenin, isä oli New Lanarkin puuvillatehtaan omistaja. Robert Owen nai tehtailijan tyttären ja yhdessä kahden yhtiötoverin kera osti hän tehdaan. Ja nyt alkoi hän suuren uudistustyön. Hänen ensimäinen toimenpiteensä ja hänen mielipiteensa mukaan tärkein, oli kieltää työ alaikäisiltä köyhiltä lapsilta. Sensijaan rakennettiin näitä varten kouluja, jonne he saivat tulla miten aikaisin tahansa ja joissa he saivat ilmaiseksi opetusta 12 vuoden ikään saakka. Ei kestänyt kauan, ennenkuin New Lanarkin tehdaskylä tuli malliyhteiskunnaksi. Kouluja rakennettiin, kapakat suljettiin ja tarkotustaan vastaavia myymälöitä avattiin, joissa työläiset saivat tehdä ostoksensa. Sitäpaitsi korotettiin vähitellen työläisten palkkoja ja heille rakennettiin parempia ja viihtyisämpiä taloja.

Owenin suunnitelmat ja uudistukset kohtasivat kaikkialla vastustusta. Hänen yksilökumppaninsa vastustivat, köyhäin lasten vanhemmat olivat sitä mieltä, että lasten oli aivan tarpeetonta saada niin paljon kirjatietoa, ja lapset itse eivät olleet aluksi lainkaan halukkaat oppimaan, varsinkin kun koko koulujärjestelmä sitä ennen oli äärimmäisen vanhoillinen ja tarjosi varsin vähän iloa. Mutta Owen uudisti kouluoptuksen, lapset saivat intoa lukemiseen ja vanhemmat, jotka työskentelivät Owenin kutomoissa muuttuivat paremmiksi ja jalommiksi ihmisiksi. 26vuoden ajan työskenteli Owen kehittääkseen malliyhteiskuntaansa. Hänen työläisensä ja alaisensa suorastaan jumaloivat häntä. Ihmiset alkoivat puhua hänen kauniista kokeestaan. Tuhansia ihmisiä matkusti Skotlantiin katsomaan New Lanarkin ihmeellisiä tehdaslaitoksia ja kouluja.

Mutta Robert Owen oli syntynyt ennen aikaansa. Hänen yhtiötovereittensa ahneus ja voitonhimo pakotti hänet luopumaan johdosta ja katkeralla mielellä jättämään New Lanarkin. Hän koetti perustaa toisia ihanneyhteiskuntia Amerikassa, Irlannissa ja Englannissa. Mutta ihmiset eivät olleet vielä kypsyneet hänen aatteelleen. Kateellisina toinen toisilleen he epäilivät toistaan, ja Owenin ympärillä oli usein seikkailijoita, jotka ainoastaan halusivat hyötyä hänen "hulluista aatteistaan".

Robert Owen pyrki ensi sijaan perustamaan osuustoiminnallisia tuotantoyrityksiä ja luomaan järkiperäisen yhteiskuntajärjestelmän, joka perustuisi ihanteelliselle omaisuuden yhteisyyden pohjalle. Uusien sivistysvirtauksien vaikutuksesta tulisivat miehet ja naiset yhdessä työskentelemään uusien yhteiskunnallisten ihanteitten eteen. Vapaan kilpailun vahingolliset varjopuolet poistettaisiin, riistöjärjestelmä lopetettaisiin ja ihanteellinen yhteistyö korvaisi kilpailun.

Robert Owenin suurin ansio ja suurin vika oli hänen ihanteellinen uskonsa kanssaihmistensä hyvyyteen. Hän opetti meille monta osuustoiminnallista totuutta, niinkuin esim. hänen kuuluisa vakuutuksensa, että yksi leivinuuni voisi tyydyttää sadan perheen leipätarpeen paljon vähemmillä kustannuksilla ja vaivalla kuin mitä vaadittaisiin yhden perheen tarpeen tyydyttämiseen. Mutta useimmat teoriansa rakensi hän löyhälle hiekalle eikä hänellä ollut niitten toteuttamiseen vaadittavaa käytännöllistä kykyä. Yleisesti ollaan sitä mieltä, että Rochdalen esitaistelijat tunsivat Robert Owenin teoriat ja että ensimäiset osuustoiminnalliset ihanteet pohjautuivat hänen oppeihinsa.

Robert Owen kuoli marraskuun 17 p. 1858. Omistakaamme ystävällinen ajatus osuustoiminnan isälle hänen 65-vuotisen kuolinpäivänsä johdosta. Robert Owen kylvi, meidän edeltäjämme muokkasivat maan ja me saamme osittain jo koota satoa hänen ja heidän uhraustensa ja epäitsekkäin työnsä tuloksena.

K. P. S. J. Creighton Os. Näytelmäseura
esittää
LAUANTAINA, LOKAK. 4 P. KELLO 8.30 ILLALLA
«EI SOVINTOA ENNEN UHRIA»
Kolmessa näytöksessä.
LIPUT 35 senttiä. Lopuksi TANSSIA.
Huom.! Seuraava suurempi kappale sunnuntaina, lokak. 12 p.
"VALAPATTO."

K. P. S. J. Creighton Os. Näytelmäseura
— vierailee —
Beaver Laken Haalilla
ensi sunnuntaina, lokakuun 5 päivänä
esittämällä
«Ontuva Leena ja Vinosilmä Viku»
Esitys alkaa klo 7 illalla. — Sisäänpääsy 50c.

Suomesta

ITSEMURHA PIIKKIÖSSÄ

Piikkiössä Niemenkulmalla ampui itsensä lohkotilallisen 15-vuotias poika Uljas Severi Isomoisio.

Samana päivänä pidetyssä poliisikuulustelussa kävi ilmi, että poika oli sänkynsä laidalta istuen ampunut haulikolla suuhunsa, jolloin hänen päänsä takaosa oli ruhjoutunut kokonaan. Syynä pojan tekoon oli kuulustelun mukaan isän ja pojan välinen riita työmaalla, jonka jälkeen poika oli sanonut veljelleen ampuvansa itsensä. Poika oli sitten mennyt huoneeseensa ja kun häntä oli kutsuttu ruualle oli hän kieltäytynyt mitään syömästä. Muutaman tunnin kuluttua pani poikanen sitten aikeensa täytäntöön.

Päivänsä oman käden kautta päättänyt poika oli muuten tunnettu hiljaiseksi ja työteliääksi, lyhyesti sanoen, oikein kunnon nuorukaiseksi.

PORVARISTON "SOTASAALIIT".

Suomen porvariston rajaselkkausten ja Karjala-retkueiden aiheuttamien pakolaisten valtiolle koitunut huolenpito ei ole vieläkään sanottavasti helpottunut. Tosin on jokunen määrä pakolaisia siirtynyt takaisin Venäjälle, mutta toiselta puolen ovat pakolaiset yleensä entisestään köyhtyneet, jonka vuoksi avustettavalle puutteenalaisille pakolaisille on täytynyt antaa suhteellisesti suurempia avustuksia kuin aikaisemmin. Kun pakolaistilanne ensi vuonna kaiken todennäköisyyden mukaan tulee pysymään jokseenkin samanlaisena kuin tänäkin vuotena, ehdotetaan valtion ensi vuoden ylimääräisessä menoarviossa edellyttäen, että jokunen määrä pakolaisia edelleen tulee siirtymään Venäjälle, pakolaishuoltoa varten myönnettäväksi 7 milj. markkaa.

KRUUNUNVOUDIN ROUVAN PIRTUASIAT

Äskettäin takavarikoitiin Chydeniuksen huvilan alueelta Viipurin puolessa spriitä 28 kanisteria, joita kruununvoudin rouva Edith Chydenius parhaillaan kahden poikansa avustamana oli kuljettamassa pois huvilan alueelta. Tutkimuksessa kävi selville, että kanisterit oli huvilaan kuljettanut kaupp. Arno Rosendahl Siipystä.

Juttu oli esillä Lapvärtin käräjillä ja tuomittiin rva Chydenius 75 päiväsakkoon spriin kuljetuksesta sekä kaupp. Rosendahl 200 päiväsakkoon eli 4,000 mkn sakkoon. Kruunulle tuomittiin samalla menetetyksi 11,800 mk., jotka oli saatu Rosendahlin moottoriveneen huutokaupassa.

TYÖOLOT SAHATEOLLISUUDESSA HUONONEVAT

Kajaani kertoo:

Puutavaramarkkinoilla nykyisin vallitseva tilanne on vaikuttanut sen, että useat yhtiöt ovat joko kokonaan seisauttaneet sahansa ja lakkauttaneet työt tahi ainakin panneet sahat käyntiin vain yhdellä työvuorolla. Ellei muutosta parempaan päin syksyn kuluessa tapahdu jäävät myöskin metsätyöt ensi talven aikana sangen pieniksi ja tietää se ainakin Pohjois-Suomeen nähden suurta työttömyyttä ja aiheuttanee kuntien puolelta hätäaputöitä.

Kajaanissa on nyt jo Oy. Ämmänkosken saha pantu käymään yhdellä vuorolla ja syysk. 15 pnä järjestetään yksivuorotyö Kajaanin Puutavara-Osakeyhtiän sahalla, joka vuosikausia on käynyt kahdella ja osaksi kolmella vuorolla. Mainittu toimenpide tietää n. 150 henkilön joutumista työttömäksi.

Uutisten johdosta on Suomen Sahaomistusyhdistyksen toimitusjohtaja, vapaaherra E. F. Wrede ilmoittanut, että uutinen pitää sikäli paikkansa, että lukuisissa sahoissa tämän syksyn ja ensi talven aikana töitä melkoisesti supistetaan. Millä tavoin tuotannon vähentäminen pannaan toimeen, siitä ei vielä ole tullut tarkempia tietoja. Nyt voidaan vain sanoa, että puutavaran sahausta vähennetään noin 200,000 stand:lla.

VIRASTOJEN ULKOMAAN VALUUTAN KÄYTTÖ SÄÄNNÖSTELLÄÄN

Valtionvarainministeri on neuvoteltuaan Suomen Pankin johdon kanssa niistä määräyksistä, joita virastojen käyttämään ulkomaalaiseen valuuttaan nähden olisi annettava, päättänyt, etteivät virastot saa ilman asianomaisen ministeriön lupaa ottaa ulkomaalaista valuuttaa muualta kun Suomen Pankista, jonka kanssa niiden tulee ennen ottoa hyvissä ajoin neuvotella ja sopia ja että virastojen tulee, jos niillä on myytävänä ulkomaalaista valuuttaa, ensin tarjota Suomen Pankille.

Suomalainen Ruokatavarakauppa
International Grocery
Suosittelee kaikenlaista ruokatavaraa ehdottomasti päivän alhaisimmilla hinnoilla. Me takaamme teille rehellisen kohtelun. — Siis jos olette väsyneet korkeisiin hintoihin ja haluatte tutustua liikkeeseemme, niin lähettäkää tilauksenne meille.
Huom.! — Linjatilauksia välitetään. Kirjoittakaa osoitteella:
INTERNATIONAL GROCERY
292 Bay St. Port Arthur, Ont.

ALGOMA STEAM BATH
146 Algoma St. South, Port Arthur, Ont.
Suositellaan Höyrysuihkua, Amme- ja Höyrykaappikylpyjä
Auki joka arki päivä kello 1—12 yöllä.

Tri H. KOLJONEN
Phone konttoriin 1588
Phone kotiin 1765
Kirjottakaa osotteella: Box 1192, Sudbury, Ont.
Pitkämatkaisille aina tilaa sairashuoneessa leikkauksia varten.

Hammaslääkäri
T:ri ELGIE
Huone 2
Mude'n ravintolan yläpuolella
Victoria Ave. ja Brodie St. kulmassa
FORT WILLIAM, ONT.
Vastaanottotunnit: päivisin Klo 9 p.—6 ip. Iltasin: 7—9.
Puhelin S. 1008.
Toimistotyttö puhuu suomen ja englanninkieltä.

Metsämiehet Huom.!

Ehdottomasti vedenpitävästä nahkasta valmistettuja
Pieksuja,
Shoebacks, saatavana. Myöskin kolmipohjaisia $8.00 ylöspäin. Samoin valmistetaan viimeisintä mallia hiihtopieksuja jonka mallisilla on hiihdetty maailman rekortti. Näytteet lähetetään pyydettäessä. Tilauksia otetaan vastaan myöskin postin kautta. Linjatilaukset lähetetään joutuin. Työ taataan.
Vanhoja kenkiä korjataan.
Toveruudella
E. Hillman,
24 Durham St., SUDBURY, Ont.
P. O. Box 778.

Jos haluatte
parasta saatavissa olevaa työtä soittakaa S. 302 eli N .743.
THE BRILLIANT
Värjäys- ja puhdistusliike.
230 Simpson St. Fort William.
226½ Arthur St. Port Arthur.
Me olemme henkilöt palvelemaan henkilöitä.

Näytelmäseuran johtajan ja talonmiehen paikka avoinna

Fort Williamin K. P. osaston näytelmäseuran sekä siihen yhdistetyn talonmiehen paikka julistetaan toimeen kykenevien tovereitten haettavaksi. Hakijan on hakemus lähetettävä lokakuun 15 päivään mennessä. Musiikkimiehellä etutila.

Huom.! Osasto pitää itselleen oikeuden hyljätä jos ei kylliksi päteviä hakijoita ilmaannu. Hakijan on kuuluttava C. K. puolueeseen.

Hakemukset palkkavaatimuksineen on osotettava

K. P. S. J. Osaston Johtokunta
211 Robertson St.
Fort William, Ont., Can.

Halutaan tietää

Haluaisin tietää missä olet perukkalaiseni Miss Martta Mäkelä!— Heitäppäs minua kirjeellä jos satut näkemään tämän. Osote: V. Rosvall, Sudbury, Ont., Box 1052.

VAPAA
20 päivän koetus.
Nuga-Tone on suuremmoinen lääke sekä naisille että miehille, jotka haluavat tulla terveimmiksi, voimakkaimmiksi ja onnellisimmiksi. Se antaa hyvän ruokahalun ja tekee unen paljoa virkistävämmäksi ja rauhallisemmaksi.
Nuga-Tone puhdistaa ja virkistää koko ruumiin. Hyvissä voimissa olevat tuhannet miehet ja naiset ovat tästä saaneet erinomaisen terveytensä. Nuga-Tone on erittäin hyvä henkilöille, jotka ovat kärsineet pitkäaikaisesta sairaudesta, velttoudesta tai ruumiin heikkoudesta. Se on terveellinen maksalle, munuaisille, päänkivistykseen, pahoinvointiin ja kaikenlaisiin haavoihin. Se puhdistaa valkoisen limakerroksen kielestä ja poistaa henges hajun. Nuga-Tone järjestää vatsan ja suoliston liikunnan, antaen hyvän ruuansulatuksen ja paremman veren nopeampaan kiertokulkuun.
Nuga-Tonessa on erikoista lääkettä, joka antaa tuoretta, terveellistä ja voimakasta verta. Se myöskin sisältää erinomaista lääkettä, joka rauhoittaa ja vahvistaa heikkoja hermoja. Nuga-Tonessa on vielä KUUSI erilaista lääkettä, jotka ovat maailman parhaimpien lääkäreiden tuntemat ja heidän suosittamansa.
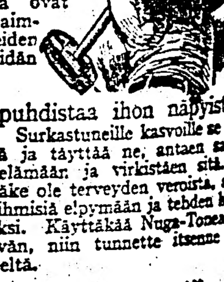
Nuga-Tone puhdistaa ihon näppyistä ja kaunistaa ihoa. Surkastuneille kasvoille se antaa takaisin värinsä ja täyttää ne, antaen samalla halun uuteen elämään ja virkistäen sitä. Ei mikään muu lääke ole terveyden veroista, auttamaan heikkoja ihmisiä elpymään ja tehden heidän jalkojaan kepeiksi. Käyttäkää Nuga-Tonea vain muutaman päivän, niin tunnette itsenne kuin uudesti syntyneeltä.
Jokainen, joka lukee tämän,
täyttäköön alla olevan kaavakkeen jo tänään. Odotus voi tehdä paljon vahinkoa. Nuga-Tonen hinta on ainoastaan $1.—paketilta, joka on tarpeeksi 30 päiväksi. Voitte ostaa myös 6 pakettia 6 kuukauden ajaksi, maksaen tämä $5.— Nuga-Tonea voitte käyttää meidän vastuullamme 20 päivän ajan ja jos ette ole siihen tyytyväinen, palauttakaa loppulääke, niin lähetämme kaikki rahanne takaisin. Lähettäkää postitse tänään—juuri nyt. Te ette tule häviämään pennikään. Nuga-Tonea myyvät myös kaikki apteekit ja rohdoskaupat, jotka takaavat sen hyvyyden, tai muussa tapauksessa ovat he valmiit palauttamaan rahanne takaisin. Katsokaa takausta joka paketissa.
Tämä kaavake on Teidän heti lähetettävä meille:
National Laboratory,
Dept. FA 8 1018 S. Wabash Ave., Chicago.
Hyvät herrat: Mukaanliitän $______, jota varten pyydän lähettämään ______ pakettia Nuga-Tonea. Otan Nuga-Tonea 20 päivän ajaksi ja jollen ole siihen tyytyväinen, tulen palauttamaan loppulääkkeen, saaden siitä kaikki maksamat rahat takaisin.
Nimi ______
Katu, numero tai R. F. D. ______
Kaupunki ______ Valtio ______